

**Prognoza oddziaływania na środowisko projektu
"Programu ochrony środowiska
dla Gminy Biała na lata 2017 – 2020
z perspektywą do 2024 roku"**

Warszawa, 2017

**Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu "Programu ochrony środowiska
dla Gminy Biała na lata 2017 – 2020
z perspektywą do 2024 roku"**

Praca wykonana pod kierunkiem:

Maciej Mikulski

Skład autorski:

Maciej Mikulski

Jacek Radzimowski

1 SPIS TREŚCI

1	SPIS TREŚCI.....	3
2	SPIS TABEL.....	5
3	SPIS RYSUNKÓW.....	5
4	PODSTAWA PRAWNA I CEL SPORZĄDZENIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	6
5	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	7
6	POWIĄZANIE PROJEKTU DOKUMENTU Z CELAMI OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYMI W DOKUMENTACH WYŻSZEGO SZCZEBŁA ORAZ SPOSÓB ICH UWAGLĘDNIENIA W PROJEKCIE DOKUMENTU	17
6.1	Powiązania projektu Programu z celami strategicznymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.....	17
6.2	Powiązania projektu Programu z celami strategicznymi na szczeblu regionalnym i lokalnym	29
7	METODYKA SPORZĄDZANIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	36
8	STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	37
8.1	Położenie administracyjne i geograficzne	37
8.2	Zagospodarowanie i sposób użytkowania terenu.....	39
8.3	Warunki klimatyczne	41
8.4	Budowa geologiczna i ukształtowanie terenu	42
8.5	Gleby.....	42
8.6	Złoża kopalin.....	43
8.7	Wody podziemne	44
8.7.1	Jednolite części wód podziemnych	44
8.7.2	Główne zbiorniki wód podziemnych.....	46
8.8	Wody powierzchniowe	48
8.8.1	Jednolite części wód powierzchniowych (rzecznych)	48
8.9	Zagrożenie powodziowe	52
8.10	Walory przyrodnicze i krajobrazowe	52
8.10.1	Formy ochrony przyrody	52
8.10.2	Obszary, siedliska i gatunki przyrodniczo cenne	55
8.11	Krajobraz kulturowy i zabytki.....	55
8.12	Powietrze atmosferyczne	56
8.13	Klimat akustyczny.....	58
8.14	Promieniowanie elektromagnetyczne	60
9	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	61

10	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	63
11	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE LUB BRAK ODDZIAŁYWANIA, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	68
11.1	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz.....	79
11.2	Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	80
11.3	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta oraz obszary chronione.....	83
11.4	Oddziaływanie na zasoby naturalne	85
11.5	Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne oraz klimat.....	85
11.6	Oddziaływanie na klimat akustyczny	87
11.7	Oddziaływanie na krajobraz kulturowy i zabytki	88
11.8	Oddziaływanie na zdrowie i warunki życia ludzi oraz dobra materialne	89
12	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	90
13	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, WYNIKAJĄCYCH Z REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	91
13.1	Ochrona powierzchni ziemi i krajobrazu.....	91
13.2	Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	92
13.3	Ochrona różnorodności biologicznej, roślin i zwierząt oraz obszarów podlegających ochronie na podstawie <i>Ustawy o ochronie przyrody</i>	92
13.4	Ochrona zasobów naturalnych.....	94
13.5	Ochrona powietrza atmosferycznego i zapobieganie zmianom klimatu.....	94
13.6	Ochrona klimatu akustycznego	94
13.7	Ochrona krajobrazu kulturowego i zabytków	95
13.8	Ochrona zdrowia i warunków życia ludzi i dóbr materialnych.....	95
14	METODY ANALIZY SKUTÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	96
15	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	97
16	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	98
17	WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH	106
18	BIBLIOGRAFIA	108

2 SPIS TABEL

Tabela 1. Zestawienie zadań własnych przyjętych w Programie Ochrony Środowiska dla gminy Biała na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku	10
Tabela 2. Zestawienie zadań monitorowanych przyjętych w Programie Ochrony Środowiska dla gminy Biała na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku	13
Tabela 3. Analiza zgodności z celami strategicznymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym ..	18
Tabela 4. Analiza zgodności z celami strategicznymi na szczeblu regionalnym i lokalnym	30
Tabela 5. Struktura użytkowania terenu gminy Biała	40
Tabela 6. Kompleksy przydatności rolniczej gleb w gminie Biała	42
Tabela 7. Charakterystyka udokumentowanych złóż kopalin na terenie Gminy Biała	43
Tabela 8. Ogólna charakterystyka JCWPd na obszarze gminy Biała	44
Tabela 9. Ocena stanu JCWPd na obszarze gminy Biała	45
Tabela 10. Charakterystyka Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w pobliżu Gminy Biała	46
Tabela 11. Charakterystyka JCWP na obszarze gminy Biała	50
Tabela 12. Aktualna ocena stanu JCWP na obszarze gminy Biała	50
Tabela 13. Formy ochrony przyrody na terenie gminy Biała	53
Tabela 14. Klasyfikacja stref w ramach oceny jakości powietrza w strefie łódzkiej za rok 2015 i 2016	56
Tabela 15. Emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych na terenie powiatu wieluńskiego w latach 2013-2016	57
Tabela 16. Stan rozwoju energetyki odnawialnej w gminie Biała (stan na marzec 2017r.)	58
Tabela 17. Wyniki pomiarów PEM na terenie miejscowości Nietuszyna i Prusak (2012)	60
Tabela 18. Problemy w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza na terenie gminy Biała	63
Tabela 19. Problemy w zakresie zagrożenia hałasem na terenie gminy Biała	64
Tabela 20. Problemy w zakresie promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy Biała	64
Tabela 21. Problemy w zakresie gospodarowania wodami na terenie gminy Biała	64
Tabela 22. Problemy w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Biała	65
Tabela 23. Problemy w zakresie gospodarki odpadami na terenie gminy Biała	66
Tabela 24. Problemy w zakresie zasobów przyrodniczych na terenie gminy Biała	66
Tabela 25. Potencjalne oddziaływania zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Biała na poszczególne komponenty środowiska	70

3 SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Położenie Gminy Biała na tle sąsiednich gmin	37
Rysunek 2. Położenie Gminy Biała na tle podziału administracyjnego Województwa Łódzkiego, opracowanie własne	38
Rysunek 3. Położenie Gminy Biała pod względem regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski	39
Rysunek 4. Mapa pokrycia terenu Gminy Biała	41
Rysunek 5. Usytuowanie Gminy Biała na tle GPZ wraz z rozmieszczeniem złóż kopalin	43
Rysunek 6. Zasięg występowania JCWPd i JCW względem gminy Biała (podział od 2015 r. - 172 JCWPd), opracowanie własne	46
Rysunek 7. Zasięg występowania GZWP i kopalin względem gminy Biała, opracowanie własne	47
Rysunek 8. Zasięg występowania JCWP względem obszaru gminy Biała, opracowanie własne	49

4 PODSTAWA PRAWNA I CEL SPORZĄDZENIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Przedmiotem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest projekt „Programu ochrony środowiska dla Gminy Biała na lata 2017 – 2020 z perspektywą do 2024 roku”. Podstawą prawną przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest *Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [1]*, która implementuje obowiązki wynikające z dokumentów tj. m.in.

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/52/UE z 16 kwietnia 2014 r. w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko,
- Dyrektywa Rady nr 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. nr 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,
- Dyrektywa Rady nr 2009/147/WE z 30 listopada 2009 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, stanowiąca wersję skonsolidowaną wcześniejszej dyrektywy EWG 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 o ochronie dziko żyjących ptaków (Directive on the Conservation of Wild Birds).

Konieczność opracowania *Prognozy* wynika z faktu, że w *Programie* przewidziano do realizacji przedsięwzięcia (zadania), które zgodnie z rozporządzeniem Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. Zm.) zaliczane są do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Zakres *Prognozy* oddziaływania na środowisko wynika z art. 51 *Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [1]*.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowiska ma obowiązek przekazania ww. dokumentów do opiniowania właściwym organom oraz zapewnić możliwość udziału społecznego w postępowaniu zgodnie z art. 54 *Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [1]*.

Celem prognozy oddziaływania na środowisko sporządzanej w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wskazanie potencjalnych zmian w środowisku wynikających z realizacji działań zawartych w projekcie dokumentu. W *Prognozie* wskazuje się na charakter i zasięg potencjalnego oddziaływania, oraz wyznacza działania mające na celu zapobieganie/minimalizację potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na zdrowie ludzi.

5 INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona dla projektu „Programu ochrony środowiska dla gminy Biała na lata 2017 – 2020 z perspektywą do 2024 roku” zwanego w dalszej części „POŚ dla Gminy Biała”. Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia POŚ dla Gminy Biała jest realizacja przez Gminę polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. POŚ dla Gminy Biała stanowić będzie podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu danej JST.

Celem strategicznym POŚ dla Gminy Biała jest przedstawienie wytycznych do racjonalnych działań programowych na dalsze lata i poprawa stanu środowiska przyrodniczego gminy Biała, bądź utrzymanie dobrego poziomu tam gdzie został on osiągnięty w wyniku realizacji założeń poprzednich projektów. Zawarte w POŚ dla Gminy Biała rozwiązania inwestycyjne oraz organizacyjno-informacyjne przyczynią się do właściwego, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju gospodarowania zasobami przyrodniczymi. POŚ dla Gminy Biała jest wypełnieniem obowiązku Gminy Biała w zakresie sporządzania strategicznych dokumentów gminnych, co pozwala władzom Gminy na bieżąco kontrolować stan środowiska oraz planować na tej podstawie działania służące ochronie środowiska.

Przyjęcie POŚ dla Gminy Biała jest formą podejmowania strategicznej decyzji umożliwiającej realizację kierunków rozwoju tego zakresu działalności w określonej perspektywie czasowej. Wynikiem procesu planowania jest dokument zawierający wizję rozwoju systemu zarządzania ochroną środowiska, określający opcje i warunki rozwiązań. Jest on także ważnym środkiem informacji, narzędziem kontroli i materiałem wykorzystywanym do rozwoju systemu w przyszłości. Właściwy system zarządzania ochroną środowiska musi opierać się na strategicznych wnioskach, które w tym przypadku są przedstawione w postaci dokumentów programowych.

Przyjęte w POŚ rozwiązania uwzględniają w pierwszej kolejności działania prowadzące do zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska, poprawy stanu środowiska, poprawy stanu jakości powietrza, zapewnienia racjonalnej gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej, przeciwdziałania zmianom klimatu i adaptacji do nich, zapobiegania klęskom żywiołowym oraz do zwiększenia bezpieczeństwa powodziowego mieszkańców.

POŚ dla Gminy Biała zawiera:

- 1) omówienie i powiązanie celów zawartych w strategiach i programach wynikających z Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju [4]
- 2) charakterystykę ogólną gminy Biała
- 3) ocenę stanu środowiska na terenie Gminy Biała z uwzględnieniem dziesięciu obszarów przyszłej interwencji: (1) ochrona klimatu i jakości powietrza, (2) zagrożenia hałasem, (3) pola elektromagnetyczne, (4) gospodarowanie wodami, (5) gospodarka wodno-ściekowa, (6) zasoby geologiczne, (7) gleby, (8) gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, (9) zasoby przyrodnicze, (10) zagrożenia poważnymi awariami oraz dodatkowym obszarem (11) edukacja ekologiczna.
- 4) wyznaczenie celów, kierunków interwencji i zadań wynikających z oceny stanu środowiska i przeprowadzonej analizy SWOT dla każdego obszaru interwencji
- 5) harmonogram rzeczowo-finansowy zadań własnych i monitorowanych

- 6) omówienie systemu realizacji POŚ dla Gminy Biała w zakresie prawidłowego zarządzania, monitorowania i finansowania
- 7) koncepcję wdrażania i prowadzenia edukacji ekologicznej w gminie Biała

W POŚ dla Gminy Biała wyznaczono następujące cele i kierunki interwencji:

1) Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Cel: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych i osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza

Kierunek interwencji:

- Ocena stanu jakości powietrza
- Termomodernizacja i rozbudowa systemów energooszczędnych
- Przejście na gospodarkę niskoemisyjną poprzez wymianę/modernizację źródeł ciepła
- Rozwój odnawialnych źródeł energii
- Ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych
- Ograniczenie emisji komunalno-bytowej (powierzchniowej)
- Działalność kontrolna i programowa

2) Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem

Cel: Zmniejszenie oddziaływania hałasu i ochrona przed hałasem

Kierunek interwencji:

- Ocena stanu klimatu akustycznego
- Poprawa stanu układu komunikacyjnego
- Zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego, zwłaszcza na terenach zabudowanych
- Działalność kontrolna i programowa

3) Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne

Cel: Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym

Kierunek interwencji:

- Ocena oddziaływania pól elektromagnetycznych
- Minimalizacja oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka i środowisko
- Działalność kontrolna i programowa

4) Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami

Cel: Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi

Kierunek interwencji:

- Ocena jakości wód powierzchniowych i podziemnych
- Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody
- Racjonalne korzystanie z wód i optymalizacja zużycia wody
- Minimalizacja ryzyka powodziowego
- Dbalność o zasoby i jakość wód powierzchniowych i podziemnych
- Ograniczenie rozprzestrzeniania zanieczyszczeń
- Ograniczenie odpływu biogenów z terenów rolniczych

5) Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

Cel: Poprawa gospodarki wodno-ściekowej

Kierunek interwencji:

- Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki
- Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków z uwzględnieniem zabudowy rozproszonej

- Ograniczenie ładunku zanieczyszczeń w ściekach
- Kontrola i realizacja zadań w zakresie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej

6) Obszar interwencji: Zasoby geologiczne

Cel: Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami naturalnymi

Kierunek interwencji:

- Zmniejszenie oddziaływania w zakresie wydobycia kopalin

7) Gleby

Cel: Ochrona gleb i racjonalne wykorzystanie terenu

Kierunek interwencji:

- Ocena jakości gleb
- Rekultywacja gruntów
- Działania systemowe w zakresie ochrony gleb i właściwego wykorzystania terenu
- Działalność kontrolna i programowa

8) Obszar interwencji: Gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Cel: Racjonalna gospodarka odpadami

Kierunek interwencji:

- Ograniczenie ilości odpadów kierowanych na składowisko oraz zmniejszenie oddziaływania odpadów na środowisko
- Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne
- Właściwe gospodarowanie odpadami poprzez realizację działań systemowych i programowych

9) Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze

Cel: Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów

Kierunek interwencji:

- Rozwój ekoturystyki
- Zrównoważona gospodarka leśna
- Przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej, utrzymanie i odtworzenie ekosystemów i ich funkcji, w tym ochrona krajobrazu
- Ochrona form ochrony przyrody i innych obszarów przyrodniczo cennych
- Ochrona gatunkowa

10) Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

Cel: Przeciwdziałanie wystąpieniu awarii oraz ekstremalnych zagrożeń dla środowiska

Kierunek interwencji:

- Wsparcie jednostek straży pożarnej w zakresie wyposażenia do prowadzenia działań ratowniczych, zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom oraz zagrożeniom środowiska i zdrowia człowieka, wynikającym z nadzwyczajnych zdarzeń
- Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków dla ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego, działalności gospodarczej poprzez działania prewencyjne

11) Obszar interwencji: Edukacja ekologiczna

Cel: Podniesienie świadomości ekologicznej

Kierunek interwencji:

- Pobudzenie u mieszkańców odpowiedzialności za otaczające środowisko i wyeliminowanie negatywnych zachowań

Szczegółowe zestawienie zadań inwestycyjnych i nie inwestycyjnych ujętych w POŚ dla Gminy Biała w podziale na zadania własne i monitorowane przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 1. Zestawienie zadań własnych przyjętych w Programie Ochrony Środowiska dla gminy Biała na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku

L.p	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych i osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza	Termomodernizacja i rozbudowa systemów energooszczędnych	Termomodernizacja budynków gminnych wraz z budową indywidualnych instalacji odnawialnych źródeł energii
				Termomodernizacja budynków mieszkalnych wraz z budową indywidualnych instalacji odnawialnych źródeł energii (pompy ciepła, panele i kolektory fotowoltaiczne)
2.			Przejście na gospodarkę niskoemisyjną poprzez wymianę/modernizację źródeł ciepła	Wymiana instalacji CO w budynkach należących do Gminy
3.				Wymiana nieekologicznych pieców na ogrzewane paliwami niskoemisyjnymi (gaz lub ekogroszek)
4.				Opracowanie i przyjęcie dokumentacji dot. zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe (założenia do planów i plany)
5.			Rozwój odnawialnych źródeł energii	Wdrażanie zapisów Programu ograniczania niskiej emisji
6.				Montaż instalacji solarnych i fotowoltaicznych w budynkach należących do Gminy Biała
7.			Ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych	Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii do produkcji energii elektrycznej i ciepła
8.				Szkolenia dla pracowników Gminy w zakresie Eco Driving
9.				Budowa ścieżek rowerowych
10.			Ograniczenie emisji komunalno-bytowej (powierzchniowej)	Stosowanie odpowiednich zapisów umożliwiających ograniczenie emisji pyłu PM10 i PM2,5 w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące np. układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miast, wprowadzania zieleni ochronnej, zagospodarowania przestrzeni publicznej oraz ustaleniu sposobu zaopatrzenia w ciepło tam, gdzie to możliwe oraz w zabudowie nowo planowanej
11.	Zagrożenia hałasem	Zmniejszenie oddziaływania hałasu i ochrona przed hałasem	Poprawa stanu układu komunikacyjnego	Rozwój i poprawa stanu gminnej infrastruktury drogowej oraz współpraca z innymi zarządcami dróg w celu poprawy stanu infrastruktury dróg powiatowych i drogi krajowej
12.				Budowa chodników oraz ścieżek rowerowych przy drogach gminnych oraz współpraca z innymi zarządcami dróg, w celu budowania tej infrastruktury przy drogach powiatowych
13.	Pola elektro-magnetyczne	Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym	Minimalizacja oddziaływ. promieniowania elektro-magnetycznego na zdrowie człowieka i środowisko.	Ochrona mieszkańców gminy przed promieniowaniem elektromagnetycznym poprzez weryfikację składanych zgłoszeń instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne
14.	Gospodarka wodno-ściekowa	Poprawa gospodarki wodno-ściekowej	Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki	Budowa i modernizacja systemów poboru, przesyłu i uzdatniania wody
15.			Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków z uwzględnieniem zabudowy rozproszonej	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków
16.				Budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji na terenie gminy Biała

L.p	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
17.			Kontrola i realizacja zadań w zakresie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej	Realizacja Programu wyposażenia aglomeracji poniżej 2000 RLM w oczyszczalnie ścieków i systemy kanalizacji zbiorczej
18.	Zasoby geologiczne	Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami naturalnymi	Zmniejszenie oddziaływania w zakresie wydobycia kopalin	Rekultywacja wyrobisk poeksploatacyjnych
19.	Gleby	Ochrona gleb i racjonalne wykorzystanie terenu	Rekultywacja gruntów	Kompleksowa rekultywacja terenów zdewastowanych i zdegradowanych
20.			Działania systemowe w zakresie ochrony gleb i właściwego wykorzystania terenu	Opracowanie map glebowo - rolniczych
21.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Racjonalna gospodarka odpadami	Ograniczenie ilości odpadów kierowanych na składowisko oraz zmniejszenie oddziaływania odpadów na środowisko	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Biała
22.				Likwidacja nielegalnych miejsc składowania odpadów komunalnych
23.				Objęcie zorganizowanym systemem odbierania oraz selektywnego zbierania odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców
24.			Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Biała
25.			Właściwe gospodarowanie odpadami poprzez realizację działań systemowych i programowych	Opracowanie aktualizacji Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla gminy Biała
26.				Sporządzanie rocznych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane marszałkowi województwa oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska
27.				Przeprowadzenie przetargów w gminach na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości
28.				Zawieranie umów z przedsiębiorcami świadczącymi usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości
29.	Zasoby przyrodnicze	Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów	Rozwój ekoturystyki	Budowa infrastruktury turystycznej (pola biwakowe, ścieżki rowerowe, drogi dojazdowe)
30.			Ochrona form ochrony przyrody i innych obszarów przyrodniczo cennych	Poprawa estetyki i rewaloryzacja miejscowości
31.				Wykonanie inwentaryzacji i/lub waloryzacji zasobów przyrody
32.				Budowanie i aktualizacja baz danych z zakresu ochrony przyrody
33.	Zagrożenie poważnymi awariami	Przeciwdziałanie wystąpieniu awarii oraz ekstremalnych zagrożeń dla środowiska	Wsparcie jednostek straży pożarnej w zakresie wyposażenia do prowadzenia działań	Wsparcie OSP na doposażenie w specjalistyczne sprzęty ratowniczo-gaśnicze oraz przeciwpowodziowe

L.p	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
			ratowniczych, zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom oraz zagrożeniom środowiska i zdrowia człowieka, wynikającym z nadzwyczajnych zdarzeń.	
34.	Edukacja ekologiczna	Podniesienie świadomości ekologicznej	Pobudzenie u mieszkańców odpowiedzialności za otaczające środowisko i wyeliminowanie negatywnych zachowań	Prowadzenie kampanii edukacyjnych uświadamiających społeczeństwo o zagrożeniach dla zdrowia związanych z emisją zanieczyszczeń gazowych i pyłowych oraz proponowanych działaniach związanych z ich ograniczeniem
35.				Organizowanie kampanii informacyjno-edukacyjnych oraz akcji lokalnych służących ochronie środowiska
36.				Promocja rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz technologii ograniczających zużycie energii

Tabela 2. Zestawienie zadań monitorowanych przyjętych w Programie Ochrony Środowiska dla gminy Biała na lata 2017-2020 z perspektywa do 2024 roku

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych i osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza	Ocena stanu jakości powietrza	Monitoring jakości powietrza na terenie województwa łódzkiego
2.			Działalność kontrolna i programowa	Kontrola zakładów emitujących do powietrza benzo(a)piren oraz pył zawieszony PM10.
3.				Prowadzenie kontroli przestrzegania prawa w zakresie emisji substancji do powietrza
4.				Przygotowywanie, wdrażanie i monitorowanie programów ochrony powietrza
5.	Zagrożenie hałasem	Zmniejszenie oddziaływania hałasu i ochrona przed hałasem	Ocena stanu klimatu akustycznego	Monitoring jakości hałasu na terenie województwa łódzkiego
6.			Działalność kontrolna i programowa	Rejestr obszarów, na których występuje przekroczenie norm poziomu hałasu pochodzącego z węzłów komunikacyjnych
7.				Kontrole przestrzegania dopuszczalnej emisji hałasu przemysłowego, wprowadzanie urządzeń ograniczających emisję hałasu
8.				Kontrole źródeł hałasu oraz ograniczenie ich uciążliwości
9.				Sporządzenie i monitorowanie programów ochrony środowiska przed hałasem
10.				Opracowanie map akustycznych dla obszarów położonych wzdłuż dróg, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie na środowisko
11.	Pola elektromagnetyczne	Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym	Ocena oddziaływania pól elektromagnetycznych	Monitoring pól elektromagnetycznych na terenie województwa łódzkiego
12.			Działalność kontrolna i programowa	Tworzenie baz danych oraz rejestru zawierającego informacje o terenach na których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól w środowisku
13.				Inwentaryzacja i kontrola źródeł emisji pól elektromagnetycznych
14.	Gospodarowanie wodami	Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi	Ocena jakości wód powierzchniowych i podziemnych	Monitoring jakości wód na terenie województwa łódzkiego
15.				Rozszerzenie dotychczasowego monitoringu wód powierzchniowych o monitoring substancji priorytetowych
16.				Monitorowanie stanów i chemizmu wód podziemnych
17.				Opracowanie Planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionie Środkowej Odry wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko
18.				Realizacja i monitoring Programu małej retencji dla Województwa Łódzkiego
19.				Ustanawianie obszarów ochronnych dla GZWP oraz stref ochronnych ujęć wody
20.				Opracowanie dokumentacji/ projektu rozporządzenia na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP)
21.			Minimalizacja ryzyka powodziowego	Poprawa stanu istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej
22.			Racjonalne korzystanie z wód i	Ograniczenie poboru wód podziemnych w obszarach o możliwej ascenzji i ingresji wód o podwyższonym

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
23.			optymalizacja zużycia wody	zasoleniu do poziomu umożliwiającego utrzymanie składu chemicznego określonego dla wód pitnych
24.				Analiza wykorzystania wód z odwodnień i wód powierzchniowych
25.				Racjonalne gospodarowanie wodą przeznaczoną do spożycia
26.				Coroczne raportowanie pomiarów ilości eksploatowanych wód podziemnych przez właściciela/użytkownika ujęcia
27.			Ograniczenie rozprzestrzeniania zanieczyszczeń	Rekultywacja odkrywek w sposób ograniczający zagrożenie dla jakości wód podziemnych
28.			Ograniczenie odpływu biogenów z terenów rolniczych	Realizacja programu działań mającego na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych
29.	Gospodarka wodno-ściekowa	Poprawa gospodarki wodno-ściekowej	Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki	Objęcie nadzorem sanitarnym wody w kąpielisku oraz wody wykorzystywanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia i wykonanie oceny jakości
30.			Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków z uwzględnieniem zabudowy rozproszonej	Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków
31.				Budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących
32.				Regularny wywóz nieczystości płynnych
33.				Kontrola postępowania w zakresie gromadzenia i oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorstwa z częstotliwością raz w roku
34.	Zasoby geologiczne	Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami naturalnymi	Zmniejszenie oddziaływania w zakresie wydobycia kopalin	Kontrola jakości ścieków odprowadzanych do odbiorników, w szczególności pod kątem substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego
35.				Kontrole w zakresie wykonywania postanowień udzielonych koncesji oraz eliminacja nielegalnych eksploatacji
36.				Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin
37.	Gleby	Ochrona gleb	Ocena jakości gleb	Ograniczenie presji środowiskowej wywieranej przez sektor górniczy, w tym rekultywacja terenów poeksploatacyjnych
38.			Rekultywacja gruntów	Monitoring jakości gleb na terenie województwa łódzkiego
39.			Działalność kontrolna i programowa	Rekultywacja gleb zdewastowanych i zdegradowanych, przywracająca im funkcje przyrodnicze, rekreacyjne lub rolne
40.				Upowszechnianie dobrych praktyk rolniczych
41.				Prowadzenie kontroli terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych w celu oceny realizacji zadania „Rekultywacja terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowanie niebezpiecznych odpadów przemysłowych”
				Realizacja wieloletniego programu pn. "Wspieranie działań w zakresie ochrony i racjonalnego wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej w Polsce oraz kształtowania jakości surowców roślinnych na lata 2016-2020"

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
42.				Realizacja programu rolnośrodowiskowego
43.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Racjonalna gospodarka odpadami	Właściwe gospodarowanie odpadami poprzez realizację działań systemowych i programowych	Prowadzenie kontroli likwidacji mogilników w celu oceny realizacji zadania „Likwidacja mogilników środków chemicznych ochrony roślin i magazynów”
44.				Prowadzenie kontroli przestrzegania prawa w zakresie gospodarowania odpadami
45.	Zasoby przyrodnicze	Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów	Zrównoważona gospodarka leśna	Realizacja ochrony lasów w oparciu o Plany urządzenia lasów i Programy ochrony przyrody
46.				Zalesienia gruntów Lasów Państwowych w ramach Krajowego Programu Zwiększania Lesistości
47.				Ochrona, pielęgnacja i utrzymanie terenów leśnych
48.				Sporządzanie przez Nadleśnictwa planów zalesień dla gruntów niestanowiących własności Skarbu Państwa
49.			Przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej, utrzymanie i odtworzenie ekosystemów i ich funkcji, w tym ochrona krajobrazu	Realizacja programu pn.„Bałtycki Krajobraz innowacyjne podejście do zrównoważonych krajobrazów leśnych”.
50.				Realizacja projektu pn."Rekultywacja na cele przyrodnicze terenów zdegradowanych, popoligonowych i powojaskowych zarządzanych przez PGL LP"
51.				Realizacja projektu „Zwiększanie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych"
52.			Ochrona gatunkowa	Monitoring stanu ochrony środowiska i gatunków, w tym ptaków na poziomie siedlisk i regionów
53.				Opracowanie Planów zadań ochronnych i Planów ochrony
54.	Zagrożenie poważnymi awariami	Przeciwdziałanie wystąpieniu awarii oraz ekstremalnych zagrożeń dla środowiska	Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków dla ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego, działalności gospodarczej poprzez działania prewencyjne	Kontrola podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii
55.				Badanie przyczyn powstawania oraz sposobów likwidacji skutków poważnych awarii dla środowiska
56.				Prowadzenie rejestru zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii, w tym zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii (ZZR) i o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR), w tym rejestru wystąpienia poważnej awarii
57.				Prowadzenie i podanie do publicznej wiadomości rejestru o pozytywnie zaopiniowanych Programach zapobiegania poważnym awariom (PZA) oraz instrukcji o postępowaniu mieszkańców na wypadek wystąpienia awarii przemysłowej
58.				Poprawa technicznego wyposażenia służb inspekcji ochrony środowiska, inspekcji sanitarnej oraz straży pożarnej (m.in. sprzęt ratownictwa chemiczno-ekologicznego)
59.				Wykonywanie systematycznej kontroli pojazdów przewożących ładunki niebezpieczne przez patrole drogowe policji
60.				Informowanie i ostrzeganie społeczeństwa o wystąpieniu poważnych awarii
61.				Edukacja ekologiczna

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
			negatywnych zachowań	Transportu, Ratujmy Kasztanowce i inne
62.				Szkolenia, konferencje, konkursy, olimpiady edukacyjne
63.				Edukacja ekologiczna społeczeństwa realizowana poprzez: kampanie informacyjno-edukacyjne, imprezy o tematyce ekologicznej konferencje, konkursy, zajęcia pozalekcyjne dla społeczeństwa
64.				Organizacja wycieczek, zielonych szkół, ścieżek ekologicznych, szlaków turystycznych, rajdów rowerowych
65.				Rozbudowa ścieżek przyrodniczych i edukacyjnych, ścieżek rowerowych, tworzenie punktów widokowych oraz edukacja dzieci i młodzieży szkolnej w zakresie ochrony przyrody i lasu
66.				Prowadzenie działań związanych z edukacją przyrodniczo-leśną ze szczególnym uwzględnieniem zwiększenia świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i właściwych metod ochrony przyrody

6 POWIĄZANIE PROJEKTU DOKUMENTU Z CELAMI OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYMI W DOKUMENTACH WYŻSZEGO SZCZEBŁA ORAZ SPOSÓB ICH UWAGLĘDNIENIA W PROJEKCIE DOKUMENTU

POŚ dla Gminy Biała realizując lokalną politykę ochrony środowiska sporządzony został z uwzględnieniem celów zawartych w strategiach i programach wynikających z *Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* [15]. Ponadto wpisuje się w szereg dokumentów strategicznych poziomu krajowego, regionalnego i lokalnego. Zgodność założeń POŚ dla Gminy Biała z dokumentami wyższego szczebla gwarantuje, że podejmowane działania będą uporządkowane i spójne na poziomie lokalnym i regionalnym. Nawiązanie do celów strategicznych wyższego poziomu powoduje, że zaplanowane w POŚ działania nie są przypadkowe, lecz służą osiągnięciu celów długoterminowych będących kontynuacją jednolitej polityki strategicznej i ekologicznej.

6.1 Powiązania projektu Programu z celami strategicznymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Na potrzeby Prognozy oddziaływania na środowisko przeprowadzono analizę zgodności celów i kierunków interwencji wyznaczonych w POŚ dla Gminy Biała z celami innych dokumentów strategicznych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Dokumenty zostały przeanalizowane pod kątem zgodności z celami w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Przedstawiono jedynie te cele strategiczne, które związane są z szeroko rozumianym systemem ochrony środowiska. Analizie zgodności poddano cele i kierunki interwencji wyznaczone zarówno w ramach zadań własnych gminy jak i zadań monitorowanych.

Tabela 3. Analiza zgodności z celami strategicznymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

LP	CELE WYZNACZONE W MIĘDZYNARODOWYCH, WSPÓLNOTOWYCH I KRAJOWYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH	CELE I KIERUNKI INTERWENCJI WYZNACZONE W POŚ
DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE I WSPÓLNOTOWE		
Agenda 21		
1.	Agenda 21 jest dokumentem programowym, który przedstawia sposób opracowania i wdrażania programów zrównoważonego rozwoju w życie lokalne. Globalny Program Działań, czyli Agenda 21, prezentuje cele i kierunki rozwiązań światowych problemów ochrony środowiska u progu XXI wieku. Zawiera również zalecenia dla wszystkich uczestników procesu realizacji celów zrównoważonego rozwoju. Agenda 21 składa się z czterech części: • zagadnienia społeczne i ekonomiczne. • problemy ochrony i gospodarowania zasobami naturalnymi w ujęciu ekorozwoju • rola głównych grup społecznych i konieczności wzmocnienia ich roli w realizacji Agendy 21 • możliwości realizacyjne poszczególnych zadań i zaleceń.	Wszystkie wyznaczone cele i kierunki interwencji są zgodne z celami nadrzędnymi Agendy 21. Wyznaczone w POŚ dla Gminy Biała cele i kierunki interwencji wskazują w jaki sposób należy równoważyć rozwój gospodarczy i społeczny z poszanowaniem środowiska. Założenia POŚ dla Gminy Biała opierają się na zasadzie „Myśl globalnie, działaj lokalnie”.
Konwencja o różnorodności biologicznej		
2.	Celem konwencji jest ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni dostęp do zasobów genetycznych i odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie. Według postanowień Konwencji konieczne jest zachowanie całego środowiska przyrodniczego, na wszystkich jego poziomach organizacji, czyli zarówno ekosystemów bogatych i zróżnicowanych, jak i ubogich, a także tych elementów, które do tej pory były niedocenione lub nawet świadomie niszczone. Należy zachować bogactwo ekosystemów użytkowanych gospodarczo, w tym tradycyjnych ras i odmian zwierząt hodowlanych oraz roślin użytkowych.	Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze Cel: Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów Kierunek interwencji: • Rozwój ekoturystyki • Zrównoważona gospodarka leśna • Przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej, utrzymanie i odtworzenie ekosystemów i ich funkcji, w tym ochrona krajobrazu • Ochrona form ochrony przyrody i innych obszarów przyrodniczo cennych • Ochrona gatunkowa
Europa 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu		
3.	Priorytety Strategii Europa 2020: 1) Rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji; 2) Rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej	Wyznaczone cele i kierunki interwencji zapewniają zrównoważony wzrost społeczno-gospodarczy z poszanowaniem zasad ochrony środowiska. Przedstawione w POŚ dla Gminy Biała założenia wspierają gospodarkę bardziej przyjazną środowisku. Osiągnięcie założonego priorytetu 20/20/20 będzie możliwe w szczególności poprzez realizację zadań następujących obszarów interwencji POŚ dla Gminy Biała:

LP	CELE WYZNACZONE W MIĘDZYNARODOWYCH, WSPÓLNOTOWYCH I KRAJOWYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH	CELE I KIERUNKI INTERWENCJI WYZNACZONE W POŚ
	konkurencyjnej; 3) Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną. Efektem realizacji priorytetów Europy 2020 będzie osiągnięcie wymiernych, współzależnych celów przedstawionych w strategii i dotyczących m.in: na ograniczenia emisji CO₂ i osiągnięcia celów 20/20/20 w zakresie klimatu i energii: należy ograniczyć emisje gazów cieplarnianych o 20 proc. w stosunku do poziomu z 1990 r. (lub nawet o 30 proc., jeśli warunki będą sprzyjające), 20 proc. energii powinno pochodzić ze źródeł odnawialnych, efektywność energetyczna powinna wzrosnąć o 20 proc.	Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza Cel: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych i osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza Kierunek interwencji: • Ocena stanu jakości powietrza • Termomodernizacja i rozbudowa systemów energooszczędnych • Przejście na gospodarkę niskoemisyjną poprzez wymianę/modernizację źródeł ciepła • Rozwój odnawialnych źródeł energii • Kompleksowe działania ograniczające emisję substancji do powietrza • Ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych • Ograniczenie emisji komunalno-bytowej (powierzchniowej) • Działalność kontrolna i programowa
Zrównoważona Europa dla Lepszego Świata: Strategia zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej		
4.	Cel nadrzędny (globalny): Rozwój zrównoważony. Osiągnięcie celu poprzez realizację celów szczegółowych i działań głównie w aspektach tj.: 1) Ograniczenie zmian klimatycznych oraz wzrostu zużycia energii 2) Bardziej odpowiedzialne zarządzanie zasobami naturalnymi 3) Poprawa systemu transportowego oraz systemu zarządzania gruntami	Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza Cel: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych i osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza Kierunek interwencji: • Ocena stanu jakości powietrza • Termomodernizacja i rozbudowa systemów energooszczędnych • Przejście na gospodarkę niskoemisyjną poprzez wymianę/modernizację źródeł ciepła • Rozwój odnawialnych źródeł energii • Kompleksowe działania ograniczające emisję substancji do powietrza • Ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych • Ograniczenie emisji komunalno-bytowej (powierzchniowej) • Działalność kontrolna i programowa Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem Cel: Zmniejszenie oddziaływania hałasu i ochrona przed hałasem Kierunek interwencji: • Ocena stanu klimatu akustycznego • Poprawa stanu układu komunikacyjnego • Zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego, zwłaszcza na terenach zabudowanych • Działalność kontrolna i programowa Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze

LP	CELE WYZNACZONE W MIĘDZYNARODOWYCH, WSPÓLNOTOWYCH I KRAJOWYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH	CELE I KIERUNKI INTERWENCJI WYZNACZONE W POŚ
		<i>Cel: Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów</i> <i>Kierunek interwencji:</i> • Rozwój ekoturystyki • Zrównoważona gospodarka leśna • Przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej, utrzymanie i odtworzenie ekosystemów i ich funkcji, w tym ochrona krajobrazu • Ochrona form ochrony przyrody i innych obszarów przyrodniczo cennych • Ochrona gatunkowa
Biała Księga: Adaptacja do zmian klimatu: europejskie ramy działania		
5.	Cel główny: osiągnięcie w UE takiej zdolności adaptacji, by mogła ona stawić czoła skutkom zmian klimatu. Działania: 1) Tworzenie trwałych podstaw wiedzy na temat oddziaływania i skutków zmian klimatu w UE, 2) Włączenie adaptacji do kluczowych dziedzin politycznych UE, 3) Stosowanie kombinacji instrumentów politycznych (instrumenty rynkowe, wytyczne, partnerstwa publiczno-prywatne) celem zapewnienia skutecznej realizacji procesu adaptacji, 4) Nasilenie międzynarodowej współpracy w zakresie adaptacji.	Wyznaczone cele i kierunki interwencji w ramach poszczególnych obszarów uwzględniają zagadnienia horyzontalne w tym adaptacje do zmian klimatu. Wyznaczone cele i kierunki interwencji zapewniają poprawę warunków klimatycznych oraz dbałość o jakość powietrza atmosferycznego poprzez zmniejszenie ilości zanieczyszczeń, stosowanie rozwiązań energooszczędnych, przeciwdziałanie zagrożeniom nadzwyczajnym (suszą, powodziom itp.) oraz rozwój odnawialnych źródeł energii.
VII Program działań na rzecz środowiska (7EAP) – priorytety polityki ochrony środowiska w UE do roku 2020 (projekt)		
6.	Cele główne: Cel 1: Ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego UE Cel 2: Przekształcenie UE w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną Cel 3: Ochrona obywateli UE przed związanymi ze środowiskiem naciskami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu Cel 4: Zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki OŚ i przeciwdziałania zmianom klimatu Cel 5: Lepsze uwzględnianie problematyki środowiska i większa spójność polityki we wszystkich dziedzinach Cel 6: Wspieranie zrównoważonego charakteru miast UE	Wszystkie cele i kierunki interwencji wyznaczone dla poszczególnych obszarów. POŚ dla Gminy Biała wyznacza cele i kierunki dotyczące ochrony przyrody, bardziej efektywnego wykorzystywania zasobów i przejścia na gospodarkę niskoemisyjną oraz ochrony zdrowia ludzi przed zagrożeniami środowiskowymi, w tym poważnymi awariami. Założenia przyjęte w POŚ dla Gminy Biała zapewniają rozwój gospodarczy regionu z pełnym poszanowaniem bioróżnorodności. Zostają spełnione więc wszystkie cele strategiczne wyznaczone w VII Programie działań na rzecz ochrony środowiska (7EAP).
Nasze ubezpieczenie na życie – nasz kapitał naturalny - Strategia różnorodności biologicznej UE do 2020 r.		
7.	Cel: Powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej i degradacji funkcji ekosystemu w UE do 2020 r. oraz przywrócenie ich w możliwie największym stopniu, a także zwiększenie wkładu UE w zapobieganie utracie różnorodności biologicznej na świecie.	Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze Cel: Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów Kierunek interwencji: • Rozwój ekoturystyki

LP	CELE WYZNACZONE W MIĘDZYNARODOWYCH, WSPÓLNOTOWYCH I KRAJOWYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH	CELE I KIERUNKI INTERWENCJI WYZNACZONE W POŚ
		• Zrównoważona gospodarka leśna • Przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej, utrzymanie i odtworzenie ekosystemów i ich funkcji, w tym ochrona krajobrazu • Ochrona form ochrony przyrody i innych obszarów przyrodniczo cennych • Ochrona gatunkowa
DOKUMENTY KRAJOWE		
Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Fala Nowoczesności		
8.	Cel 7: „Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska”: • Kierunek interwencji – Modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne, • Kierunek interwencji – Modernizacja sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych, • Kierunek interwencji – Realizacja programu inteligentnych sieci w elektroenergetyce, • Kierunek interwencji – Wzmocnienie roli odbiorców finalnych w zarządzaniu zużyciem energii, • Kierunek interwencji – Stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki, • Kierunek interwencji – Zwiększenie poziomu ochrony środowiska. Cel 8: „Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych”: • Kierunek interwencji – Rewitalizacja obszarów problemowych w miastach, • Kierunek interwencji – Stworzenie warunków sprzyjających tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i zwiększaniu mobilności zawodowej na linii obszary wiejskie – miasta, • Kierunek interwencji – Zrównoważony wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego zapewniający bezpieczeństwo żywnościowe oraz stymulujący wzrost pozarolniczego zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich, • Kierunek interwencji – Wprowadzenie rozwiązań prawno-organizacyjnych stymulujących rozwój miast.	Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza Cel: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych i osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza Kierunek interwencji: • Ocena stanu jakości powietrza • Termomodernizacja i rozbudowa systemów energooszczędnych • Przejście na gospodarkę niskoemisyjną poprzez wymianę/modernizację źródeł ciepła • Rozwój odnawialnych źródeł energii • Kompleksowe działania ograniczające emisję substancji do powietrza • Ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych • Ograniczenie emisji komunalno-bytowej (powierzchniowej) Działalność kontrolna i programowa Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem Cel: Zmniejszenie oddziaływania hałasu i ochrona przed hałasem Kierunek interwencji: • Ocena stanu klimatu akustycznego • Poprawa stanu układu komunikacyjnego • Zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego, zwłaszcza na terenach zabudowanych • Działalność kontrolna i programowa Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze Cel: Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów Kierunek interwencji: • Rozwój ekoturystyki • Zrównoważona gospodarka leśna • Przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej, utrzymanie i odtworzenie ekosystemów i ich funkcji, w tym ochrona krajobrazu • Ochrona form ochrony przyrody i innych obszarów przyrodniczo cennych

LP	CELE WYZNACZONE W MIĘDZYNARODOWYCH, WSPÓLNOTOWYCH I KRAJOWYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH	CELE I KIERUNKI INTERWENCJI WYZNACZONE W POŚ
	Cel 9: „Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski”: • Udrożnienie obszarów miejskich i metropolitarnych poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.	• Ochrona gatunkowa
Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”		
9.	Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska • Kierunek interwencji 1.1. – Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin, • Kierunek interwencji 1.2. – Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody, • Kierunek interwencji 1.3. – Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna, • Kierunek interwencji 1.4. – Uporządkowanie zarządzania przestrzenią, Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię • Kierunek interwencji 2.1. – Lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii, • Kierunek interwencji 2.2. – Poprawa efektywności energetycznej, • Kierunek interwencji 2.6. – Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii, • Kierunek interwencji 2.7. – Rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich, • Kierunek interwencji 2.8. – Rozwój systemu zaopatrywania nowej generacji pojazdów wykorzystujących paliwa alternatywne, Cel 3. Poprawa stanu środowiska • Kierunek interwencji 3.1. – Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki, • Kierunek interwencji 3.2. – Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne, • Kierunek interwencji 3.3. – Ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki, • Kierunek interwencji 3.4. – Wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych, • Kierunek interwencji 3.5. – Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy,	Wszystkie wyznaczone cele i kierunki interwencji są zgodne z celami środowiskowymi Strategii „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”. Założenia wskazane w POŚ dla Gminy Biała są zgodne z celem głównym strategii jakim jest zapewnienie wysokiej jakości życia obecnych i przyszłych pokoleń z uwzględnieniem ochrony środowiska oraz stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju nowoczesnego sektora energetycznego, zdolnego zapewnić Polsce bezpieczeństwo energetyczne oraz konkurencyjną i efektywną gospodarkę. Wyznaczone cele i kierunki interwencji zakładają dbałość o środowisko przyrodnicze poprzez uporządkowanie, pielęgnację, ochronę i efektywne wykorzystanie walorów przyrodniczych gminy Biała. Ponadto przyjęte założenia zapewniają poprawę stanu środowiska oraz poprawę efektywności energetycznej na terenie gminy Biała.

LP	CELE WYZNACZONE W MIĘDZYNARODOWYCH, WSPÓLNOTOWYCH I KRAJOWYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH	CELE I KIERUNKI INTERWENCJI WYZNACZONE W POŚ
Strategia Rozwoju Transportu do 2020 (z perspektywą do 2030)		
10.	Cel główny: zwiększenie dostępności transportowej, poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego, poprzez tworzenie spójnego, zrównoważonego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. Cel strategiczny 1. - Stworzenie zintegrowanego systemu transportowego • Cel szczegółowy 1. – Stworzenie nowoczesnej i spójnej sieci infrastruktury transportowej, • Cel szczegółowy 4. – Ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.	Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza Cel: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych i osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza Kierunek interwencji: • Ocena stanu jakości powietrza • Termomodernizacja i rozbudowa systemów energooszczędnych • Przejście na gospodarkę niskoemisyjną poprzez wymianę/modernizację źródeł ciepła • Rozwój odnawialnych źródeł energii • Ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych • Ograniczenie emisji komunalno-bytowej (powierzchniowej) • Działalność kontrolna i programowa Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem Cel: Zmniejszenie oddziaływania hałasu i ochrona przed hałasem Kierunek interwencji: • Ocena stanu klimatu akustycznego • Poprawa stanu układu komunikacyjnego • Zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego, zwłaszcza na terenach zabudowanych • Działalność kontrolna i programowa
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020		
11.	Głównym celem opracowania Strategii jest określenie kluczowych kierunków rozwoju obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa w perspektywie do 2020 r., co pozwoli właściwie zaadresować zakres interwencji publicznych finansowanych ze środków krajowych i wspólnotowych. W Strategii tej określono cel główny, którym jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich oraz efektywne wykorzystanie ich zasobów i potencjałów, w tym rolnictwa i rybactwa, dla zrównoważonego rozwoju kraju. Celami środowiskowymi Strategii są: • Cel szczegółowy 2: Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej • Cel szczegółowy 3: Bezpieczeństwo żywnościowe • Cel szczegółowy 5: Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich	Wszystkie wyznaczone cele i kierunki interwencji są zgodne z celami środowiskowymi „Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020”. Założenia wskazane w POŚ dla Gminy Biała są zgodne z celem głównym strategii jakim jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich oraz efektywne wykorzystanie ich zasobów i potencjałów, w tym rolnictwa i rybactwa, dla zrównoważonego rozwoju gminy. Wyznaczone cele i kierunki interwencji zakładają dbałość o środowisko przyrodnicze poprzez uporządkowanie, pielęgnację, ochronę i efektywne wykorzystanie walorów przyrodniczych gminy Biała. Ponadto przyjęte założenia zapewniają prawidłowy i efektywny rozwój rolnictwa na terenie gminy oraz zwiększają potencjał rozwoju gminy w tym kierunku.
Polityka Energetyczna Polski do 2030r.		

LP	CELE WYZNACZONE W MIĘDZYNARODOWYCH, WSPÓLNOTOWYCH I KRAJOWYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH	CELE I KIERUNKI INTERWENCJI WYZNACZONE W POŚ
12.	Brak jasno zdefiniowanego celu głównego. Podstawowe kierunki: – poprawa efektywności energetycznej, – wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii, – dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej, – rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw, – rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii, – ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko.	Główne cele i kierunki interwencji związane z racjonalną polityką energetyczną gminy oraz ograniczaniem negatywnych oddziaływań na środowisko z energetyki zostały zawarte w obszarze Ochrona klimatu i jakości powietrza. Wyznaczone cele i kierunki w tym obszarze wpisują się w podstawowe kierunki Polityki Energetycznej Polski. W POŚ dla gminy Biała wyznaczono Cel: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych i osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza Kierunek interwencji: • Ocena stanu jakości powietrza • Termomodernizacja i rozbudowa systemów energooszczędnych • Przejście na gospodarkę niskoemisyjną poprzez wymianę/modernizację źródeł ciepła • Rozwój odnawialnych źródeł energii • Ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych • Ograniczenie emisji komunalno-bytowej (powierzchniowej) • Działalność kontrolna i programowa
Polityka klimatyczna Polski <i>Strategie redukcji emisji gazów cieplarnianych w Polsce do roku 2020</i>		
13.	Celem strategicznym polityki klimatycznej jest włączenie się Polski do wysiłków społeczności międzynarodowej na rzecz ochrony klimatu globalnego poprzez wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju, zwłaszcza w zakresie poprawy wykorzystania energii, zwiększania zasobów leśnych i glebowych kraju, racjonalizacji wykorzystania surowców i produktów przemysłu oraz racjonalizacji zagospodarowania odpadów, w sposób zapewniający osiągnięcie maksymalnych, długoterminowych korzyści gospodarczych, społecznych i politycznych.	Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza Cel: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych i osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza Kierunek interwencji: • Ocena stanu jakości powietrza • Termomodernizacja i rozbudowa systemów energooszczędnych • Przejście na gospodarkę niskoemisyjną poprzez wymianę/modernizację źródeł ciepła • Rozwój odnawialnych źródeł energii • Ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych • Ograniczenie emisji komunalno-bytowej (powierzchniowej) • Działalność kontrolna i programowa Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami Cel: Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi Kierunek interwencji: • Ocena jakości wód powierzchniowych i podziemnych • Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody • Racjonalne korzystanie z wód i optymalizacja zużycia wody

LP	CELE WYZNACZONE W MIĘDZYNARODOWYCH, WSPÓLNOTOWYCH I KRAJOWYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH	CELE I KIERUNKI INTERWENCJI WYZNACZONE W POŚ
		• Minimalizacja ryzyka powodziowego • Dbłość o zasoby i jakość wód powierzchniowych i podziemnych • Ograniczenie rozprzestrzeniania zanieczyszczeń • Ograniczenie odpływu biogenów z terenów rolniczych Obszar interwencji: Zasoby geologiczne Cel: Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami naturalnymi Kierunek interwencji: • Zmniejszenie oddziaływania w zakresie wydobywania kopalin Obszar interwencji: Gleby Cel: Ochrona gleb i racjonalne wykorzystanie terenu Kierunek interwencji: • Ocena jakości gleb • Rekultywacja gruntów • Działania systemowe w zakresie ochrony gleb i właściwego wykorzystania terenu • Działalność kontrolna i programowa Obszar interwencji: Gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów Cel: Racjonalna gospodarka odpadami Kierunek interwencji: • Ograniczenie ilości odpadów kierowanych na składowisko oraz zmniejszenie oddziaływania odpadów na środowisko • Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne • Właściwe gospodarowanie odpadami poprzez realizację działań systemowych i programowych Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze Cel: Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów Kierunek interwencji: • Rozwój ekoturystyki • Zrównoważona gospodarka leśna • Przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej, utrzymanie i odtworzenie ekosystemów i ich funkcji, w tym ochrona krajobrazu • Ochrona form ochrony przyrody i innych obszarów przyrodniczo cennych • Ochrona gatunkowa

LP	CELE WYZNACZONE W MIĘDZYNARODOWYCH, WSPÓLNOTOWYCH I KRAJOWYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH	CELE I KIERUNKI INTERWENCJI WYZNACZONE W POŚ
		•
Krajowy Plan Działań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych w latach 2010 – 2020		
14.	Plan określa krajowe cele dotyczące udziału energii ze źródeł odnawialnych (OZE) w sektorach: transportowym, energii elektrycznej oraz ogrzewania i chłodzenia w 2020 r. z uwzględnieniem wpływu innych środków polityki efektywności energetycznej na końcowe zużycie energii. Określa ponadto środki, które należy podjąć dla osiągnięcia krajowych celów ogólnych w zakresie udziału OZE w wykorzystaniu energii finalnej.	Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza Cel: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych i osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza Kierunek interwencji: • Ocena stanu jakości powietrza • Termomodernizacja i rozbudowa systemów energooszczędnych • Przejście na gospodarkę niskoemisyjną poprzez wymianę/modernizację źródeł ciepła • Rozwój odnawialnych źródeł energii • Ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych • Ograniczenie emisji komunalno-bytowej (powierzchniowej) • Działalność kontrolna i programowa
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)		
15.	Cel główny: Efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągania ogólnych celów rozwojowych - konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie.	Wszystkie wyznaczone cele i kierunki interwencji muszą być realizowane zgodnie przyjętymi zasadami kształtowania przestrzeni gminy Biała. Wyznaczone zadania (w szczególności inwestycyjne) powinny być zgodne z obowiązującą polityką przestrzenną gminy, w szczególności z aktami prawa miejscowego, które wyznaczają ramy kształtowania i wykorzystania przestrzeni w poszczególnych regionach gminy. Ważnym jest zatem osiągnięcie wyznaczonego efektu ekologicznego nakreślonego w celu i kierunki interwencji przy jednoczesnym zachowaniu dbałości o walory przestrzenno-krajobrazowe.
Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014		
16.	Cel główny: Dojście do systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju, w którym w pełni realizowane są zasady gospodarki odpadami, a w szczególności zasada postępowania z odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, czyli po pierwsze zapobieganie powstawaniu odpadów, a następnie kolejno przygotowanie do ponownego użycia, recykling, inne metody odzysku (czyli wykorzystanie odpadów), unieszkodliwienie, przy czym najmniej pożądanym sposobem ich zagospodarowania jest składowanie.	Obszar interwencji: Gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów Cel: Racjonalna gospodarka odpadami Kierunek interwencji: • Ograniczenie ilości odpadów kierowanych na składowisko oraz zmniejszenie oddziaływania odpadów na środowisko • Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne • Właściwe gospodarowanie odpadami poprzez realizację działań systemowych i programowych

LP	CELE WYZNACZONE W MIĘDZYNARODOWYCH, WSPÓLNOTOWYCH I KRAJOWYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH	CELE I KIERUNKI INTERWENCJI WYZNACZONE W POŚ
Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych - AKPOŚK 2010		
17.	Cel główny: Ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami	Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa Cel: Poprawa gospodarki wodno-ściekowej Kierunek interwencji: • Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki • Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków z uwzględnieniem zabudowy rozproszonej • Ograniczenie ładunku zanieczyszczeń w ściekach • Kontrola i realizacja zadań w zakresie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej
Projekt Polityki Wodnej Państwa do roku 2030		
18.	Projekt „Polityki Wodnej Państwa do roku 2030 (z uwzględnieniem etapu 2016)” został przygotowany przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej na podstawie opracowania pt. „Projekt Narodowej Strategii Gospodarowania Wodami 2030 (z uwzględnieniem etapu 2015). Celem nadrzędnym PWP 2030 jest zapewnienie powszechnego dostępu ludności do czystej i zdrowej wody oraz istotne ograniczenie zagrożeń wywoływanych przez powódzie i susze w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów, przy zaspokojeniu uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki, poprawie spójności terytorialnej i dążeniu do wyrównywania dysproporcji regionalnych. Cele strategiczne: Cel strategiczny1: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów, Cel strategiczny2: Zaspokojenie potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę, Cel strategiczny3: Zaspokojenie społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki, Cel strategiczny4: Ograniczenie wystąpienia negatywnych skutków powodzi i susz, Cel strategiczny5: Reforma systemu zarządzania i finansowania gospodarki wodnej.	Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami Cel: Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi Kierunek interwencji: • Ocena jakości wód powierzchniowych i podziemnych • Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody • Racjonalne korzystanie z wód i optymalizacja zużycia wody • Minimalizacja ryzyka powodziowego • Dbłość o zasoby i jakość wód powierzchniowych i podziemnych • Ograniczenie rozprzestrzeniania zanieczyszczeń • Ograniczenie odpływu biogenów z terenów rolniczych
Aktualizacja Krajowego Programu Zwiększania Lesistości		
19.	Cel główny: Zapewnienie zwiększenia lesistości kraju do 30% w roku 2020 i 33% po roku 2050..	Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze Cel: Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów Kierunek interwencji: • Rozwój ekoturystyki • Zrównoważona gospodarka leśna

LP	CELE WYZNACZONE W MIĘDZYNARODOWYCH, WSPÓLNOTOWYCH I KRAJOWYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH	CELE I KIERUNKI INTERWENCJI WYZNACZONE W POŚ
		- Przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej, utrzymanie i odtworzenie ekosystemów i ich funkcji, w tym ochrona krajobrazu - Ochrona form ochrony przyrody i innych obszarów przyrodniczo cennych - Ochrona gatunkowa W POŚ dla gminy Biała wyznaczono zadania zapewniające zwiększenie lesistości w granicach gminy Biała, poprzez zrównoważoną gospodarkę leśną i realizację zadań programowych wyznaczonych dla jednostek i podmiotów gospodarki leśnej.
Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Plan działań na lata 2014-2020		
20.	Stanowi kontynuację Krajowej Strategii ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem Działań na lata 2007-2013. Cel nadrzędny Poprawa stanu różnorodności biologicznej i pełniejsze powiązanie jej ochrony z rozwojem społeczno-gospodarczym kraju. Cele strategiczne i cele operacyjne: Cel strategiczny A: Podniesienie poziomu wiedzy oraz kształtowanie postaw społeczeństwa związanych z włączaniem się do działań na rzecz różnorodności biologicznej. Cel strategiczny B: Włączenie wybranych sektorów gospodarki w działania na rzecz różnorodności biologicznej Cel strategiczny C: Zachowanie i przywracanie populacji zagrożonych gatunków i siedlisk Cel strategiczny D: Efektywne zarządzanie zasobami przyrodniczymi Cel strategiczny E: Utrzymanie i odbudowa ekosystemów oraz ich usług Cel strategiczny F: Ograniczenie presji gatunków inwazyjnych i konfliktowych Cel strategiczny G: Ograniczenie i łagodzenie skutków zmian klimatycznych Cel strategiczny H: Ochrona różnorodności biologicznej poprzez rozwój współpracy międzynarodowej	Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze Cel: Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów Kierunek interwencji: - Rozwój ekoturystyki - Zrównoważona gospodarka leśna - Przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej, utrzymanie i odtworzenie ekosystemów i ich funkcji, w tym ochrona krajobrazu - Ochrona form ochrony przyrody i innych obszarów przyrodniczo cennych - Ochrona gatunkowa Obszar interwencji: Edukacja ekologiczna Cel: Podniesienie świadomości ekologicznej Kierunek interwencji: - Pobudzenie u mieszkańców odpowiedzialności za otaczające środowisko i wyeliminowanie negatywnych zachowań

6.2 Powiązania projektu Programu z celami strategicznymi na szczeblu regionalnym i lokalnym

Na potrzeby Prognozy oddziaływania na środowisko przeprowadzono analizę zgodności celów i kierunków interwencji wyznaczonych w POŚ dla Gminy Biała z celami innych dokumentów strategicznych na szczeblu regionalnym (wojewódzkim, powiatowym) i lokalnym (gminnym). Dokumenty zostały przeanalizowane pod kątem zgodności z celami w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Przedstawiono jedynie te cele strategiczne, które związane są z szeroko rozumianym systemem ochrony środowiska. Analizie zgodności poddano cele i kierunki interwencji wyznaczone zarówno w ramach zadań własnych gminy jak i zadań monitorowanych.

Tabela 4. Analiza zgodności z celami strategicznymi na szczeblu regionalnym i lokalnym

LP	CELE WYZNACZONE W REGIONALNYCH I LOKALNYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH	CELE I KIERUNKI INTERWENCJI WYZNACZONE W POŚ
DOKUMENTY REGIONALNE		
<i>Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020</i>		
1.	Na terenie województwa wskazano 10 priorytetów ekologicznych ważnych dla poprawy stanu środowiska województwa łódzkiego. Są to: Cel podstawowy: ochrona i poprawa stanu środowiska - Priorytet I: ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych wraz z poprawą ich jakości oraz ochrona przed powodzią - Priorytet II: ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją - Priorytet III: ochrona i wzrost różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz wzrost lesistości - Priorytet IV: racjonalna gospodarka odpadami PRIORYTET V: poprawa jakości powietrza Cel uzupełniający I: przeciwdziałanie pozostałym zagrożeniom pochodzenia antropogenicznego - Priorytet VI: redukcja emisji ponadnormatywnego hałasu - Priorytet VII: ograniczenie możliwości wystąpienia poważnych awarii - Priorytet VIII: utrzymanie obowiązujących standardów w zakresie promieniowania elektromagnetycznego - Priorytet IX: racjonalizacja wykorzystania materiałów i surowców Cel uzupełniający II: podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa Priorytet X: kształtowanie postaw ekologicznych	Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza Cel: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych i osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza Kierunek interwencji: - Ocena stanu jakości powietrza - Termomodernizacja i rozbudowa systemów energooszczędnych - Przejsięcie na gospodarkę niskoemisyjną poprzez wymianę/modernizację źródeł ciepła - Rozwój odnawialnych źródeł energii - Kompleksowe działania ograniczające emisję substancji do powietrza - Ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych - Ograniczenie emisji komunalno-bytowej (powierzchniowej) - Działalność kontrolna i programowa Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem Cel: Zmniejszenie oddziaływania hałasu i ochrona przed hałasem Kierunek interwencji: - Ocena stanu klimatu akustycznego - Poprawa stanu układu komunikacyjnego - Zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego, zwłaszcza na terenach zabudowanych - Działalność kontrolna i programowa Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze Cel: Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów Kierunek interwencji: - Rozwój ekoturystyki - Zrównoważona gospodarka leśna - Przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej, utrzymanie i odtworzenie ekosystemów i ich funkcji, w tym ochrona krajobrazu - Ochrona form ochrony przyrody i innych obszarów przyrodniczo cennych Ochrona gatunkowa
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego		

LP	CELE WYZNACZONE W REGIONALNYCH I LOKALNYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH	CELE I KIERUNKI INTERWENCJI WYZNACZONE W POŚ
2.	Przyjmuje się, że realizacja określonych celów i kierunków polityki rozwoju przestrzennego województwa do 2030 r. pozwoli na osiągnięcie wysokiej pozycji konkurencyjnej regionu na arenie krajowej i międzynarodowej oraz realizację przyjętej wizji rozwoju przestrzennego. Misja regionu zdefiniowana w dokumencie to: - Podniesienie atrakcyjności województwa łódzkiego w strukturze regionalnej Polski i Europy jako regionu sprzyjającego zamieszkaniu i gospodarce przy dążeniu do budowy wewnętrznej spójności i zachowaniu różnorodności jego miejsc. Z misji tej wynika nadrzędny cel polityki zagospodarowania przestrzennego: - Kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa, warunkującej dynamizację rozwoju zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju poprzez: - wykorzystanie cech położenia w centrum Polski, - wykorzystanie endogenicznego potencjału regionu, - trwałe zachowanie środowiska przyrodniczego i kulturowego, - dążenie do budowy wewnętrznej spójności regionu. W zakresie planowania przestrzennego określono cele i kierunki dla systemu osadniczego, powiązań infrastrukturalnych, powiązań środowiskowych i kulturowych, środowiska przyrodniczego, obronności i bezpieczeństwa publicznego oraz obszarów problemowych.	POŚ dla gminy Biała uwzględnia kierunki rozwoju i zagospodarowania województwa łódzkiego, jakie zostały nakreślone w przyjętych politykach przestrzennych. Przyjęte cele, kierunki interwencji oraz zadania wynikają bezpośrednio lub pośrednio z przyjętych założeń i są zgodne z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego.
Program Ochrony środowiska Województwa Łódzkiego		
3.	Celem nadrzędnym wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku jest ochrona środowiska naturalnego w województwie Łódzkim z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju, jako podstawa poprawy jakości życia mieszkańców regionu. Celami środowiskowymi tego dokumentu, które wpisują się w założenia niniejszego POŚ są: Ochrona klimatu i jakości powietrza (OKJP) - OKJP.I. Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu Zagrożenia hałasem (ZH) - ZH.I. Poprawa klimatu akustycznego w województwie łódzkim Pola elektromagnetyczne (PEM)	Wszystkie wyznaczone cele i kierunki interwencji są zgodne z celami środowiskowymi Programu Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego. Założenia wskazane w POŚ dla Gminy Biała są zgodne z celem głównym POŚ dla woj. łódzkiego jakim jest Ochrona środowiska naturalnego z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju, jako podstawa poprawy jakości życia mieszkańców regionu. Wyznaczone cele i kierunki interwencji zakładają dbałość o środowisko przyrodnicze poprzez uporządkowanie, pielęgnację, ochronę i efektywne wykorzystanie walorów przyrodniczych gminy Biała. Ponadto przyjęte założenia zapewniają poprawę jakości powietrza, racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych, poprawę bezpieczeństwa ekologicznego oraz wdrażanie koncepcji edukacji ekologicznej na terenie gminy Biała.

LP	CELE WYZNACZONE W REGIONALNYCH I LOKALNYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH	CELE I KIERUNKI INTERWENCJI WYZNACZONE W POŚ
	• PEM.I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi Gospodarowanie wodami (GW) • GW. I. Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych • GW. II. Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą Gospodarka wodno-ściekowa (GWS) • GWS. I. Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej Zasoby geologiczne (ZG) • ZG. I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi Gleby (GL) • GL. I. Ochrona i racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi oraz rekultywacja terenów zdegradowanych Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO) • GO. I. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa łódzkiego Zasoby przyrodnicze (ZP) • ZP. I. Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej • ZP. II. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej Zagrożenia poważnymi awariami (PAP) • PAP.I. Zmniejszenie zagrożenia wystąpienia poważnej awarii oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	
Zintegrowana Strategia Rozwoju Powiatu Wieluńskiego na lata 2014-2020		
4.	W zintegrowanej strategii rozwoju powiatu wieluńskiego na lata 2014-2020 określono następujące cele środowiskowe, do których nawiązuje niniejszy POŚ: Zadbane środowisko przyrodnicze: • Integracja działań w zakresie ochrony walorów przyrodniczych. • Wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców. • Wspieranie inwestycji w odnawialne źródła energii. Zintegrowana infrastruktura techniczna: • Rozwój zintegrowanego systemu kanalizacji i oczyszczalni ścieków.	Wszystkie wyznaczone cele i kierunki interwencji są zgodne z celami środowiskowymi „Zintegrowanej Strategii Rozwoju Powiatu Wieluńskiego na lata 2014-2020”. Wyznaczone cele i kierunki interwencji zakładają dbałość o środowisko przyrodnicze poprzez uporządkowanie, pielęgnację, ochronę i efektywne wykorzystanie walorów przyrodniczych gminy Biała. Ponadto przyjęte założenia zapewniają poprawę infrastruktury transportowej i uporządkowania przestrzeni publicznej w gminie. Przyjęte założenia w POŚ dla Gminy Biała zakładają m.in. podnoszenie świadomości ekologicznej, przeciwdziałanie emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz rozwój ekoturystyki na terenie gminy Biała.

LP	CELE WYZNACZONE W REGIONALNYCH I LOKALNYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH	CELE I KIERUNKI INTERWENCJI WYZNACZONE W POŚ
	- Budowa wspólnego dla powiatu systemu gospodarki odpadami. Nowoczesne rolnictwo: - Wspieranie specjalizacji produkcji rolnej. - Wspieranie rolnictwa ekologicznego.	
Program ochrony środowiska dla Powiatu wieluńskiego na lata 2014-2017		
5.	W związku z powyższym na terenie powiatu wieluńskiego wskazano następujące priorytety ekologiczne: Ochrona zasobów naturalnych - Ochrona zasobów przyrodniczych. - Ochrona i zwiększenie zasobów leśnych. - Ochrona gleb użytkowanych rolniczo. - Racjonalna eksploatacja kopalin i ochrona złóż. - Rekultywacja terenów zdegradowanych. - Zmniejszenie materiałochłonności produkcji. Ochrona jakości powietrza - Realizacja programów ochrony powietrza (POP). - Przygotowania do wdrożenia dyrektywy IED przez zakłady przemysłowe (modernizacja istniejących technologii i wprowadzanie nowych, nowoczesnych urządzeń). - Prowadzenie działań energooszczędnych w mieszkalnictwie i budownictwie (rozwój sieci ciepłowniczych, termomodernizacje). - Ograniczenie emisji ze środków transportu (modernizacja taboru, wykorzystanie paliw ekologicznych, remonty dróg). Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych oraz ochrona przed powodzią i suszą - Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi. - Ochrona wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł punktowych i obszarowych. - Rozwój małej retencji wodnej.	Wszystkie wyznaczone cele i kierunki interwencji są zgodne z celami środowiskowymi „Programu ochrony środowiska dla Powiatu wieluńskiego na lata 2014-2017”. Wyznaczone cele i kierunki interwencji zakładają dbałość o środowisko przyrodnicze poprzez uporządkowanie, pielęgnację, ochronę i efektywne wykorzystanie walorów przyrodniczych gminy Biała. Ponadto przyjęte założenia zapewniają poprawę jakości powietrza, racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych, poprawę bezpieczeństwa ekologicznego oraz wdrażanie koncepcji edukacji ekologicznej na terenie gminy Biała.

LP	CELE WYZNACZONE W REGIONALNYCH I LOKALNYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH	CELE I KIERUNKI INTERWENCJI WYZNACZONE W POŚ
	- Odbudowa melioracji podstawowych i szczegółowych w celu przeciwdziałania skutkom suszy i powodzi. Racjonalna gospodarka odpadami - Zapobieganie i minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów. - Rekultywacja składowisk odpadów. Oddziaływanie hałasu - Zmniejszenie poziomów hałasu. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych - Edukacja ekologiczna nt. rzeczywistej skali zagrożenia emisją pól. - Zachowanie stref bezpieczeństwa przy lokalizacji obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne Edukacja ekologiczna - Prowadzenie edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju, dotyczącej wszystkich elementów środowiska. Poważne awarie - Działania zapobiegające powstawaniu poważnych awarii w zakładach oraz w trakcie przewozu materiałów niebezpiecznych.	
DOKUMENTY LOKALNE		
Strategia Rozwoju Gminy Biała na lata 2014-2020		
6.	Biorąc pod uwagę określoną w Strategii wizję i misję rozwoju Gminy Biała do 2020 oraz analizę jej potencjału i prognozowane w perspektywie długookresowej największe możliwości postępu, wyodrębniono 3 obszary priorytetowe, które są względem siebie równoważne i uzupełniające się: OBSZAR I: Zrównoważony rozwój przestrzenny Gminy Biała. OBSZAR II: Wysoka jakość życia mieszkańców Gminy Biała. OBSZAR III: Przedsiębiorczość budowana w oparciu o zasoby. Dla każdego z tych obszarów priorytetowych zidentyfikowany został cel strategiczny, wyznaczający finalne, długoterminowe kierunki rozwoju Gminy Biała, z których wynikają cele operacyjne.	Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem Cel: Zmniejszenie oddziaływania hałasu i ochrona przed hałasem Kierunek interwencji: - Ocena stanu klimatu akustycznego - Poprawa stanu układu komunikacyjnego - Zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego, zwłaszcza na terenach zabudowanych - Działalność kontrolna i programowa Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze Cel: Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów

LP	CELE WYZNACZONE W REGIONALNYCH I LOKALNYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH	CELE I KIERUNKI INTERWENCJI WYZNACZONE W POŚ
	CEL STRATEGICZNY 1: <i>Zintegrowana i nowoczesna infrastruktura techniczna i poprawa infrastruktury ochrony środowiska.</i> CELE OPERACYJNE: • Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej. • Podniesienie jakości ochrony środowiska naturalnego. CEL STRATEGICZNY 2: <i>Wysoka jakość życia mieszkańców w sferze społecznej.</i> CELE OPERACYJNE: • Modernizacja infrastruktury społecznej i poprawienie dostępności wysokiej jakości usług publicznych. CEL STRATEGICZNY 3: <i>Silna gospodarka poprzez efektywne wykorzystanie potencjału gospodarczego i turystycznego Gminy Biała.</i> CELE OPERACYJNE: • Rozwój rolnictwa i przetwórstwa • Rozwój i promocja turystyki • Poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy i stymulowanie aktywności zawodowej.	<i>Kierunek interwencji:</i> • Rozwój ekoturystyki • Zrównoważona gospodarka leśna • Przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej, utrzymanie i odtworzenie ekosystemów i ich funkcji, w tym ochrona krajobrazu • Ochrona form ochrony przyrody i innych obszarów przyrodniczo cennych • Ochrona gatunkowa Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa <i>Cel: Poprawa gospodarki wodno-ściekowej</i> <i>Kierunek interwencji:</i> • Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki • Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków z uwzględnieniem zabudowy rozproszonej • Ograniczenie ładunku zanieczyszczeń w ściekach <i>Kontrola i realizacja zadań w zakresie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej</i> Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami <i>Cel: Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi</i> <i>Kierunek interwencji:</i> • Ocena jakości wód powierzchniowych i podziemnych • Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody • Racjonalne korzystanie z wód i optymalizacja zużycia wody • Minimalizacja ryzyka powodziowego • Dbłość o zasoby i jakość wód powierzchniowych i podziemnych • Ograniczenie rozprzestrzeniania zanieczyszczeń • Ograniczenie odpływu biogenów z terenów rolniczych

7 METODYKA SPORZĄDZANIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Sporządzenie Prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Programu ochrony środowiska dla Gminy Biała na lata 2017 – 2020 z perspektywą do 2024 roku” przebiegało wieloetapowo i obejmowało kolejno:

- ocenę aktualnego stanu środowiska na obszarze objętym dokumentem, zawierającą analizę zasobów i walorów środowiska oraz jakości środowiska;
- ocenę potencjalnego wpływu ustaleń dokumentu na środowisko przyrodnicze, w tym na zdrowie ludzi;
- opracowanie propozycji minimalizacji negatywnych skutków realizacji ustaleń dokumentu w obszarach, w których zidentyfikowano znaczące negatywne oddziaływania;
- opracowanie systemu monitorowania środowiskowych skutków wdrażania dokumentu strategicznego.

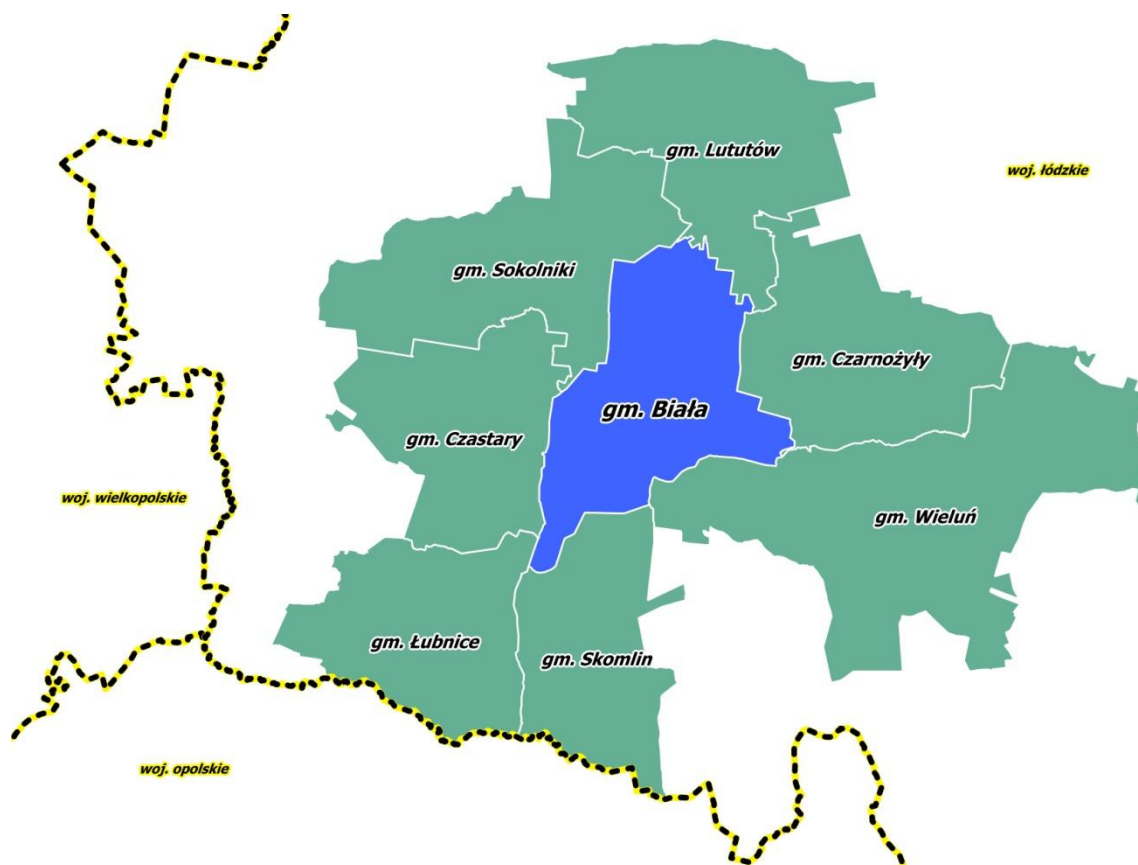
Opracowując Prognozę zastosowano metodę indukcyjno-opisową oraz metodę analogii środowiskowych. Ocenę stanu środowiska przyrodniczego oraz analizę jakości jego poszczególnych elementów sporządzono przy wykorzystaniu dostępnych danych na temat obszaru gminy Biała tj. studium literatury, informacji pozostających w zasobach administracji rządowej i samorządowej, danych statystyki publicznej oraz państwowego monitoringu środowiska. Szczegółową analizę wpływu ustaleń projektu POŚ dla gminy Biała na środowisko opracowano wykorzystując metodę macierzy interakcji.

Zakres Prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Programu ochrony środowiska dla Gminy Biała na lata 2017 – 2020 z perspektywą do 2024 roku” wynika z art. 51 *Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* [1]. Ponadto zakres i stopień szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Łodzi (pismo znak: WOOŚ.411.136.2017.MGw z dnia 7 sierpnia 2017.) oraz Łódzkim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Łodzi (pismo znak: PWIS.NSOZNS.9022.1.470.2017.AK z dnia 03 sierpnia 2017r.).

8 STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

8.1 Położenie administracyjne i geograficzne

Gmina Biała położona jest w południowo-zachodniej części województwa łódzkiego, w powiecie wieluńskim. Gmina graniczy z następującymi gminami :

Rysunek 1. Położenie Gminy Biała na tle sąsiednich gmin

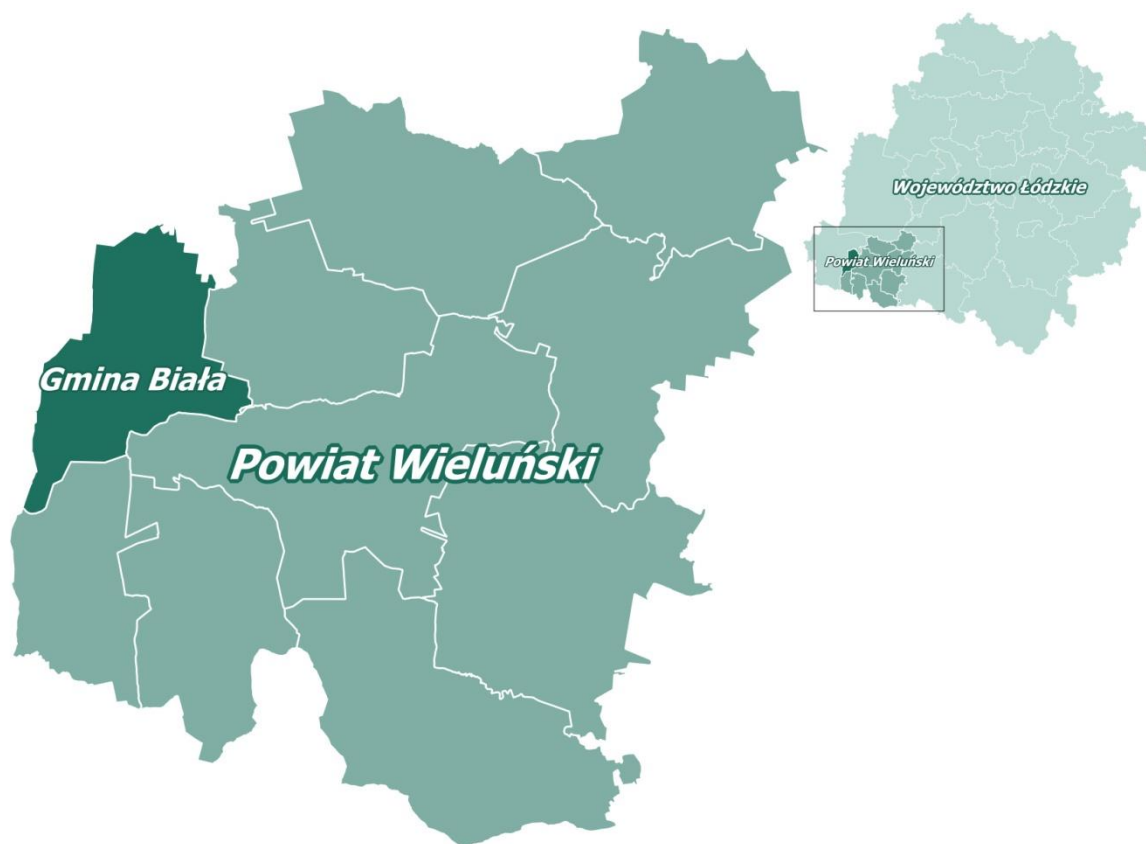
- Czastary – na zachodzie
- Sokolniki – na zachodzie
- Skomlin – na południu
- Wieluń – na południu
- Łubnice – na południu
- Lututów – na północy
- Czarnyżyły – na wschodzie

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski Gmina Biała znajduje się w obrębie Wysoczyzny Wieruszowskiej.

Gmina Biała położona jest w bliskiej odległości od ośrodków przemysłowych i usługowych o znaczeniu regionalnym i subregionalnym w granicach województwa łódzkiego oraz śląskiego:

- 1) 10 km od Wielunia,
- 2) 50 km od Sieradza,
- 3) 80 km od Częstochowy;
- 4) 100 km od Łodzi;
- 5) 100 km od Opola
- 6) 110 km od Wrocławia.

Miejscowościami najsilniej zainwestowanymi są miejscowości Biała Parcela oraz Biała Rządowa. Obiekty usługowe zlokalizowane w miejscowości Biała koncentrują w niej życie kulturalne i gospodarcze Gminy, wpływając na rozwój Białej jako centrum Gminy.

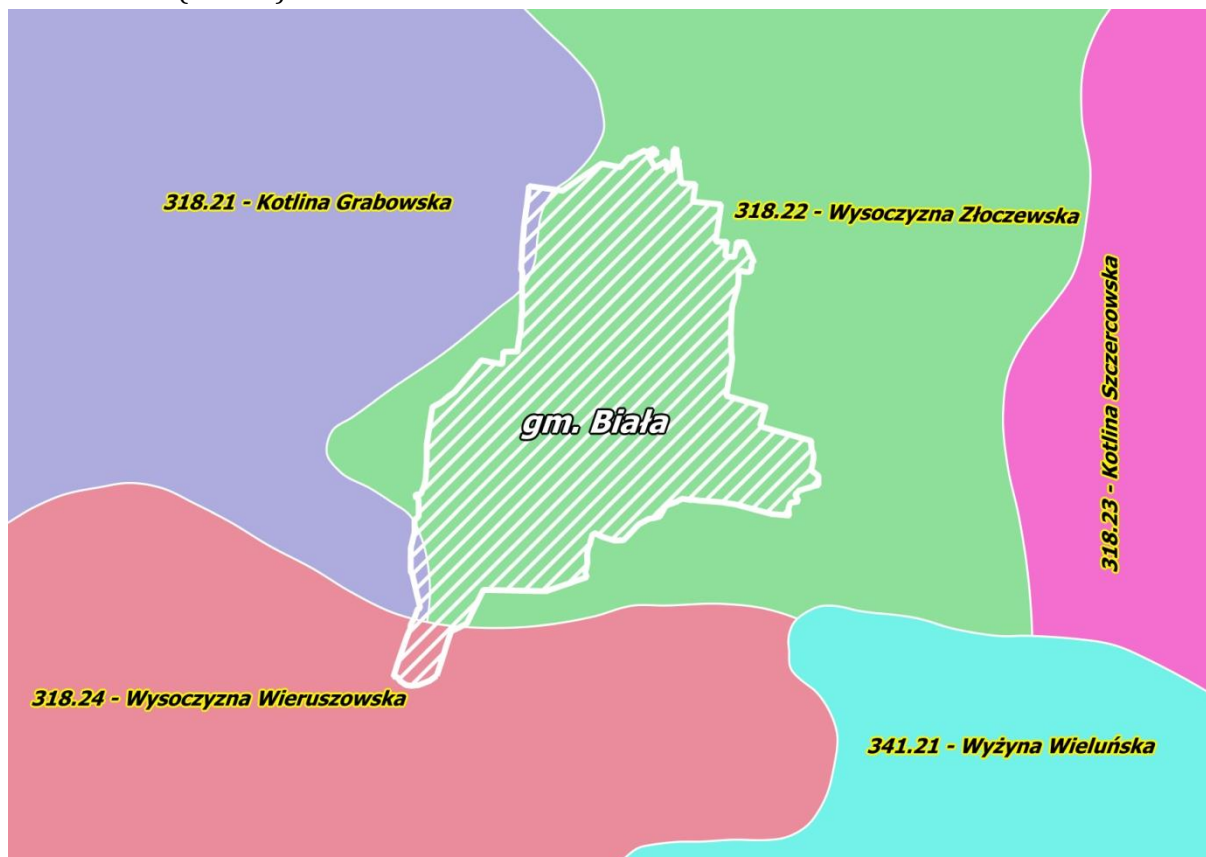
Rysunek 2. Położenie Gminy Biała na tle podziału administracyjnego Województwa Łódzkiego, opracowanie własne

Powierzchnia Gminy Biała wynosi 74,09 km² (7409 ha) co stanowi niewiele ponad 0,4% powierzchni województwa łódzkiego (18 219 km²) i blisko 8% powierzchni powiatu wieluńskiego (926,48 km²), co plasuje ją w grupie najmniejszych gmin powiatu. Gminę tworzy 26 miejscowości, wchodzących w skład 17 sołectw. Biała położona jest w południowo-zachodniej części województwa łódzkiego, w powiecie wieluńskim i graniczy z gminami: Wieluń, Łubnice i Skomlin - od południa, Czarnożyły - na wschodzie, Lututów - na północy, Czastary i Sokolniki - na zachodzie.

Pod względem regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski, gmina Biała umiejscowiona jest w następujących jednostkach:

- Mega region: Europa Środkowa (3)
- Prowincja: Niż Środkowoeuropejski (31)
- Podprowincja: Niziny Środkowopolskie (318)

- Makroregion: Nizina Południowowielkopolska (318.1-2)
- Mezoregion: Wysoczyzna Łódzewska (318.22), Wysoczyzna Wieruszowska (318.24) i Kotlina Grabowska (318.21).

Rysunek 3. Położenie Gminy Biała pod względem regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski

Źródło: opracowanie własne

8.2 Zagospodarowanie i sposób użytkowania terenu

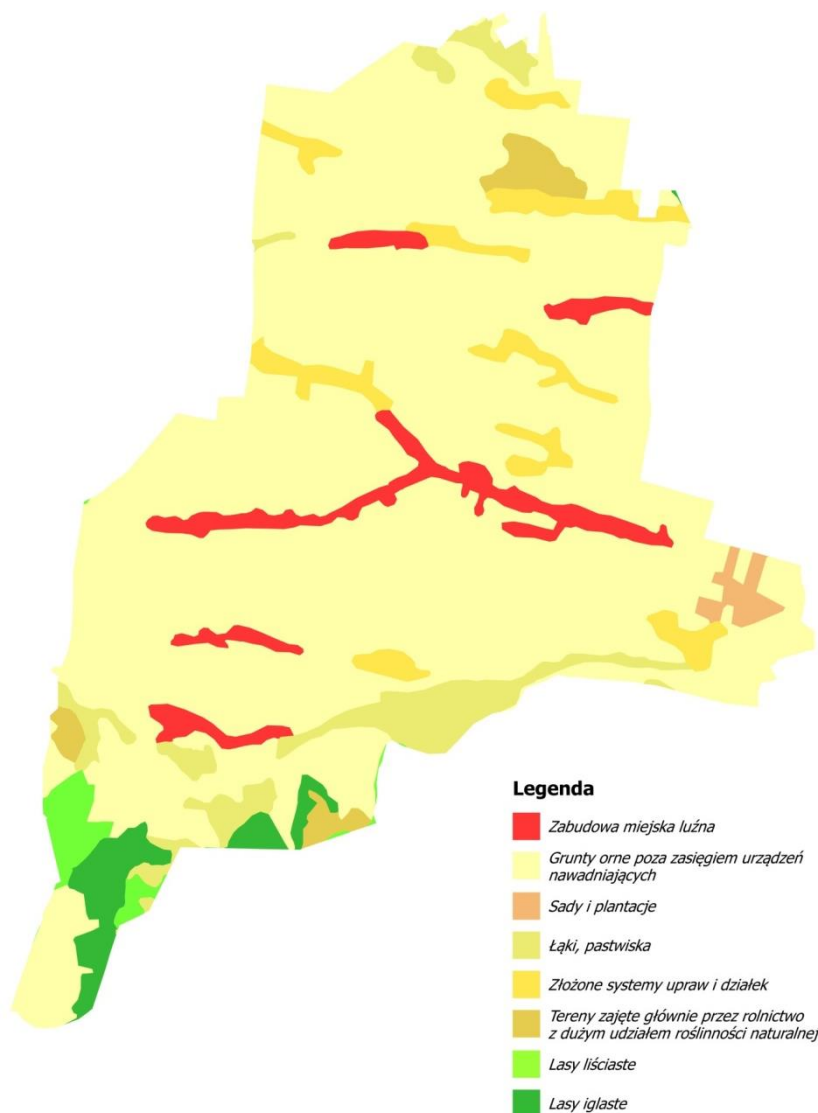
Proces kształtowania przestrzeni obszaru gminy Biała realizowany jest na podstawie *Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* [3]. Na terenie gminy Biała polityka przestrzenna prowadzona jest w oparciu o Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Biała – przyjęte *Uchwałą Nr XLV/264/10 Rady Gminy Biała z dnia 15 lipca 2010* oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego - *Uchwała nr XVIII/117/16 Rady Gminy Biała w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Biała* (Dz. Urz. Woj. Łódz. Z 2016 r. poz. 4181). Obowiązujące akty prawa miejscowego są udostępniane na Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Biała zgodnie z przepisami *Ustawy o dostępie do informacji publicznej* [13] i *Ustawie o samorządzie gminnym* [14].

Obszar gminy Biała to krajobraz typowo rolniczy, w której to dominują użytki rolne (92,7%), z czego w szczególności grunty orne, z kolei bardzo małą powierzchnię zajmują grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione (3,7%).

Tabela 5. Struktura użytkowania terenu gminy Biała

Sposób użytkowania	Powierzchnia [ha]
Powierzchnia ogólna	7 409
Użytki rolne, w tym:	6 866
grunty orne	5 724
sady	68
łąki trwałe	586
pastwiska trwałe	214
grunty rolne zabudowane	237
grunty pod stawami	1
grunty pod rowami	36
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	272
las	265
grunty zadrzewione i zakrzewione	7
Grunty zabudowane i zurbanizowane	195
tereny mieszkaniowe	3
tereny przemysłowe	0
inne tereny zabudowane	5
zurbanizowane tereny niezabudowane	0
tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	0
tereny komunikacyjne - drogi	164
tereny komunikacyjne - tereny kolejowe	23
tereny komunikacyjne - inne tereny komunikacyjne	0
użytki kopalne	0
Grunty pod wodami	22
powierzchniowymi płynącymi	22
powierzchniowymi stojącymi	0
Użytki ekologiczne	0
Nieużytki	54
Pozostałe - różne	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych (GUS 2014)

Rysunek 4. Mapa pokrycia terenu Gminy Biała

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z projektu Corine Land Cover 2012 w Polsce

8.3 Warunki klimatyczne

Gmina Biała pod względem klimatycznym, nie wyróżnia się spośród otaczających ją terenów. Położona jest w obszarze X. łódzkiej dzielnicy klimatycznej (wg R. Gumińskiego), która charakteryzuje się typowym klimatem przejściowym pomiędzy klimatem morskim, a kontynentalnym. Okres wegetacyjny kształtuje się w granicach 220 dni. Położenie Gminy w centralnej Polsce sprzyja napływaniu wielu różnych mas powietrza, przy czym przeważającą część stanowią wpływy równoleżnikowe powodujące cyrkulację atmosfery. Roczna suma opadów wynosi około 600 mm rocznie. Najwięcej opadów odnotowuje się w lipcu, a najmniej w styczniu. Zima jest stosunkowo krótka – trwa nieco ponad 70 dni, z czego czas trwania pokrywy śnieżnej wynosi 40-50 dni. Średnia roczna temperatura kształtuje się na poziomie 7,9-8,0°C. Roczna suma usłonecznienia osiąga ok. 1600 godzin, a jej maksimum występuje w lipcu (ok. 240 godzin). Dominują wiatry z kierunku zachodniego. Za charakterystyczną cechę dzielnicy można uznać małą częstość silnych wiatrów na wiosnę i zimą, mniejszą niż w dzielnicy środkowej.

8.4 Budowa geologiczna i ukształtowanie terenu

Pod względem geologicznym obszar Gminy Biała jak i całego powiatu wieluńskiego należy do Monokliny Przedsudeckiej, zwanej Monokliną Śląsko – Krakowską. Najstarszymi utworami, które występują na powierzchni tego terenu, są skały mezozoiczne. Starsze utwory mezozoiczne pokryte w sposób nieciągły utworami trzeciorzędowymi, reprezentowanymi przez piaski, muły i ily, występują między innymi w Kopydłowie. W miejscowości Młynisko natomiast znajdują się złoża kopaliny pospolitej, tj. luźniej skały osadowej należącej do grupy psefitów (żwir). Złoża składają się z otoczonych okruchów skalnych (tzw. otoczaków) o średnicy przekraczającej 2 mm. Złoże to jest eksploatowane.

Najwyżej położonym punktem na terenie Gminy (189,4 m n.p.m.) jest obszar znajdujący się w jej północnej części, pomiędzy miejscowościami Naramice i Rososz nieopodal drogi powiatowej relacji Naramice - Wyglądacze, zaś punktem położonym najniżej jest okolica miejscowości Przychody na południu Gminy (174,6 m n.p.m.).

Obszar gminy Biała to krajobraz typowo rolniczy, w której to dominują użytki rolne (92,7%), z czego w szczególności grunty orne, z kolei bardzo małą powierzchnię zajmują grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione (3,7%).

8.5 Gleby

Typy gleb i ich wartość użytkowa w dużym stopniu zależą od rodzaju podłoża, na którym powstały oraz powierzchniowych warunków wodnych. Utwory powierzchniowe, z których wykształciły się gleby na terenie Gminy Biała stanowią głównie osady czwartorzędowe pochodzące ze zlodowaceń południowopolskiego i środkowopolskiego. Osady te wykształciły się w postaci glin zwałowych i płatów żwirowo – piaszczystych.

Pod względem glebowo - rolnym Gmina Biała zaliczana jest do rejonu wieluńskiego (IUNG Puławy, 1977). Gleby występujące w regionie wieluńskim wytworzyły się z utworów pyłów i glin zwałowych. Udział gleb piaszkowych jest nieznaczny. Są to gleby brunatne właściwe i wyługowane oraz czarne ziemie. Pod użytkami zielonymi występują głównie gleby wytworzone z torfów i murszy na piaskach. W północnej i częściowo południowej części występują gleby pseudobielicowe.

Stopień kultury gleb jest wysoki, a udział gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych najniższy w województwie i wynosi 64 % przy średniej wojewódzkiej 82 %. Na terenie Gminy nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych w tym zagrożeń osuwania się mas ziemnych.

Wartość użytkową gleb dla potrzeb gospodarki rolnej w sposób syntetyczny charakteryzują występujące na terenie Gminy klasy bonitacyjne gruntów ornych i użytków zielonych. Najlepsze gleby znajdują się w pasie centralnym Gminy w rejonie Naramic, Kopydłowa, Białej Drugiej, Białej Rządowej, Białej Kopiec, Brzozy, Łyskornii, Janowca i Poręb. Są to gleby klasy II i III, zajmujące łącznie 21,45% gruntów ornych. Gleby o niższej, ale nadal dobrej przydatności rolnej (klasa IV) stanowią 43,8%. Najgorsze gleby, klasy VI, zalesione lub wskazane pod zalesienie, stanowią 8,5% powierzchni gruntów ornych.

Tabela 6. Kompleksy przydatności rolnej gleb w gminie Biała

klasa bonitacyjna	powierzchnia w ha	powierzchnia w %
II	19,46	0,33
IIIa	360,1812	6,04
IIIb	897,6059	15,08
IVa	1718,977	28,87
IVb	888,7056	14,93
V	1563,212	26,25
VI	505,8889	8,50
razem	5954,031	100

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Biała

8.6 Złoże kopalin

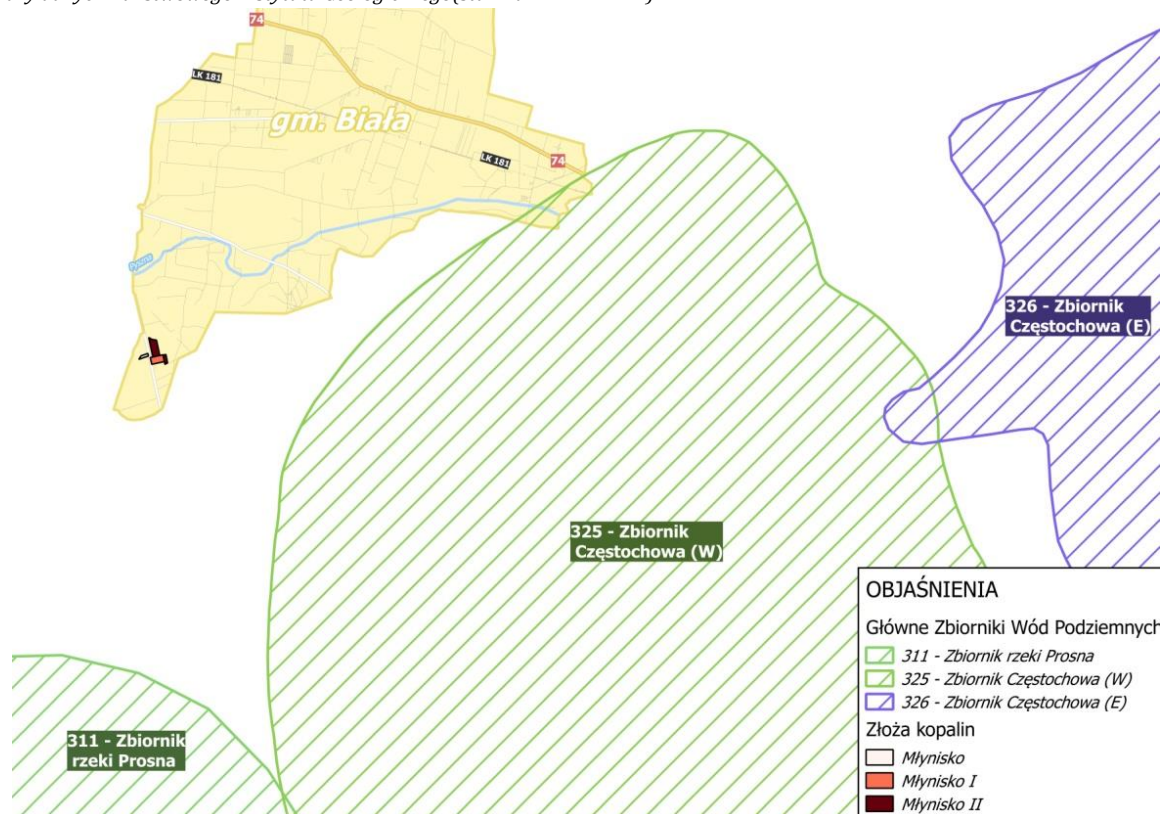
Na analizowanym obszarze występują 3 udokumentowane złoża surowców okruchowych. Są to złoża nie kolizyjne z ochroną środowiska:

- 1) **złoże Młynisko** - złożo czwartorzędowych piasków występujących w formie pokładowej o powierzchni około 1,140 ha na gruntach wsi Młynisko, udokumentowane w kategorii C 1. Obecnie nie jest eksploatowane, koncesję na wydobywanie surowca z dnia 05 kwietnia 2006 r., znak RS.7512 – 1/3/06 na wydobywanie kopaliny ze złoża kruszywa była ważna do dnia 5 kwietnia 2016 r.;
- 2) **złoże Młynisko I** - złożo czwartorzędowych piasków o powierzchni 4,858 ha, udokumentowane w kategorii C 1. Złożo o miąższości od 0,5 m do 5,3 m i grubości nadkładu 0,5 m występuje w formie pokładowej. Obecnie nie jest wykorzystywane.
- 3) **złoże Młynisko II** - złożo czwartorzędowych piasków o powierzchni 7,934 ha, udokumentowane w kategorii C 1.. Złożo o miąższości od 3,3 m do 5,8 m i grubości nadkładu 0,2 m występuje w formie pokładowej. Obecnie nie jest wykorzystywane

Tabela 7. Charakterystyka udokumentowanych złóż kopalin na terenie Gminy Biała

Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby (tys. ton)		Wydobycie (tys. ton)		
		Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	2013	2014	2015
Młynisko	eksploatacja złoża zaniechana	46,77	0	bd	bd	bd
Młynisko I	złożo rozpoznane szczegółowo	374,50	344,37	bd	bd	bd
Młynisko II	Złożo rozpoznane szczegółowo	631,35	0	bd	bd	bd

Źródło: Bazy danych Państwowego Instytutu Geologicznego (stan na 21.12.2016 .r)

Rysunek 5. Usytuowanie Gminy Biała na tle GPZ wraz z rozmieszczeniem złóż kopalin

Źródło: opracowanie własne na podstawie bazy danych Państwowego Instytutu Geologicznego

8.7 Wody podziemne

8.7.1 Jednolite części wód podziemnych

Obszar Gminy Biała położony jest w granicach JCWPd nr 81 (PLGW600081) i w większości w JCWPd nr 82 (PLGW600082) – zgodnie z nowym podziałem na 172 JCWPd. Ogólna charakterystyka danych JCWPd znajdujących się na obszarze Gminy znajduje się w poniższej tabeli (Tabela 8.). Z kolei na mapie (Rys. 6) przedstawiono zasięg występowania poszczególnych JCWPd oraz omawianych w następnych podrozdziałach JCWP.

Tabela 8. Ogólna charakterystyka JCWPd na obszarze gminy Biała

Jednolita część wód podziemnych (JCWPd)	Europejski kod JCWPd	PLGW600081	PLGW600082
	Nazwa JCWPd	81	82
Lokalizacja	Region wodny	Warty	Warty
	Nazwa dorzecza	Odry	Odry
	RZGW	Poznań	Poznań
Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna	Stratygrafia pięter wodonośnych	- Q - wody porowe w utworach piaszczystych - M - wody porowe w utworach piaszczystych - J - wody szczelinowo – porowe w utworach węglanowych	- Q - wody porowe w utworach piaszczystych - Cr - wody porowe w utworach piaszczystych - J - wody szczelinowe i szczelinowo-krasowe w utworach węglanowych
	Litologia	piaski, wapienie	Piaski, wapienie
	Rodzaj utworów budujących warstwę wodonośną	porowe, szczelinowe	porowe, szczelinowe, szczelinowo-krasowe
	Średnia miąższość utworów wodonośnych	>40	>40
	Liczba pięter wodonośnych	1-3	1-4
	Głębokość występowania wód słodkich [m]	ok. 570	ok. 200
	Charakterystyka nadkładu warstwy wodonośnej	głównie utwory słaboprzepuszczalne, w dolinie prośny przepuszczalne	głównie utwory słaboprzepuszczalne, w dolinie warty przepuszczalne
Antropopresja	Leje depresji (lej regionalny-lokalny) związane z poborem wód podziemnych, odwodnieniami kopalnianymi, wpływem aglomeracji itp.	lokalne leje depresji związane z poborem wód podziemnych	lokalne leje depresji związane z poborem wód podziemnych
	Ingresja lub ascenzja wód słonych do wód podziemnych	brak	brak
	Sztuczne odnawianie zasobów	brak	brak
Pobór wód [tys m ³ rok] - pobór rejestrowany – 2011 r	dla zaopatrzenia ludności w wodę, przemysłu i inne	29 995,70	16 175,58
	z odwodnienia kopalnianego	-	3 418
Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania [m ³ /d]		651 600	692 189

Legenda: Q – czwartorzęd; M – Miocen; J – Jura; Cr – Kreda.

Źródło: Dane Centralnej Bazy Danych Geologicznych Państwowego Instytutu Geologicznego; Baza danych o Głównych Zbiornikach Wód Podziemnych; „Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna zweryfikowanych JCWPd”.

Na podstawie informacji zawartych w „aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (aPGW) oraz w „Raplocie o stanie chemicznym oraz ilościowym jednolitych części wód

podziemnych w dorzeczach w podziale na 161 i 172 JCWPd, stan na rok 2012" wiemy, że stan ilościowy i jakościowy JCWPd nr 81 i JCPWd nr 82 ocenia się jako **dobry, niezagrożony nieosiągnięciem wyznaczonych celów środowiskowych dla wód podziemnych** zgodnie z zapisami art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW).

Celem środowiskowym dla JCWPd jest utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu ilościowego i chemicznego, charakteryzowanego wartościami wskaźnikami zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Stan ilościowy obrazuje wpływ poboru wody na części wód podziemnych. Natomiast stan chemiczny odnosi się do parametrów fizykochemicznych wód podziemnych (zarówno traktowanych jako zanieczyszczenia, jak i skażenia). Określenie celów środowiskowych dla wód podziemnych zostało wykonane na podstawie corocznych wyników oceny stanu obejmujące stan chemiczny i ilościowy opracowany w ramach PMŚ. Opracowanie to na zlecenie GIOŚ wykonuje PSH.

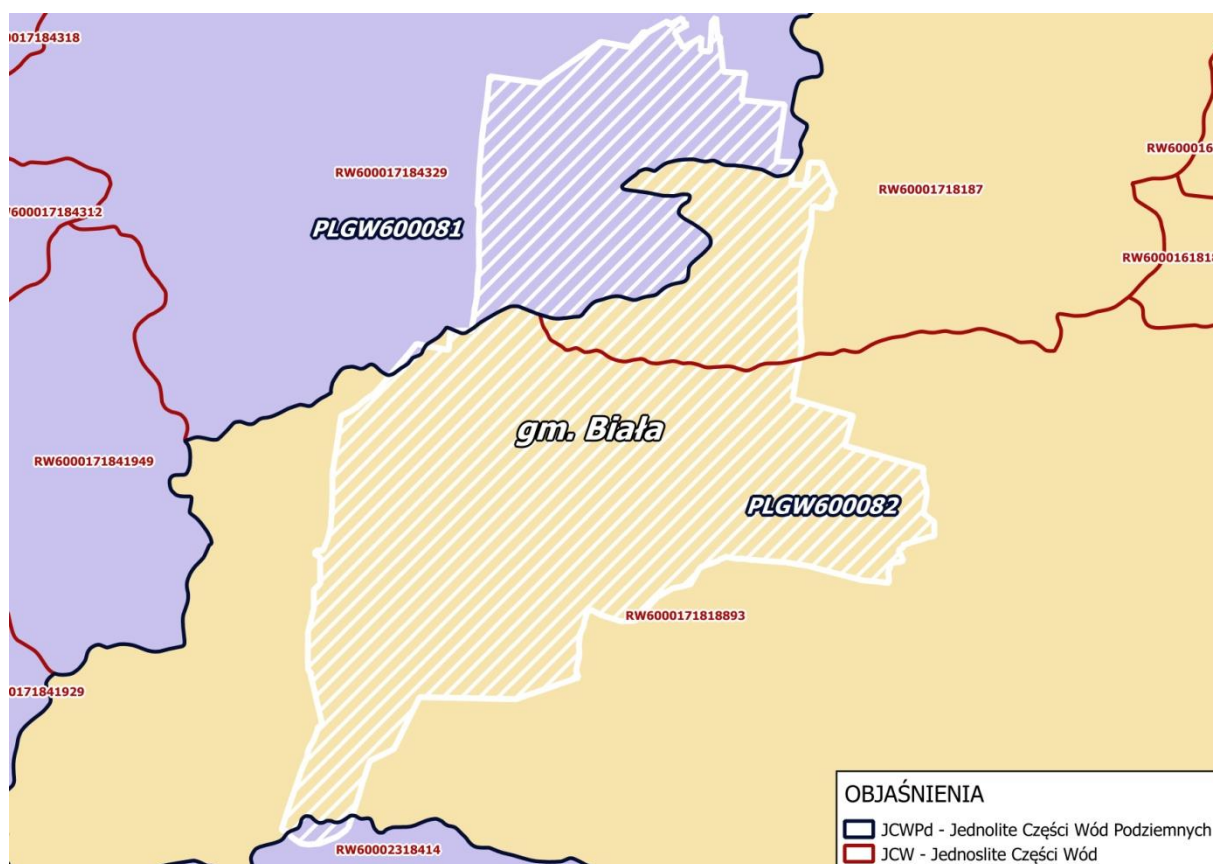
W dokumencie „Sprawozdanie z monitoringu regionalnego zwykłych wód podziemnych na terenie województwa łódzkiego w 2014 roku” na zlecenie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi wykonano monitoring diagnostyczny w 54 punktach pomiarowych, z czego 2 punkty położone są na obszarze Gminy Biała. W oparciu o rozporządzenie wyróżnia się pięć klas jakości wód podziemnych (z uwzględnieniem przepisów w sprawie wymagań dotyczących jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi). Od I do III klasy czystości stan chemiczny wód określa się jako dobry. Powyżej, tj. IV i V klasy czystości mówi się o słabym stanie chemicznym wód.

Punkty leżące na obszarze Gminy Biała o punktach pomiarowo-kontrolnych (ppk) o numerach 133 (Naramice) i 134 (Poręby). Obydwa punkty charakteryzowały się swobodnym zwierciadłem wody, rodzaj wody został oznaczony jako wgłębne. Ponadto w studni 133 źródło wody znajduje się w piętrze czwartorzędu (Q), z kolei w punkcie 134 jest to stratygraficznie jura środkowa (J2). W obydwu studniach klasa czystości wód wynosiła II, co oznacza, że w obydwu punktach można mówić o **dobrym stanie chemicznym wód podziemnych**.

Tabela 9. Ocena stanu JCWPd na obszarze gminy Biała

Lp.	Jednolita część wód podziemnych (JCWPd)		Ocena stanu		Ocena nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wyznaczony cel środowiskowy oraz termin osiągnięcia
	Europejski kod JCWPd	Nazwa JCWPd	ilościowa	chemiczna		
1.	PLGW600081	81	dobry	dobry	niezagrożona	utrzymanie dobrego stanu ilościowego i dobrego stanu chemicznego
2.	PLGW600082	82	dobry	dobry	niezagrożona	utrzymanie dobrego stanu ilościowego i dobrego stanu chemicznego

Źródło: „Aktualizacja Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry”; „Raport o stanie chemicznym oraz ilościowym jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach w podziale na 161 i 172 JCWPd, stan na rok 2012”

Rysunek 6. Zasięg występowania JCWPd i JCW względem gminy Biała (podział od 2015 r. - 172 JCWPd), opracowanie własne

8.7.2 Główne zbiorniki wód podziemnych

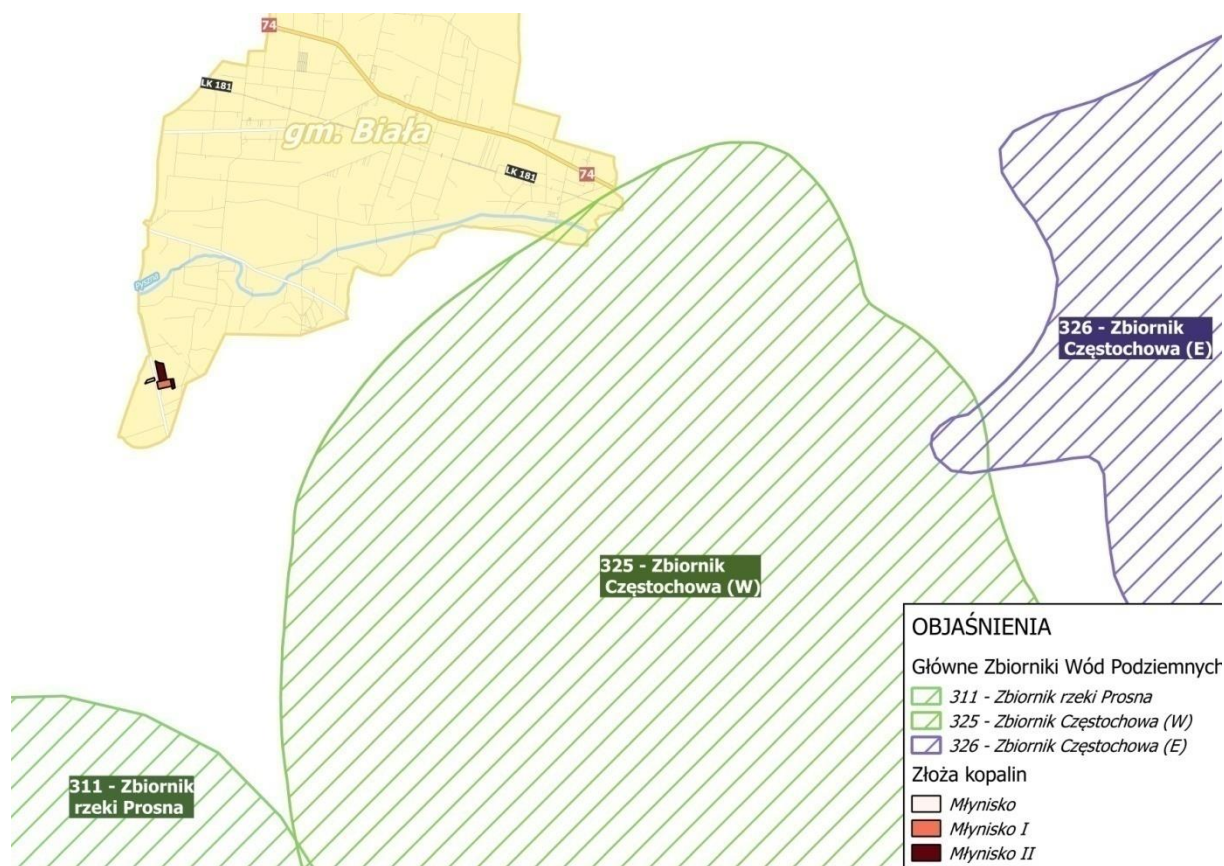
Pod fragmentem gminy Biała występuje fragment Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 325 – Zbiornik Częstochowa (W), ponadto w sąsiedztwie znajduje się GZWP nr 311 – Zbiornik rzeki Prosny oraz GZWP nt 326 – Zbiornik Częstochowa (E), które należą do zbiorników dorzecza Odry.

Charakterystykę obydwu zbiorników przedstawiono w tabeli (Tabela 10.).

Tabela 10. Charakterystyka Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w pobliżu Gminy Biała

Nazwa GZWP	Zbiornik rzeki Prosny	Zbiornik Częstochowa (W)	Zbiornik Częstochowa (E)
Nr GZWP	311	325	326
Wiek utworów	utwory czwartorzędu w dolinach i dolinach kopalnych	jura środkowa	jura górna
Typ ośrodka	porowy	porowo-szczelinowy	krasowo-szczelinowy
Typ zbiornika	nieudokumentowany	udokumentowany	udokumentowany
Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [tys. m ³ /dobę]	128	120	1020
Średnia głębokość ujęć [m]	30	80	160

Źródło: Baza MIDAS, Centralna Baza Danych Geologicznych, Państwowy Instytut Geologiczny oraz Mapa obszarów GZWP w Polsce wymagających szczególnej ochrony, skala 1:500 000, Kleczkowski i in. AGH im. St. Staszica, Kraków 1990r.

Rysunek 7. Zasięg występowania GZWP i kopalin względem gminy Biała, opracowanie własne

8.8 Wody powierzchniowe

8.8.1 Jednolite części wód powierzchniowych (rzecznych)

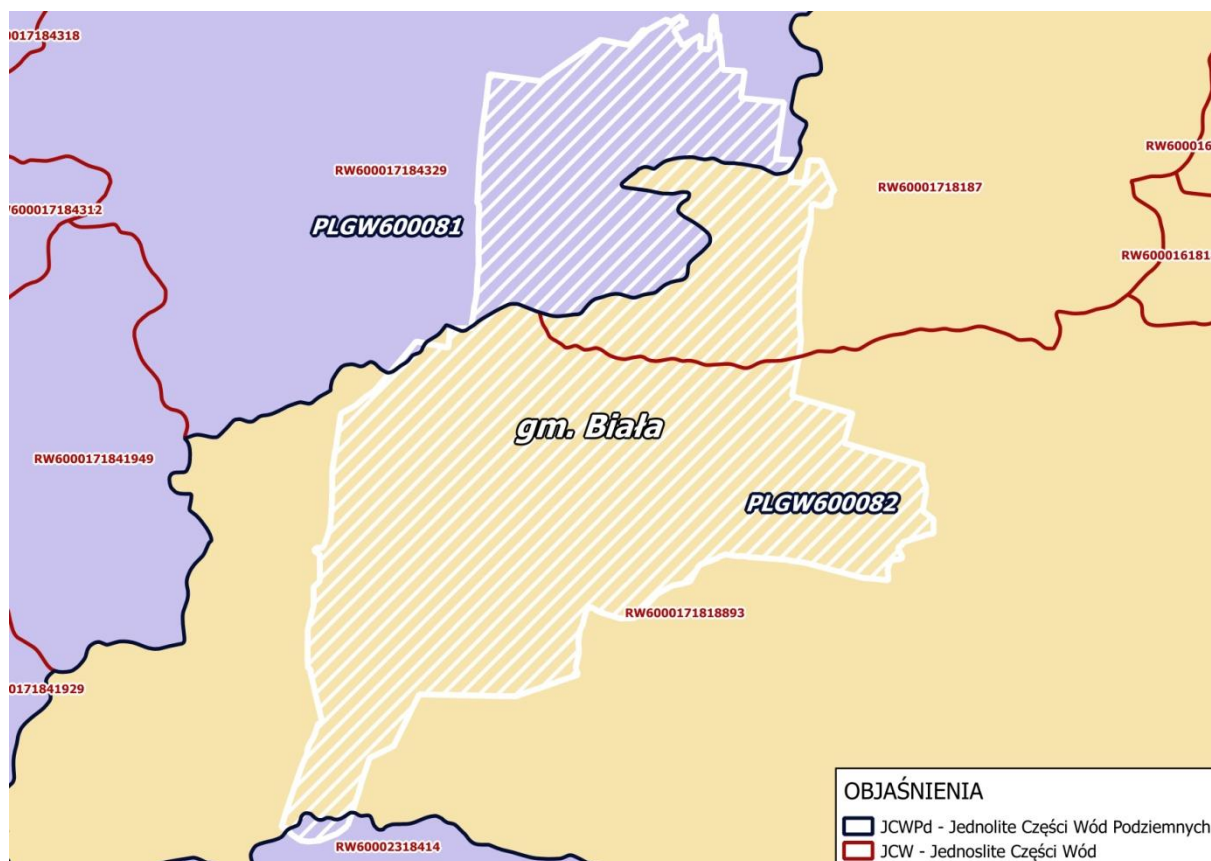
Gminę Biała charakteryzuje słabo wykształcona sieć hydrologiczna, głównie w części południowej znajduje się rzeka Pyszna i jej dopływy, z kolei część północna jest stosunkowo uboga w ciek.

Rzeka Pyszna stanowi prawobrzeżny dopływ Oleśnicy przepływa przez teren południa Gminy. Rzeka Pyszna stanowi główny ciek wodny dla gminy Wieluń, Biała i Ostrówek. Rzeka ta jest lewobrzeżnym dopływem rzeki Oleśnicy, do której uchodzi w gminie Ostrówek. Rzeka Pyszna wypływa z terenu Wysoczyzny Wieruszowskiej, a w granicach powiatu wieluńskiego przepływa przez gminy Biała, Wieluń, Czarnożyły i Ostrówek. Do rzeki Pysznej wpływają: Kanał Krzyworzeka, Struga Wieluńska, Kanał Olewiński i szereg mniejszych cieków bez nazw.

Na terenie gminy brak jest dużych zbiorników wodnych, jedynie w Białej Drugiej, Białej Kopiec, Białej Parcela, Białej Rządowej, Łyskorni, Rososzy, Naramicach, Zabłociu, Klapkce i Kopydłowie zlokalizowanych jest kilka niewielkich zbiorników o charakterze stawów. Dodatkowo, na terenie Gminy nie jest planowana budowa zbiorników retencyjnych (***Zintegrowana Strategia Rozwoju Powiatu Wieluńskiego 2014 – 2020 na bazie Wojewódzkiego Programu Małej Retencji dla Województwa Łódzkiego***)

Obszar gminy Biała położony jest w granicach 4 Jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP). Największą część Gminy Biała obejmuje JCWP Pyszna do Dopływu z Gromadzie (46,96 km²), następnie Struga Węglewska (17,18 km²), Oleśnica do Pysznej (9,42 km²) oraz Kanał Skomlin-Toplin (0,31 km²).

Poniżej przedstawiono zasięg występowania JCWP względem gminy Biała oraz charakterystykę stanu JCWP wraz z celami środowiskowymi zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*.

Rysunek 8. Zasięg występowania JCWP względem obszaru gminy Biała, opracowanie własne

Tabela 11. Charakterystyka JCWP na obszarze gminy Biała

Lp.	Jednolita część wód powierzchniowych rzecznych (JCWP)		Lokalizacja				Status	Typ JCWP
	Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	Scalona część wód	Region wodny	Nazwa dorzecza	RZGW		
1.	PLRW60001718187	Oleśnica do Pysznej	W0306	Warty	Odra	Poznań	naturalna część wód	(17) Potok nizinny piaszczysty na utworach starogłacjalnych
2.	PLRW6000171818893	Pyszna do Dopływu z Gromadzie	W0305	Warty	Odra	Poznań	silnie zmieniona część wód	(17) Potok nizinny piaszczysty na utworach starogłacjalnych
3.	PL RW600017184329	Struga Węglewska	W0803	Warty	Odra	Poznań	naturalna część wód	(17) Potok nizinny piaszczysty na utworach starogłacjalnych
4.	PLRW60002318414	Kanał Skomlin-Toplin	W0801	Warty	Odra	Poznań	silnie zmieniona część wód	(23) Potok organiczny będący pod wpływem procesów torfotwórczych

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

Tabela 12. Aktualna ocena stanu JCWP na obszarze gminy Biała

Lp.	Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Ocena z Planu Gospodarowania Wodami (2016)		Ocena stanu na podstawie oceny WIOŚ za rok 2015						
	Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu JCW	Wyznaczony cel środowiskowy/termin osiągnięcia dobrego stanu
1.	PLRW60001718187	Oleśnica do Pysznej	zły	niezagrożona	Stan dobry (II)	Stan bardzo dobry (I)	b.d.	Stan dobry	b.d.	b.d.	Dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny / 2015
Derogacje: nie dotyczy.											
2.	PLRW6000171818893	Pyszna do Dopływu z Gromadzie	zły	zagrożona	Potencjał umiarkowany (III)	Potencjał dobry (II)	Potencjał maksymalny (I)	Potencjał umiarkowany	b.d.	zły	Dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny / 2021
Derogacje: Brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja komunalna. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować tę presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny do wdrożenia działań, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2021.											

3.	PLRW600017 184329	Struga Węglewska	zły	zagrożona	Stan umiarkowan y (III)	Stan bardzo dobry (I)	b.d.	Stan umiarkowan y	b.d.	zły	Dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny / 2021
Derogacje: Brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nie osiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym. Utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych. Przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych.											
4.	PLRW600023 18414	Kanał Skomlin- Toplin	zły	zagrożona	Potencjał umiarkowan y (III)	Potencjał dobry (II)	b.d.	Potencjał umiarkowan y	b.d.	zły	Dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny / 2027
Derogacje: Brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występują presje: nierozpoznana presja, presja komunalna. W programie działań zaplanowano działanie obejmujące przegląd pozwoleń wodno prawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi przez użytkowników w zlewni JCWP z uwagi na zagrożenie nieosiągnięcia celów środowiskowych, zgodnie z art. 136 ust. 3 ustawy Prawo wodne, mające na celu szczegółowe rozpoznanie i w rezultacie ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia tego działania, następnie konkretnych działań naprawczych, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.											

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry i Ocena stanu JCWP w 2015 roku prowadzona przez WIOŚ w Łodzi ramach Państwowego Monitoringu Środowiska

Objaśnienia:

b.d. – stan jednolitej części wód nie został oceniony z uwagi na brak pomiarów elementów biologicznych, fizykochemicznych lub chemicznych, które stanowią podstawę do końcowej oceny

Zgodnie z informacjami zawartymi w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry tylko jedna JCWP nie jest zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego dla wód powierzchniowych zgodnie z zapisami art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej. Pozostałe 3 JCWP są zagrożone głównie ze względu na presje komunalne i hydromorfologiczne lub nie zostały jeszcze rozpoznane. W związku z tym osiągnięcie celu środowiskowego dla JCWP PLRW6000171818893 i PLRW600017184329 przesunięto na 2021 rok, z kolei dla JCWP PLRW60002318414 zostało przesunięte do 2027 roku.

W celu przybliżenia problematyki poszczególnych JCWP, zaprezentowano także wyniki badań z monitoringu prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi dla roku 2015. Na podstawie oceny danych udostępnionych przez WIOŚ można stwierdzić, że pokrywają się one z ogólną oceną poszczególnych JCWP umieszczoną w Planie Gospodarowania Wodami dla Odry.

8.9 Zagrożenie powodziowe

Na obszarze Polski Środkowej można wyodrębnić trzy zasadnicze typy powodzi: roztopowe, zatorowe i opadowe. W myśl art. 88f ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. 2015 poz. 469) Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej sporządził mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP), które następnie zostały przekazane Województwu Łódzkiemu przez Dyrektorów Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w Poznaniu i Warszawie. Powstały one w ramach projektu "Informatyczny system osłony kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami" (ISOK). Mapy zostały sporządzone dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego (WORP). Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego, jako dokumenty planistyczne, stanowią nietechniczny środek ochrony przeciwpowodziowej mający na celu ograniczenie potencjalnych negatywnych konsekwencji powodzi. Celem powstania tych dokumentów jest właściwe zarządzanie ryzykiem jakie może stwarzać powódź dla życia i zdrowia ludzi, środowiska oraz gospodarki.

Gmina Biała nie leży na obszarach wyżej wymienionych na Mapach Zagrożenia Powodziowego ani na Mapach Ryzyka Powodziowego. Także w Planie Operacyjnym Ochrony Przed Powodzią Dla Województwa Łódzkiego z 2015 roku, Gmina Biała nie została wymieniona jako obszar zagrożony powodzią.

Należy jednak mieć na uwadze, że zawsze istnieje możliwość wystąpienia lokalnych podtopień, spowodowanych gwałtownymi, krótkotrwałymi ulewami oraz w powiązaniu z niewystarczającą przepustowością kanalizacji oraz niedrożnością rowów melioracyjnych. Sprawia to, że po nawalnych deszczach wiele dróg jest nieprzejezdnych, piwnice budynków są zalane, a ich osuszenie wymaga interwencji jednostek straży pożarnej.

8.10 Walory przyrodnicze i krajobrazowe

8.10.1 Formy ochrony przyrody

Obszary prawnie chronione zajmują 19,8% powierzchni Powiatu Wieluńskiego, jednakże nie występują one na terenie gminy Biała. Najbliższym tego typu obiektem jest rezerwat „Lasek Kurowski”. Rezerwat położony jest na północ od miejscowości Piaski (gm. Wieluń), na terenie leśnym przylegającym do drogi Turów – Młynisko. Nie jest on udostępniony do zwiedzania, nie prowadzi do niego żadna droga ani ścieżka. Możliwe jest jedynie przemieszczanie się wzdłuż jego granicy, która przebiega między terenem leśnym i polami uprawnymi, a najłatwiejszy dostęp do niego jest od strony zachodniej rezerwatu, od miejscowości Dębina w Gminie Biała. Lasek Kurowski chroni naturalne zbiorowiska leśne: grądu z udziałem jodły pospolitej, dąbrowy świetlistej, olsu i łęgu jesionowo-olszowego, oraz występującego tam szuwar sitowia leśnego²⁸. Zgodnie z *Ustawą o ochronie przyrody* [10] na obszarze gminy Biała występują formy ochrony przyrody wskazane w poniższej tabeli.

Tabela 13. Formy ochrony przyrody na terenie gminy Biała

Lp.	Forma ochrony	Nazwa	Krótką charakterystyka	Lokalizacja	NDE	Opis lokalizacji	Forma własności	na podstawie Rozporządzenia Wojewody Sieradzkiego W sprawie uznania za pomnik przyrody z dnia
1.	Pomniki przyrody	Jesion wyniosły	Obwód 280 cm	Naramice	603	Park Wiejski	Gmina Biała Własność	03.02. 1998r.
2.		Dąb szypułkowy	Obwód 420 cm	Naramice	603	Park Wiejski		03.02. 1998r.
3.		Dąb szypułkowy	Obwód 330 cm	Naramice	603	Park Wiejski		03.02. 1998r.
4.		Lipa szerokolistna	Obwód 440 cm	Naramice	603	Park Wiejski		03.02. 1998r.
5.		Lipa drobnolistna	Obwód 300 cm	Naramice	603	Park Wiejski		03.02. 1998r.
6.		Lipa szeroko listna	Obwód 420 cm	Łyskornia	392	Teren Przykościelny	Parafia Rzymsko - Katolicka w Łyskornii	03.02. 1998r.
7.		Wierzba biała	Obwód 400 cm	Łyskornia	429	Prywatna Posesja	Własność Prywatna	24.11. 1998 r.
8.		Jawor	Obwód 370 cm	Kopydłów	18/3	Park Wiejski	Agencja Nieruchomości Rolnych Filia w Łodzi	03.02. 1998r.
9.		Jesion Wyniosły	Obwód 300 cm	Kopydłów	8/13	Park Wiejski		03.02. 1998r.
10.		Klon Zwyczajny	Obwód 280 cm	Kopydłów	8/13	Park Wiejski		03.02. 1998r.
Grupa drzew								
11.	Pomniki przyrody	Dąb Szypułkowy	Obwód 360 cm	Naramice	603	Park Wiejski	Gmina Biała Własność	03.02. 1998r.
12.		Dąb Szypułkowy	Obwód 340 cm	Naramice	603	Park Wiejski		03.02. 1998r.
13.		Lipa Szerokolistna	Obwód 360 cm	Naramice	603	Park Wiejski		03.02. 1998r.
14.		Klon Jawor	Obwód 290 cm	Naramice	603	Park Wiejski		03.02. 1998r.

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Rozporządzenia Wojewody Sieradzkiego, dane Urzędu Gminy Biała

Ochrona drzew w granicach lokalizacji obejmuje zasięg korony i systemu korzeniowego nie mniejszy niż w promieniu 15 metrów od zewnętrznej krawędzi pnia drzew. W ramach czynnej ochrony istnieje możliwość dokonywania zabiegów pielęgnacyjno-zabezpieczających zgodnych z ogólnie przyjętymi zasadami chirurgii drzew – w stosunku do tworów przyrody żywej oraz dokonywania zabiegów ochronnych w celu przywrócenia naturalnego stanu – w stosunku do tworów przyrody nieożywionej.

Na obszarze objętym niniejszym Programem znajdują się także atrakcyjne rekreacyjnie parki. Ich powstanie datuje się na XIX w. W ówczesnym czasie stanowiły one element otoczenia dworów. Pierwszy to park podworski w Kopydłowie, znajdujący się w południowo-wschodniej części Kopydłowa, przy drodze do Kurowa. Może on być atrakcją zwłaszcza dla turystów przemierzających teren powiatu wieluńskiego na rowerach, bowiem znajduje się w pobliżu przebiegającego szlaku rowerowego - EWI 12. Obszar parku o powierzchni 1,5 ha dzieli się na dwie kwatery:- pierwszą, obejmującą zniszczony budynek dworu otoczonego pozostałościami po klombach oraz okazy drzew, które osłaniały dwór od zabudowań gospodarskich i- drugą, ze stawem oraz jednolitym drzewostanem o charakterze leśnym²⁹. Do dziś w parku zachowało się kilka pomników przyrody: jawor (obwód 370 cm), jesion wyniosły (obwód 300 cm), klon zwyczajny (obwód 280 cm), a także inne okazy starodrzewia. Park i dwór pozostają nieogrodzone i niezagospodarowane. Nie są własnością Gminy a Skarbu Państwa (Agencji Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w Warszawie Filia w Łodzi), co może utrudniać pozyskanie środków zewnętrznych na przeprowadzenie na tym terenie prac rewitalizacyjnych, podnoszących jego walory estetyczne.

Drugi - park podworski w Naramicach będący pozostałością dawnego założenia dworsko-parkowego z XIX w. o pow. ok. 2 ha jest parkiem publicznym. Udało się zachować w nim zabytkowy drzewostan, na który składają się przede wszystkim rodzime gatunki drzew. Na uwagę zasługują przede wszystkim okazałe pomniki przyrody: dęby szypułkowe (o obwodach: 360, 340, 420 330 cm), lipy szerokolistne (360 i 440 cm), lipa wąskolistna (300 cm), klon jawor (290 cm). Na terenie parku znajdują się także boiska do piłki nożnej i siatkówki oraz plac zabaw dla dzieci. Park znajduje się w zachodniej części wsi, przy drodze do miejscowości Walichnowy. Widoczny z daleka dzięki okazałym rozmiarom rosnących tam drzew. Park nie jest ogrodzony i dostępny bez ograniczeń.

8.10.2 Obszary, siedliska i gatunki przyrodniczo cenne

Zasobność w tereny leśne nie jest atutem Gminy Biała. Lesistość Gminy jest najmniejsza w powiecie i wynosi kształtuje się na bardzo niskim poziomie, 3,6%, przy średniej krajowej 28,7%. Biała należy też do grupy gmin o najniższym wskaźniku lesistości w województwie. Grunty leśne zajmują powierzchnię zaledwie 265 ha. W nieco ponad 90% są to lasy prywatne. Pozostałe to grunty leśne publiczne, w tym 84% należy do Skarbu Państwa, a 16% do Gminy. Obszary leśne skoncentrowane są w części południowej Gminy. Ponadto mniejsze skupiska leśne występują na terenie obrębu Rososz oraz obrębu Zabłocie Góry Świątkowskie. Pozostałe obszary Gminy są niemal całkowicie bezleśne. Lasy państwowe rosnące na terenie gminy Biała nie mają statusu lasów ochronnych.

Obszar na którym znajduje się Gmina Biała w podziale geobotanicznym Matuszkiewicza (2008) należy do Podokręgu Walichnowskiego wchodzącego w skład Okręgu Wieluńsko - Złoczewskiego w Krainie Wysoczyń Łódzko - Wieluńskich.

Teren Gminy Biała cechuje się dominacją botanicznego krajobrazu zespołu Quercu-Pinetum na siedliskach boru mieszanego, całkowitym niemal brakiem dąbrów z klasy Quercetea roburi-petraeae, występowaniem żyznych buczyn typu niżowego (Melico-Fagetum) oraz znacznym udziałem świetlistych dąbrów zespołu Potentillo albae-Quercetum.

Skład gatunkowy tych lasów jest podobny do innych obszarów leśnych w tym okręgu. Dominującym gatunkiem w drzewostanie jest sosna, która zajmuje przeważające powierzchnie lasów. Pod względem występowania w lasach jej udział znacznie przewyższa średnią dla kraju. Kolejnymi gatunkami lasotwórczym ale o znacznie mniejszym udziale są dąb, brzoza, olcha, buk oraz jodła.

Fauna na obszarze Gminy jest typowa dla środkowej Polski. Z dużych zwierząt można spotkać sarnę, rzadziej jelenia. O obecności dzików mogą świadczyć tzw. buchtowiska. Poza tym występuje tu większość gatunków zwierząt i ptaków typowych dla ekosystemów leśnych i leśno-polnych. W celu zapewnienia spójności oraz integralności sieci obszarów chronionych, wyznaczono na terenie województwa Łódzkiego korytarze ekologiczne zapewniające łączność ekologiczną na poziomie regionalnym, krajowym oraz międzynarodowym. Przez teren Gminy Biała w jej północnym fragmencie przebiega korytarz *Wieruszów* łączący tereny pogranicza województwa Opolskiego i Łódzkiego.

8.11 Krajobraz kulturowy i zabytki

Na dziedzictwo kulturowe gminy Biała składają się:

- Obiekty zabytkowe objęte ochroną konserwatorską (zabytki architektury i budownictwa, założenia zieleni),
- Zabytki sztuki ludowej i zabytki ruchome,
- Zabytki sztuki sepulkralnej (cmentarze).
- Stanowiska archeologiczne.

Na terenie gminy Biała obiektami wpisanymi do rejestru zabytków prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Łodzi (stan na 31 marca 2017 r.) są:

Biała

- kościół parafialny pw. św. Piotra, drewniany, 1743, nr rej.: 92 z 30.12.1967
- dzwonnica, nr rej.: 93 z 30.12.1967

Łyskornia

- kościół parafialny pw. św. Marii Magdaleny, drewniany, 1660, nr rej.: 311-XIV-25 z 28.04.1949 oraz 309 z 30.11.1967

Naramice

- kościół parafialny pw. Wszystkich Świętych, drewniany, XVI, nr rej.: 314-XIV-28 z 28.04.1949 oraz 310 z 30.12.1967
- dwór, drewniany, k. XVIII, nr rej.: 554-XIX-67 z 6.10.1950 oraz 605-XIV-73 z 22.06.1954 (nie istnieje)

Wiktorów

- kościół filialny pw. św. Zygmunta, drewniany, XVI, nr rej.: 976 z 30.12.1967

8.12 Powietrze atmosferyczne

Na terenie gminy Biała WIOŚ w Łodzi nie wyznaczył punktu monitoringu jakości powietrza. Najbliższy punkt pomiarowy znajduje się w Wieluniu (stacja manualna). Zgodnie z klasyfikacją stref, obszar gminy Biała znajduje się w strefie łódzkiej. Wyniki klasyfikacji przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 14. Klasyfikacja stref w ramach oceny jakości powietrza w strefie łódzkiej za rok 2015 i 2016

Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń													
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM ₁₀	PM _{2,5} ¹	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃ ²	O ₃ ²
Kryterium ochrona zdrowia													
Rok 2015	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	C	A	D2
Rok 2016	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	C	A	D2
Kryterium ochrona roślin													
Rok 2015	A	A	-	-	-	-	-	-	-	-	-	A	D2
Rok 2016	A	A	-	-	-	-	-	-	-	-	-	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim za rok 2015, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi, Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim za rok 2016, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi,

Objaśnienia:

- klasa A - stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych
- klasa B - stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji (tylko dla PM_{2,5}),
- klasa C - stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny i poziomy docelowy.
- klasa C1 - stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.
- klasa D1 - stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- klasa D2 - stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

W strefie łódzkiej dla kryterium ochrony zdrowia odnotowano przekroczenia poziomów dopuszczalnych następujących substancji tj. PM₁₀, PM_{2,5} i benzo(a)piren zarówno w 2015 r. jak i w 2016r. W przypadku pyłu zawieszonego PM₁₀, wynikowa klasa **C** jest efektem przekroczenia poziomu dopuszczalnego zarówno normy dobowej, jak i średniorocznej. Z kolei w przypadku pyłu zawieszonego

¹ wg poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji

² wg poziomu celu długoterminowego

PM_{2,5} przekroczony jest poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji oraz poziom docelowy. Przy benzo(a)pirenie o wynikowej klasie **C** również został przekroczony poziom docelowy. Należy zwrócić uwagę, że stężenia tego zanieczyszczenia ulegają rytmicznym zmianom w ciągu roku z uwagi na zwiększoną emisję w sezonie grzewczym, dlatego przekroczenia wynikają z poziomów notowanych w okresie zimowym. W przypadku ozonu został przekroczony poziom celu długoterminowego, co pod tym względem zakwalifikowało to zanieczyszczenie do klasy wynikowej **D2**.

Ponieważ na obszarze Gminy Biała nie są zlokalizowane żadne źródła emisji o szczególnych oddziaływaniach na środowisko, nie ma więc podstaw by przypuszczać, że wartości zanieczyszczeń środowiska na obszarze Gminy przewyższają wartości średnie oszacowane przez WIOŚ dla strefy, do której należy Gmina Biała. W związku z położeniem Gminy Biała w obrębie strefy łódzkiej, można spodziewać się na jej terenie zbliżonych stężeń zanieczyszczeń.

Dla kryterium ochrony roślin przekroczenia poziomu celu długoterminowego odnotowano jedynie dla ozonu. Strefa łódzka otrzymała klasę **D2**. Można na tej podstawie przypuszczać, że podobna sytuacja może mieć miejsce również na terenie Gminy Biała.

Na terenie Gminy Biała zanieczyszczenia trafiają do powietrza z czterech podstawowych źródeł:

- ✓ powierzchniowych (indywidualne ogrzewanie, zanieczyszczenia komunalne pochodzące z budynków należących do mieszkańców, gromadzenia i utylizacji ścieków i odpadów),
- ✓ punktowych (pochodzących ze zorganizowanych źródeł w wyniku energetycznego spalania paliw i przemysłowych procesów technologicznych),
- ✓ liniowych (ruch kołowy),
- ✓ z rolnictwa (uprawy i hodowla zwierząt).

Emisja powierzchniowa związana jest ze stosowaniem paliw stałych, szczególnie węgla kamiennego w domowych instalacjach grzewczych. Doświadczenia innych regionów kraju wskazują również, że dochodzić może do spalania różnego rodzaju odpadów palnych, np. butelek i opakowań plastikowych, co powoduje uwalnianie szkodliwych substancji do atmosfery. Wzrost średniego stężenia zanieczyszczeń pyłowych i gazowych powstałych w wyniku emisji powierzchniowej notowany jest cyklicznie w okresie zimowym. Jest to zjawisko związane z sezonem grzewczym, w którym przeciętne stężenie zanieczyszczeń jest kilka razy wyższe niż w okresie letnim. Wyniki badań monitoringowych wskazują, że emisja z ogrzewania indywidualnego w mniejszych ośrodkach miejskich oraz wiejskich ma bardzo znaczący udział w ogólnej emisji zanieczyszczeń do powietrza. Jej wpływ najbardziej uwidacznia się w obszarach charakteryzujących się zwartą i gęstą zabudową.

Na terenie Gminy Biała zjawisko emisji powierzchniowej ma miejsce głównie na terenach zabudowanych, gdzie zabudowa mieszkaniowa wyposażona jest w indywidualne systemy grzewcze. Emisja liniowa skoncentrowana jest wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych i charakteryzuje się dużą nierównomiernością w ciągu doby. Substancje emitowane z silników pojazdów oddziałują szczególnie na najbliższe otoczenie dróg, a ich wpływ maleje wraz ze wzrostem odległości od nich. W ujęciu ogólnym stężenia zanieczyszczeń komunikacyjnych wykazują systematyczną tendencję rosnącą, co jest konsekwencją szybkiego rozwoju motoryzacji oraz emisji spalin.

Tabela 15. Emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych na terenie powiatu wieluńskiego w latach 2013-2016

Rodzaj zanieczyszczeń	Poziom emisji zanieczyszczeń [t/rok]			
	2013	2014	2015	2016
Zanieczyszczenia gazowe				

Ogółem	55 261	52 581	50 858	53 958
Dwutlenek węgla	54 774	52 047	50 400	53 423
Dwutlenek siarki	252	265	253	271
Tlenki azotu	76	78	56	71
Tlenek węgla	37	36	32	34
Zanieczyszczenia pyłowe				
Ogółem	78	51	43	45
Ze spalania paliw	67	42	33	35
Węglowo – grafitowe, sadza	1	1	1	1

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, dane za lata 2013-2016

Według danych GUS w latach 2013 - 2016 emisja zanieczyszczeń gazowych utrzymywała się względnie na zbliżonym poziomie i w roku 2016 osiągnęła wartość 53 958t/rok, co stanowi 0,13% ogólnej emisji zanieczyszczeń gazowych z terenu województwa łódzkiego. Z kolei wielkość emisji pyłów w latach 2013 - 2016 sukcesywnie malała, natomiast w 2016r. odnotowano niewielki wzrost emisji do poziomu 45 t/rok, co stanowi 1,99% ogólnej emisji zanieczyszczeń pyłowych na terenie województwa łódzkiego. Wynika zatem, że teren powiatu wieluńskiego nie jest obszarem znaczącej depozycji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do środowiska.

Najważniejszym czynnikiem mającym wpływ na emisję jest ogrzewanie budynków należących do mieszkańców Gminy. Drugim w kolejności źródłem emitującym CO₂ do atmosfery jest zużyta energia elektryczna. Jest to jednak wartość znacznie mniejsza niż w przypadku emisji z budynków należących do mieszkańców. Najmniejszy udział ma emisja z oświetlenia ulicznego oraz pochodząca z budynków i pojazdów gminnych, źródła te mają znikomy wkład w jej wartość sumarycznej emisji CO₂.

Obniżeniu wielkości emisji ze źródeł konwencjonalnych i osiągnięciu założonych poziomów docelowych sprzyja energetyka odnawialna. W poniższej tabeli przedstawiono stan rozwoju energetyki odnawialnej na terenie gminy Biała.

Tabela 16. Stan rozwoju energetyki odnawialnej w gminie Biała (stan na marzec 2017r.)

Lp	Obręb	NDE	Planowana / istniejąca inwestycja	Ilość turbin	Typ turbiny	Moc turbiny
1.	Łyskornia	370 i 371	Istniejąca	1 szt.	HSW	0,25 MW
2.	Łyskornia	370 i 371	Istniejąca	1 szt.	HSW	0,25 MW

Źródło: Dane Urzędu Gminy Biała, marzec 2017r.

8.13 Klimat akustyczny

Hałas przemysłowy

Zgodnie z art. 115a. ust. 1 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska [1] w przypadku stwierdzenia przez organ ochrony środowiska, na podstawie pomiarów własnych, pomiarów dokonanych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska lub pomiarów podmiotu obowiązującego do ich prowadzenia, że poza zakładem, w wyniku jego działalności, przekroczone są dopuszczalne poziomy hałasu, organ ten wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu.

Na terenie gminy Biała nie zostały wydane decyzje określające dopuszczalny poziom hałasu dla zakładów produkcyjnych.

Hałas kolejowy

Przez teren Gminy Biała przebiega linia kolejowa nr 181 relacji Wrocław - Herby jednak nie występują tu problemy związane z oddziaływaniem hałasu kolejowego na środowisko. Stacja kolejowa mieści się w Białej – Kopiec. Rozkład jazdy nie obejmuje pociągów osobowych. Linia jest wykorzystywana jedynie do transportu towarowego.

Hałas lotniczy

Z uwagi na brak lotniska na terenie gminy Biała i gmin ościennych, nie występują tu problemy związane z oddziaływaniem hałasu lotniczego w środowisku. Utworzone w ostatnim dziesięcioleciu korytarze powietrzne dla krajowego i międzynarodowego lotniczego ruchu pasażerskiego nie wpływają na klimat akustyczny na terenie Gminy.

Hałas komunikacyjny

Przez teren Gminy Biała przebiega droga ekspresowa S8 o znaczeniu ponadregionalnym relacji Warszawa – Wrocław oraz droga krajowa nr 74 relacji węzeł Wieluń - Zosin (przejście graniczne z Ukrainą). Na nadmierny hałas narażeni są mieszkańcy domów położonych w pobliżu w/w tras. Ruch prowadzony na pozostałych drogach jest niewielki i nie powoduje przekroczenia wartości dopuszczalnych hałasu.

Ocenę stanu akustycznego dróg na terenie województwa łódzkiego, które nie są objęte obowiązkiem opracowywania map akustycznych wykonuje Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Łodzi. Podsystem monitoringu hałasu obejmuje zarówno emisję hałasu, jak i ocenę klimatu akustycznego. Ze względu na charakter zjawiska hałasu, pomiary w sieci krajowej i sieciach regionalnych międzywojewódzkich nie są realizowane. Sieci wojewódzkie obejmują badania wykonywane w zależności od potrzeb w miejscach o szczególnym zagrożeniu i obejmują pomiary hałasu emitowanego z dróg krajowych i wojewódzkich.

W 2015 roku WIOŚ w Łodzi wyznaczył cztery punkty monitoringu hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu wieluńskiego, wszystkie były zlokalizowane w Wieluniu.

Najbliższy punkt monitoringu hałasu o zbliżonej specyfice znajdował się przy ulicy Traugutta w sąsiedztwie dawnego fragmentu drogi krajowej nr 74 (Monitoring hałasu komunikacyjnego w 2015r.) oddalonym o ok. 10 km od miejscowości Biała, gdzie odnotowano długookresowy hałas drogowy.

Ogólne wnioski z badań monitoringowych hałasu przeprowadzonych w ostatnich latach przez WIOŚ w Łodzi w 2015 r. na terenie województwa łódzkiego wykazały, że hałas komunikacyjny w dalszym ciągu jest jednym z największych zagrożeń i głównych uciążliwości dla ludności. Należy przy tym zauważyć, że w związku ze znowelizowanym w 2012 roku rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku [15], obowiązują obecnie nowe normy dla hałasu drogowego. Poziomy dopuszczalne zostały podwyższone od 5 do 10 dB i znacznie przekraczają obecnie poziomy uznawane za bezpieczne przez Światową Organizację Zdrowia (WHO). Oznacza to, że nawet jeżeli obowiązujące normy hałasu nie są przekroczone, mogą mimo wszystko występować niekorzystne oddziaływania na zdrowie ludzkie. Należy jednak pamiętać, iż specyfika Gminy Biała wskazuje na znacznie mniejsze ryzyko zagrożenia hałasem niż ma to miejsce w wybranych do przeprowadzania badań

punktach, które położone są w miastach. Analizowany obszar Gminy stanowi bowiem obszar o charakterze typowo wiejskim, gdzie jedynym istotnym źródłem hałasu jest droga krajowa nr 74.

8.14 Promieniowanie elektromagnetyczne

Źródłem promieniowania jest każde urządzenie (każda instalacja), w którym następuje przepływ prądu np. sieci energetyczne w tym linie wysokiego napięcia, stacje radiowe i telewizyjne, stacje bazowe i telefony telefonii komórkowej, radiotelefony, CB-radio, urządzenia radiowo-nawigacyjne, urządzenia elektryczne wykorzystywane w domu, itp. Znaczące oddziaływanie na środowisko pól elektromagnetycznych występuje: w paśmie 50 Hz od sieci i urządzeń energetycznych oraz w paśmie od 300 MHz do 40000 MHz od urządzeń radiokomunikacyjnych, radiolokacyjnych i radionawigacyjnych. Największy udział mają stacje bazowe telefonii komórkowej ze swoimi antenami sektorowymi i antenami radiolinii (antena sektorowa służy do komunikacji z telefonem komórkowym, natomiast antena radiolinii służy do komunikacji między stacjami bazowymi).

W ramach monitoringu Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi okresowe badania kontrolne poziomów pól w środowisku, na podstawie których między innymi prowadzi rejestr zawierający informację o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Na przestrzeni ostatnich 5 lat WIOŚ w Łodzi nie wyznaczył na terenie gminy Biała żadnych punktów monitoringu pól elektromagnetycznych. Zbliżony stan natężenia pola elektromagnetycznego można ustalić na podstawie pomiarów w punktach położonych możliwie blisko Gminy Biała, o analogicznej charakterystyce obszaru (punkty położone głównie na terenach wiejskich). Jak wynika z Raportu monitoringu pól elektromagnetycznych w 2012r. najbliższymi ulokowanymi punktami pomiarowymi na terenach wiejskich są Nietuszyna (powiat wieluński) oraz Prusak (powiat wieruszowski).

Analiza wyników pomiarów wykazała, że występujące w środowisku poziomy pól elektromagnetycznych są mniejsze od poziomów dopuszczalnych (dopuszczalny poziom w zależności od częstotliwości zawiera się w przedziale od 7 V/m do 20 V/m).

Poza pomiarami, w ramach monitoringu WIOŚ prowadzi bazę źródeł pól elektromagnetycznych (łącznie z pomiarami wokół nich, które zostały wykonane przez zarządzających i jednostki kontrolujące), znajdujących się na terenie województwa łódzkiego, mogących wpływać negatywnie na środowisko. W żadnym przypadku pomiary nie wykazały przekroczeń w miejscach dostępnych dla ludności, czy też przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową.

Tabela 17. Wyniki pomiarów PEM na terenie miejscowości Nietuszyna i Prusak (2012)

Lokalizacja stacji	Typ terenu	Wyniki pomiarów za rok 2014 [V/m]	Dopuszczalny poziom PEM [V/m]
Nietuszyna (powiat wieluński)	tereny wiejskie	<0,3	7-20
Prusak (powiat wieruszowski)		<0,3	

Źródło: Monitoring pól elektromagnetycznych w 2012r na terenie województwa łódzkiego, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi

9 POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Celem POŚ dla Gminy Biała jest przedstawienie wytycznych do racjonalnych działań programowych na dalsze lata i poprawa stanu środowiska przyrodniczego gminy Biała, bądź utrzymanie dobrego poziomu tam gdzie został on osiągnięty w wyniku realizacji założeń poprzednich projektów. Zawarte w POŚ rozwiązania inwestycyjne oraz organizacyjno-informacyjne przyczynią się do właściwego, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju gospodarowania zasobami przyrodniczymi. Opracowany POŚ jest wypełnieniem obowiązku Gminy Biała w zakresie sporządzania strategicznych dokumentów gminnych, co pozwala władzom Gminy na bieżąco kontrolować stan środowiska oraz planować na tej podstawie działania służące ochronie środowiska.

Program Ochrony Środowiska określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. POŚ dla Gminy Biała wspomaga dążenie do uzyskania w gminie sukcesywnego ograniczenia degradacji środowiska, ochronę i rozwój jego walorów.

Odstąpienie od wdrażania zapisów przedmiotowego dokumentu oznaczać będzie odstąpienie od obowiązku realizacji strategicznych celów ochrony środowiska w kontekście szerszej perspektywy postrzegania tej problematyki. W przypadku braku realizacji Programu, przeprowadzona analiza i ocena istniejącego stanu środowiska pozwala wykazać, że może nastąpić pogorszenie stanu środowiska.

Brak realizacji zapisów POŚ dla gminy Biała doprowadzi m.in. do:

- pogorszenia stanu i jakości powietrza atmosferycznego
- pogorszenia stanu klimatu akustycznego
- pogorszenia jakości i zasobności wód powierzchniowych i podziemnych
- pogorszenia stanu gospodarki wodno-ściekowej
- pogorszenia jakości i zasobności gleb i powierzchni ziemi
- pogorszenia systemu gospodarowania odpadami, w tym ograniczenia powstawaniu odpadów
- pogorszenia stanu zasobów przyrodniczych, różnorodności biologicznej, obszarów cennych przyrodniczo, w tym obszarów objętych ochroną prawną
- pogorszenia walorów krajobrazowych
- wzrostu występowania zjawisk ekstremalnych (powódź, susza)
- pogorszenia życia mieszkańców z uwagi na przekroczenia standardów ochrony środowiska

Pozytywnym skutkiem środowiskowym w przypadku zaniechania realizacji założeń projektu POŚ dla Gminy Biała będzie wyeliminowanie negatywnego wpływu występującego podczas działań typowo inwestycyjnych m.in. budowy/przebudowy układu komunikacyjnego gminy, budowy i modernizacji systemów gospodarki wodno-ściekowej. W przypadku braku realizacji w/w zamierzeń nie dojdzie do zajęcia nowych powierzchni biologicznie czynnych, wzrostu emisji hałasu oraz gazów i pyłów do powietrza w miejscach dotąd nieprzekształconych antropogenicznie. Brak realizacji zamierzeń inwestycyjnych wiąże się z mniejszą ingerencją na komponenty środowiska tj.: wody, gleby, środowisko

przyrodnicze oraz krajobraz lokalny. Zaniechanie założeń projektu POŚ dla Gminy Biała wiąże się z mniejszym prawdopodobieństwem zniszczenia siedlisk przyrodniczych oraz naruszenia funkcjonowania korytarzy migracyjnych czy też obszarów chronionych. Generalnie zaniechanie realizacji zadań typowo inwestycyjnych jest pozytywne, niemniej jednak w perspektywie długoterminowej oznaczać będzie pogarszanie się warunków życia mieszkańców, w tym warunków środowiskowych na terenie gminy Biała.

10 ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Przedstawione poniżej problemy ochrony środowiska są wynikiem wykonanej oceny stanu środowiska w ramach wyznaczonych obszarów interwencji. Zdiagnozowane problemy mają charakter wyłącznie informacyjny, a ich celem jest ukierunkowanie działań w taki sposób aby jest zminimalizować lub wyeliminować. Wskazane poniżej problemy dały podstawy do wyznaczenia w POŚ dla gminy Biała odpowiednich celów i kierunków interwencji wraz z zadaniami, których realizacja przyczyni się do poprawy stanu środowiska na terenie gminy Biała.

Szczególnie istotny z punktu widzenia projektu POŚ dla Gminy Biała jest problem występowania przekroczeń dopuszczalnych stężeń substancji tj. pyłu PM10, PM2,5, ozonu i benzo(a)pirenu. Znaczący wpływ na jakość powietrza ma głównie emisja komunikacyjna oraz emisja indywidualna tzw. „niska emisja”, której źródłem są domowe systemy grzewcze oraz niewielkie kotłownie pracujące na potrzeby zakładów produkcyjnych i budynków użyteczności publicznej, opalanych paliwami stałymi (koks, węgiel kamienny). Poniżej w tabeli przedstawiono zdiagnozowane w toku analizy słabe strony gminy Biała i zagrożenia w ramach obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza.

Tabela 18. Problemy w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza na terenie gminy Biała

Słabe strony	Zagrożenia
→ przekroczenia dopuszczalnych stężeń substancji tj. pyłu PM10, PM2,5, ozonu i benzo(a)pirenu → znaczne ilości zanieczyszczeń gazowych wprowadzonych do powietrza, głównie dwutlenku węgla pochodzącego z ogrzewania gospodarstw domowych przy użyciu węgla kamiennego → stale wzrastający ruch komunikacyjny, → słaby stan techniczny nawierzchni dróg, → przeważający transport indywidualny, → emisja ze źródeł indywidualnych tzw. „niska emisja”, szczególnie w sezonie grzewczym, → niski stopień udziału OZE, w tym brak wykorzystania OZE w budynkach należących do Gminy → słaba świadomość ekologiczna mieszkańców, → wysokie zużycie energii elektrycznej w gminie → duża liczba użytkowanych starych pojazdów	→ stale pogarszająca się jakość powietrza atmosferycznego, → zagrożenia dla zdrowia ludzi, → pogłębiająca się zmiana klimatu, → zagrożenie dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu (w tym sektor rolnictwa) → zanieczyszczenia napływające z terenów sąsiednich

Kolejnym problemem jest emisja ponadnormatywnego hałasu do środowiska. Problemem jest stale zwiększający się ruch pojazdów oraz stan techniczny nawierzchni. W zasięgu oddziaływania znajduje się

zabudowa mieszkaniowa, placówki oświatowe związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży. Zatem narażone są tereny chronione akustycznie. Poniżej w tabeli przedstawiono zdiagnozowane w toku analizy słabe strony gminy Biała i zagrożenia w ramach obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem.

Tabela 19. Problemy w zakresie zagrożenia hałasem na terenie gminy Biała

Słabe strony	Zagrożenia
→ brak obwodnicy Białej, → brak dostosowania istniejącej sieci dróg do zwiększonego ruchu kołowego → zły stan techniczny istniejących dróg/słaba nośność mostów i przepustów; → bardzo zły stan infrastruktury kolejowej (wydłużenie czasu przejazdu, redukcja połączeń) → brak punktu monitoringu poziomu hałasu komunikacyjnego	→ stale zwiększająca się liczba osób narażonych na ponadnormatywny hałas → brak rozwiązań technicznych służących minimalizacji narażenia na hałas → stale pogarszający się stan dróg i mostów → całkowita likwidacja połączeń kolejowych → wzrastający ruch pojazdów po drogach → zły stan techniczny pojazdów

Kolejnym ważnym aspektem jest ochrona środowiska przed ponadnormatywnym poziomem promieniowania elektromagnetycznego. Poniżej w tabeli przedstawiono zdiagnozowane w toku analizy słabe strony gminy Biała i zagrożenia w ramach obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne.

Tabela 20. Problemy w zakresie promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy Biała

Słabe strony	Zagrożenia
→ brak punktów pomiarowych	→ zwiększająca się liczba źródeł PEM → wzrost natężenia PEM

Problemem ochrony środowiska istotnym z punktu widzenia POŚ dla Gminy Biała jest ochrona wód przed zanieczyszczeniami. Poniżej w tabeli przedstawiono zdiagnozowane w toku analizy słabe strony gminy Biała i zagrożenia w ramach obszaru interwencji: Gospodarowanie wodami.

Tabela 21. Problemy w zakresie gospodarowania wodami na terenie gminy Biała

Słabe strony	Zagrożenia
→ wody podziemne gromadzone w środku porowym (znaczna podatność na zanieczyszczenia) → większość rzek w obrębie stwierdzonych JCWPrz odznacza się złym stanem jakościowym → główne źródło zanieczyszczeń stanowi rolnictwo → brak kanalizacji i oczyszczalni ścieków, co może stanowić potencjalne źródło zanieczyszczeń → brak punktów monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy Biała → brak opracowanych map ryzyka i map zagrożenia powodziowego dla głównych cieków gminy Biała → niski stan wód gruntowych → dekapitalizacja urządzeń melioracyjnych;	→ nieosiągnięcie celów środowiskowych dla JCWPrz położonych w obrębie gminy Biała → występowanie głównych poziomów wodonośnych w utworach przepuszczalnych i podatnych na infiltrację zanieczyszczeń → niechęć społeczeństwa do wprowadzenia opłat za odprowadzenie wód opadowych; → zagrożenie wystąpienia powodzi;

Istotnym problemem z punktu ochrony środowiska jest niezadowalający stan gospodarki ściekami na terenie gminy Biała. Kluczowym czynnikiem jest tutaj brak kanalizacji sanitarnej i brak oczyszczalni ścieków. Poniżej w tabeli przedstawiono zdiagnozowane w toku analizy słabe strony gminy Biała i zagrożenia w ramach obszaru interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa.

Tabela 22. Problemy w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Biała

Słabe strony	Zagrożenia
→ brak kanalizacji sanitarnej → brak oczyszczalni ścieków komunalnych → przestarzałe systemy gromadzenia ścieków sanitarnych na terenie gospodarstw (szamba)	→ brak otrzymania wsparcia na realizację zadań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej z uruchomionych na lata 2014-2020 środków unijnych w ramach m.in. Programów Operacyjnych → mała ilość środków finansowych w budżecie gminy na zabezpieczenie zadań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej → brak możliwości budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w obrębie gospodarstw, na których zostaną stwierdzone niekorzystne warunki gruntowo-wodne → awarie przestarzałych bezodpływowych zbiorników na ścieki – możliwość przedostawania się zanieczyszczeń do wód gruntowych → niebezpieczeństwo obniżenia poziomu wód i zakłócenia stosunków hydrologicznych;

W zakresie zasobów geologicznych i ochrony powierzchni ziemi, w tym gleb nie zdiagnozowano problemów istotnych z punktu środowiskowego. Wskazane podczas analizy SWOT słabe strony i zagrożenia dotyczą głównie kwestii gospodarczych i ekonomicznych, niemniej jednak nie wpływają na pogorszenie istniejącego stanu środowiska gminy w tym zakresie.

Kolejnym ważnym obszarem w którym zdiagnozowano problemy jest gospodarka odpadami na terenie gminy Biała. Pomimo sukcesywnego wzrostu świadomości mieszkańców gminy o prawidłowym gospodarowaniu odpadami i objęcia zorganizowanym zbieraniem odpadów komunalnych 100% mieszkańców gminy w dalszym ciągu występują problemy, które wymagają naprawy. Poniżej w tabeli przedstawiono zdiagnozowane w toku analizy słabe strony gminy Biała i zagrożenia w ramach obszaru interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

Tabela 23. Problemy w zakresie gospodarki odpadami na terenie gminy Biała

Słabe strony	Zagrożenia
→ niska świadomość ekologiczna mieszkańców – niski stopień segregacji odpadów u źródła, spalanie odpadów w kotłach domowych, pozbywanie się odpadów w sposób nielegalny wynikające z przyzwyczajeń, niewiedzy → trudności w zlokalizowaniu i likwidowaniu „dzikich wysypisk”, jest to ponadto duże obciążenie finansowe dla gminy Biała → wysokie koszty dla mieszkańców związane z systemem gospodarowania odpadami → wysokie koszty unieszkodliwiania odpadów (np. zawierających PCB, przeterminowane środki ochrony roślin), → brak lub zbyt mała ilość instalacji do unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych na terenie województwa zmusza do transportowania odpadów na znaczne odległości, co m.in. podnosi koszty (odpady medyczne i weterynaryjne, odpady zawierające azbest),	→ wzrost opłat dla mieszkańców za system gospodarowania odpadami na terenie gminy → nieosiąganie wymaganych poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła → trudności z zagospodarowaniem odpadów o kaloryczności powyżej 6 MJ/kg (od 01.01.2016 r. obowiązuje zakaz ich składowania na składowiskach odpadów komunalnych). → nieosiągnięcie wymaganych poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych i poziomu recyklingu i odzysku odpadów zebranych selektywnie → brak środków finansowych na usuwanie azbestu

W zakresie zasobów przyrodniczych nie zdiagnozowano problemów istotnych z punktu środowiskowego. Wskazane podczas analizy SWOT słabe strony i zagrożenia dotyczą głównie kwestii zagospodarowania przestrzennego i ładu krajobrazowego oraz szczegółowej inwentaryzacji walorów przyrodniczych gminy Biała. Nie zidentyfikowano problemów w zakresie obszarów chronionych.

Poniżej w tabeli przedstawiono zdiagnozowane w toku analizy słabe strony gminy Biała i zagrożenia w ramach obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze.

Tabela 24. Problemy w zakresie zasobów przyrodniczych na terenie gminy Biała

Słabe strony	Zagrożenia
→ niskie wykorzystanie walorów krajobrazowych do celów rekreacyjnych → niski wskaźnik lesistości gminy – 18,2% → brak opracowania ekofizjograficznego dla gminy Biała i rzetelnie przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej	→ zajęcie terenów cennych przyrodniczo pod realizację przedsięwzięć, które nie są objęte ochroną w formie obszarów chronionych → brak rozpoznania przyrodniczego gminy poprzez rzetelnie przeprowadzoną inwentaryzację przyrodniczą → utrzymujący się niski wskaźnik wykorzystania walorów krajobrazowych do uprawiania turystyki pieszej i rowerowej (brak rozbudowy szlaków turystycznych) → obniżenie wskaźnika lesistości gminy poprzez niewłaściwą gospodarkę leśną → zagrożenie dla funkcjonowania obszarów objętych ochroną prawną nie posiadających opracowanych planów ochronnych lub planów

	zadań ochronnych
--	------------------

Z uwagi na typowo rolniczy charakter gminy Biała oraz brak występowania zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii i o dużym ryzyku wystąpienia awarii nie odnotowano problemów w zakresie zagrożenia poważnymi awariami. Ponadto zgodnie z danymi WIOŚ na terenie gminy Biała w ostatnich latach nie odnotowano zdarzeń o znamionach poważnej awarii.

11 PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE LUB BRAK ODDZIAŁYWANIA, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Wyznaczone w POŚ dla gminy Biała cele, kierunki i zadania są działaniami o charakterze inwestycyjnym i nie inwestycyjnym (organizacyjno-funkcjonalnym), które ujmują ogół potrzeb wynikających z rozwoju społeczno-gospodarczego oraz rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, społecznej, sportowo-rekreacyjnej, turystycznej itp.

Niektóre zadania wyznaczone w POŚ dla gminy Biała mogą kwalifikować się jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z *Rozporządzeniem w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* [18], dla których konieczne może być przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko na zasadach określonych w *Ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* [1]. W ramach omawianej procedury prowadzona będzie wówczas szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Ocena oddziaływania na środowisko na etapie sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko jest utrudniona, a czasami wręcz niemożliwa. Program zawiera zadania zgłoszone przez samorząd gminy, których realizacja przewidziana jest w perspektywie lat 2017-2020. Większość zadań inwestycyjnych nie ma określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne.

Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono **potencjalne** oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji POŚ dla Gminy Biała na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono **potencjalne oddziaływanie bezpośrednie (B) pośrednie (P), wtórne (W), skumulowane (Sk), stałe/długoterminowe (S), chwilowe/krótkoterminowe (Ch), pozytywne, negatywne i neutralne** na powierzchnię ziemi i krajobraz, wody, różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, formy ochrony przyrody, zasoby naturalne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny, krajobraz kulturowy i zabytki, ludzi i dobra materialne wykorzystując metodę macierzy interakcji.

W przypadku gminy Biała nie istnieje ryzyko bezpośredniego oddziaływania na obszary Natura 2000. Na terenie gminy Biała nie występują obszary objęte siecią ekologiczną Natura 2000. W najbliższym sąsiedztwie gminy terenami zaliczonymi do obszarów specjalnej ochrony Natura 2000 są:

- PLH PLH100007 Załęczański Łuk Warty – oddalony ok. 17,5 km na południowy wschód od granic gminy Biała

- PLH PLH100037 Torfowiska nad Prosną– oddalony ok. 15,8 km na północny zachód od granic gminy Biała
- PLH PLH160017 Teklusia – oddalony ok. 20,9 km na południowy zachód od granic gminy Biała

POŚ dla Gminy Biała jest dokumentem ogólnym i nie opisuje szczegółowo zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Program wskazuje jedynie konieczność ich realizacji w celu poprawy jakości środowiska przyrodniczego gminy oraz wypełnienia zaleceń dokumentów wyższego szczebla. W związku z tym, efekty poszczególnych zadań mogą być przewidziane tylko w ograniczonym zakresie. Należy pamiętać o uwzględnianiu zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

W POŚ dla Gminy Biała szeroko opisano koncepcję prowadzenia edukacji ekologicznej z wyznaczeniem zadań krótko i długoterminowych, których sukcesywna i konsekwentna realizacja wpłynie pozytywnie na większość komponentów środowiska. Wyznaczone działania edukacyjne mają głównie charakter organizacyjny i informacyjny. Potrzeba prowadzenia ciągłej edukacji ekologicznej społeczeństwa wynika z ciągle zmieniających się przepisów ochrony środowiska oraz powstawania nowych zagrożeń i problemów przyrodniczych. Edukacja ekologiczna jest elementem wspierającym realizację poszczególnych zadań wyznaczonych w POŚ dla Gminy Biała – opisuje, informuje i tłumaczy zagadnienia, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia założonego efektu ekologicznego i spełnienia odpowiednich standardów ochrony przyrody. Dlatego większość wyznaczonych zadań z zakresu edukacji ekologicznej odznacza się pośrednim, stałym i pozytywnym wpływem na poszczególne komponenty ochrony środowiska, stąd zrezygnowano w dalszej części z interpretacji tego zagadnienia w ramach poszczególnych grup oddziaływań.

Poniżej w tabeli dokonano oceny i analizy oddziaływania realizacji wyznaczonych w POŚ dla gminy Biała zadań na poszczególne komponenty środowiska.

OZNACZENIA:

	Potencjalne pozytywne oddziaływanie	S	Stałe
	Potencjalne neutralne oddziaływanie	Ch	Chwilowe
	Potencjalne negatywne oddziaływanie	W	Wtórne
B	Bezpośrednie	Sk	Skumulowane
P	Pośrednie		

Tabela 25. Potencjalne oddziaływania zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Biała na poszczególne komponenty środowiska

LP	Zadanie	Potencjalne oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:										
		Powierzchnię ziemi i krajobraz	Wody	Różnorodność biologiczną	Rośliny	Zwierzęta	Formy ochrony przyrody	Zasoby naturalne	Powietrze atmosferyczne i klimat	Klimat akustyczny	Krajobraz kulturowy i zabytki	Ludzi i dobra materialne
Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza												
1.	Termomodernizacja budynków gminnych wraz z budową indywidualnych instalacji odnawialnych źródeł energii							B,S	B,S			B,S
2.	Termomodernizacja budynków mieszkalnych wraz z budową indywidualnych instalacji odnawialnych źródeł energii (pompy ciepła, panele i kolektory fotowoltaiczne)							B,S	B,S			B,S
3.	Wymiana instalacji CO w budynkach należących do Gminy							B,S	B,S			B,S
4.	Wymiana nieekologicznych pieców na ogrzewane paliwami niskoemisyjnymi (gaz lub ekogroszek)							B,S	B,S			B,S
5.	Opracowanie i przyjęcie dokumentacji dot. zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe (założenia do planów i plany)							P,S,W	P,S,W			P,S,W
6.	Wdrażanie zapisów Programu ograniczania niskiej emisji							P,S,W	P,S,W			P,S,W
7.	Montaż instalacji solarnych i fotowoltaicznych w budynkach należących do Gminy Biała							P,S,W	P,S,W			P,S,W
8.	Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii do produkcji energii elektrycznej i ciepła							P,S,W	P,S,W			P,S,W
9.	Szkolenia dla pracowników Gminy w zakresie Eco Driving							P,S,W	B,S	P,S,W		B,S
10.	Budowa ścieżek rowerowych	B,S	B,S	B,S	B,S	B,S		B,S	B,S	B,S	B,S	B,S
11.	Stosowanie odpowiednich zapisów umożliwiających ograniczenie emisji pyłu PM10 i PM2,5 w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące np. układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miast, wprowadzania zieleni ochronnej, zagospodarowania przestrzeni publicznej							P,S,W	P,S,W			P,S,W

LP	Zadanie	Potencjalne oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:										
		Powierzchnię ziemi i krajobraz	Wody	Różnorodność biologiczną	Rośliny	Zwierzęta	Formy ochrony przyrody	Zasoby naturalne	Powietrze atmosferyczne i klimat	Klimat akustyczny	Krajobraz kulturowy i zabytki	Ludzi i dobra materialne
	oraz ustaleniu sposobu zaopatrzenia w ciepło tam, gdzie to możliwe oraz w zabudowie nowo planowanej											
12.	Monitoring jakości powietrza na terenie województwa łódzkiego								P,S,W			P,S,W
13.	Kontrola zakładów emitujących do powietrza benzo(a)piren oraz pył zawieszony PM10.								P,S,W			P,S,W
14.	Prowadzenie kontroli przestrzegania prawa w zakresie emisji substancji do powietrza								P,S,W			P,S,W
15.	Przygotowywanie, wdrażanie i monitorowanie programów ochrony powietrza								P,S,W			P,S,W
16.	Modernizacja obiektów energetycznego spalania paliw oraz wdrażanie strategii czystej produkcji							B,S	B,S			B,S
Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem												
17.	Rozwój i poprawa stanu gminnej infrastruktury drogowej oraz współpraca z innymi zarządcami dróg w celu poprawy stanu infrastruktury dróg powiatowych i drogi krajowej								B,S	B,S	B,S	B,S
18.	Budowa chodników oraz ścieżek rowerowych przy drogach gminnych oraz współpraca z innymi zarządcami dróg, w celu budowania tej infrastruktury przy drogach powiatowych	B,S	B,S	B,S	B,S	B,S		B,S	B,S	B,S	B,S	B,S
19.	Monitoring jakości hałasu na terenie województwa łódzkiego									P,S,W		P,S,W
20.	Rejestr obszarów, na których występuje przekroczenie norm poziomu hałasu pochodzącego z węzłów komunikacyjnych									P,S,W		P,S,W
21.	Kontrole przestrzegania dopuszczalnej emisji hałasu przemysłowego, wprowadzanie urządzeń ograniczających emisję hałasu					P,S,W				P,S,W		P,S,W

LP	Zadanie	Potencjalne oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:										
		Powierzchnię ziemi i krajobraz	Wody	Różnorodność biologiczną	Rośliny	Zwierzęta	Formy ochrony przyrody	Zasoby naturalne	Powietrze atmosferyczne i klimat	Klimat akustyczny	Krajobraz kulturowy i zabytki	Ludzi i dobra materialne
22.	Kontrola źródeł hałasu oraz ograniczenie ich uciążliwości					P,S,W				P,S,W		P,S,W
23.	Sporządzenie i monitorowanie programów ochrony środowiska przed hałasem									P,S,W		P,S,W
24.	Opracowanie map akustycznych dla obszarów położonych wzdłuż dróg, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie na środowisko									P,S,W		P,S,W
Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne												
25.	Ochrona mieszkańców gminy przed promieniowaniem elektromagnetycznym poprzez weryfikację składanych zgłoszeń instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne											B,S
26.	Monitoring pól elektromagnetycznych na terenie województwa łódzkiego											P,S,W
27.	Tworzenie baz danych oraz rejestru zawierającego informacje o terenach na których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól w środowisku											P,S,W
28.	Inwentaryzacja i kontrola źródeł emisji pól elektromagnetycznych											P,S,W
Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami												
29.	Opracowanie Planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionie Środkowej Odry wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko	P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W				P,S,W	P,S,W
30.	Realizacja i monitoring Programu małej retencji dla Województwa Łódzkiego	B,S	B,S	B,S	B,S	B,S	B,S					P,S,W
31.	Ustanawianie obszarów ochronnych dla GZWP oraz stref ochronnych ujęć wody	P,S,W	P,S,W					P,S,W				P,S,W
32.	Opracowanie dokumentacji/ projektu rozporządzenia na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP)	P,S,W	P,S,W					P,S,W				P,S,W
33.	Poprawa stanu istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej	B,S	B,S	B,S	B,S	B,S	B,S				B,S	B,S

LP	Zadanie	Potencjalne oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:										
		Powierzchnię ziemi i krajobraz	Wody	Różnorodność biologiczną	Rośliny	Zwierzęta	Formy ochrony przyrody	Zasoby naturalne	Powietrze atmosferyczne i klimat	Klimat akustyczny	Krajobraz kulturowy i zabytki	Ludzi i dobra materialne
34.	Ograniczenie poboru wód podziemnych w obszarach o możliwej asenizacji i ingresji wód o podwyższonym zasoleniu do poziomu umożliwiającego utrzymanie składu chemicznego określonego dla wód pitnych	B,S	B,S					B,S				
35.	Analiza wykorzystania wód z odwodnień i wód powierzchniowych											
36.	Racjonalne gospodarowanie wodą przeznaczoną do spożycia		B,S					B,S				
37.	Coroczne raportowanie pomiarów ilości eksploatowanych wód podziemnych przez właściciela/użytkownika ujęcia											
38.	Rekultywacja odkrywek w sposób ograniczający zagrożenie dla jakości wód podziemnych	B,S	B,S	B,S	B,S	B,S	B,S	B,S				
39.	Realizacja programu działań mającego na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych	P,S,W	P,S,W					P,S,W				P,S,W
Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa												
40.	Budowa i modernizacja systemów poboru, przesyłu i uzdatniania wody	B,Ch										B,S
41.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	B,Ch	P,S,W									
42.	Budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji na terenie gminy Biała	B,Ch	P,S,W						B,Ch			B,S
43.	Realizacja Programu wyposażenia aglomeracji poniżej 2000 RLM w oczyszczalnie ścieków i systemy kanalizacji zbiorczej	B,Ch	P,S,W									B,S
44.	Właściwe stosowanie i przechowywanie nawozów naturalnych (m.in. wyposażenie jak największej liczby gospodarstw rolnych w zbiorniki na gnojowicę i płyty obornikowe)	B,S	B,S		B,S	B,S						P,S,W
45.	Objęcie nadzorem sanitarnym wody wykorzystywanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia i wykonanie oceny jakości		P,S,W									P,S,W
46.	Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków	B,Ch	P,S,W									

LP	Zadanie	Potencjalne oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:										
		Powierzchnię ziemi i krajobraz	Wody	Różnorodność biologiczną	Rośliny	Zwierzęta	Formy ochrony przyrody	Zasoby naturalne	Powietrze atmosferyczne i klimat	Klimat akustyczny	Krajobraz kulturowy i zabytki	Ludzi i dobra materialne
47.	Budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących	B,Ch	P,S,W									
48.	Regularny wywóz nieczystości płynnych		P,S,W									P,S,W
49.	Kontrola postępowania w zakresie gromadzenia i oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorstwa z częstotliwością raz w roku		P,S,W									P,S,W
50.	Kontrola jakości ścieków odprowadzanych do odbiorników, w szczególności pod kątem substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego		P,S,W									P,S,W
Obszar interwencji: Zasoby geologiczne												
51.	Rekultywacja wyrobisk poeksploatacyjnych	B, S	P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W	B,S				
52.	Kontrole w zakresie wykonywania postanowień udzielonych koncesji oraz eliminacja nielegalnych eksploatacji	P,S,W						P,S,W				
53.	Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin	P,S,W						P,S,W				
54.	Ograniczenie presji środowiskowej wywieranej przez sektor górniczy, w tym rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	B,S		P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W				
Obszar interwencji: Gleby												
55.	Kompleksowa rekultywacja terenów zdewastowanych i zdegradowanych	B,S						P,S,W				
56.	Opracowanie map glebowo - rolniczych	P,S,W	P,S,W									
57.	Monitoring jakości gleb na terenie województwa łódzkiego	P,S,W										P,S,W
58.	Rekultywacja gleb zdewastowanych i zdegradowanych, przywracająca im funkcje przyrodnicze, rekreacyjne lub rolne	P,S,W						P,S,W				
59.	Upowszechnianie dobrych praktyk rolniczych	P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W					P,S,W
60.	Prowadzenie kontroli terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych w celu oceny realizacji zadania „Rekultywacja terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowanie niebezpiecznych odpadów przemysłowych”	P,S,W	P,S,W									P,S,W

LP	Zadanie	Potencjalne oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:										
		Powierzchnię ziemi i krajobraz	Wody	Różnorodność biologiczną	Rośliny	Zwierzęta	Formy ochrony przyrody	Zasoby naturalne	Powietrze atmosferyczne i klimat	Klimat akustyczny	Krajobraz kulturowy i zabytki	Ludzi i dobra materialne
61.	Realizacja wieloletniego programu pn. "Wspieranie działań w zakresie ochrony i racjonalnego wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej w Polsce oraz kształtowania jakości surowców roślinnych na lata 2016-2020"	P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W					P,S,W
62.	Realizacja programu rolnośrodowiskowego	P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W					
Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów												
63.	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Biała	P,S,W										B,S
64.	Likwidacja nielegalnych miejsc składowania odpadów komunalnych	B	B	P	P	P	P					P
65.	Objęcie zorganizowanym systemem odbierania oraz selektywnego zbierania odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców	P,S,W										B,S
66.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Biała	P,S,W	B,S						B,S			B,S
67.	Opracowanie aktualizacji Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla gminy Biała											
68.	Sporządzanie rocznych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane marszałkowi województwa oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska											
69.	Przeprowadzenie przetargów w gminach na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości											P,S,W
70.	Zawieranie umów z przedsiębiorcami świadczącymi usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości											P,S,W
71.	Prowadzenie kontroli likwidacji mogilników w celu oceny realizacji zadania „Likwidacja mogilników środków chemicznych ochrony roślin i magazynów”	P,S,W	P,S,W									P,S,W
72.	Prowadzenie kontroli przestrzegania prawa w zakresie gospodarowania odpadami											P,S,W

LP	Zadanie	Potencjalne oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:										
		Powierzchnię ziemi i krajobraz	Wody	Różnorodność biologiczną	Rośliny	Zwierzęta	Formy ochrony przyrody	Zasoby naturalne	Powietrze atmosferyczne i klimat	Klimat akustyczny	Krajobraz kulturowy i zabytki	Ludzi i dobra materialne
Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze												
73.	Budowa infrastruktury turystycznej (pola biwakowe, ścieżki rowerowe, drogi dojazdowe, zagospodarowanie rzek)	B,Ch, Sk	B,Ch, Sk	B,Ch, Sk	B,Ch, Sk	B,Ch, Sk	B,Ch, Sk		B,Ch, Sk	B,Ch, Sk		P,S,W
74.	Poprawa estetyki i rewitalizacja miejscowości	P,S,W									P,S,W	P,S,W
75.	Wykonanie inwentaryzacji i/lub waloryzacji zasobów przyrody			P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W					
76.	Budowanie i aktualizacja baz danych z zakresu ochrony przyrody			P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W					
77.	Realizacja ochrony lasów w oparciu o Plany urządzenia lasów i Programy ochrony przyrody			P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W					P,S,W
78.	Zalesienia gruntów Lasów Państwowych w ramach Krajowego Programu Zwiększania Lesistości	B,S	P,S,W	B,S	P,S,W	P,S,W	P,S,W		P,S,W			P,S,W
79.	Ochrona, pielęgnacja i utrzymanie terenów leśnych	B,S	P,S,W	B,S	P,S,W	P,S,W	P,S,W		P,S,W			P,S,W
80.	Sporządzanie przez Nadleśnictwa planów zalesień dla gruntów niestanowiących własności Skarbu Państwa	P,S,W	P,S,W	B,S	P,S,W	P,S,W	P,S,W		P,S,W			P,S,W
81.	Realizacja projektu „Zwiększanie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych"	P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W					P,S,W
82.	Monitoring stanu ochrony środowiska i gatunków, w tym ptaków na poziomie siedlisk i regionów			P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W					
83.	Opracowanie Planów zadań ochronnych i Planów ochrony	P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W	P,S,W					
Obszar interwencji: Zagrożenie poważnymi awariami												
84.	Wsparcie OSP na wyposażenie w specjalistyczne sprzęty ratowniczo-gaśnicze oraz przeciwpowodziowe											B,S
85.	Kontrola podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania											P,S,W

LP	Zadanie	Potencjalne oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:										
		Powierzchnię ziemi i krajobraz	Wody	Różnorodność biologiczną	Rośliny	Zwierzęta	Formy ochrony przyrody	Zasoby naturalne	Powietrze atmosferyczne i klimat	Klimat akustyczny	Krajobraz kulturowy i zabytki	Ludzi i dobra materialne
	poważnej awarii											
86.	Badanie przyczyn powstawania oraz sposobów likwidacji skutków poważnych awarii dla środowiska											
87.	Prowadzenie rejestru zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii, w tym zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii (ZZR) i o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR), w tym rejestru wystąpienia poważnej awarii											
88.	Prowadzenie i podanie do publicznej wiadomości rejestru o pozytywnie zaopiniowanych Programach zapobiegania poważnym awariom (PZA) oraz instrukcji o postępowaniu mieszkańców na wypadek wystąpienia awarii przemysłowej:											
89.	Poprawa technicznego wyposażenia służb inspekcji ochrony środowiska, inspekcji sanitarnej oraz straży pożarnej (m.in. sprzęt ratownictwa chemiczno-ekologicznego)											
90.	Wykonywanie systematycznej kontroli pojazdów przewożących ładunki niebezpieczne przez patrole drogowe policji											
91.	Informowanie i ostrzeganie społeczeństwa o wystąpieniu poważnych awarii											B,S
Obszar interwencji: Edukacja ekologiczna												
92.	Prowadzenie kampanii edukacyjnych uświadamiających społeczeństwo o zagrożeniach dla zdrowia związanych z emisją zanieczyszczeń gazowych i pyłowych oraz proponowanych działaniach związanych z ich ograniczeniem								P,S			P,S
93.	Organizowanie kampanii informacyjno-edukacyjnych oraz akcji lokalnych służących ochronie środowiska	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S

LP	Zadanie	Potencjalne oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:										
		Powierzchnię ziemi i krajobraz	Wody	Różnorodność biologiczną	Rośliny	Zwierzęta	Formy ochrony przyrody	Zasoby naturalne	Powietrze atmosferyczne i klimat	Klimat akustyczny	Krajobraz kulturowy i zabytki	Ludzi i dobra materialne
94.	Promocja rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz technologii ograniczających zużycie energii	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S			P,S
95.	Organizowanie akcji ekologicznych, m.in.: Sprzątanie świata, Dzień Ziemi, Dzień Wody, Święto Drzewa, Godzina dla Ziemi, Europejski Dzień bez Samochodu, Dzień Recyklingu, Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu, Ratujmy Kasztanowce i inne	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S
96.	Szkolenia, konferencje, konkursy, olimpiady edukacyjne	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S
97.	Edukacja ekologiczna społeczeństwa realizowana poprzez: kampanie informacyjno-edukacyjne, imprezy o tematyce ekologicznej konferencje, konkursy, zajęcia pozalekcyjne dla społeczeństwa	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S
98.	Organizacja wycieczek, zielonych szkół, ścieżek ekologicznych, szlaków turystycznych, rajdów rowerowych											P,S
99.	Rozbudowa ścieżek przyrodniczych i edukacyjnych, ścieżek rowerowych, tworzenie punktów widokowych oraz edukacja dzieci i młodzieży szkolnej w zakresie ochrony przyrody i lasu	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S			P,S
100.	Prowadzenie działań związanych z edukacją przyrodniczo-leśną ze szczególnym uwzględnieniem zwiększenia świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i właściwych metod ochrony przyrody	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S			P,S

11.1 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz

Do głównych czynników negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi należą: niewłaściwe wykorzystywanie nawozów i środków ochrony roślin, niewłaściwe zabiegi agrotechniczne, niewłaściwa gospodarka złożami surowców naturalnych, odpady składowane w miejscach do tego nieprzeznaczonych, duże nawodnienie lub przesuszenie gruntu (zjawisko erozji), roboty budowlane. Część z tych czynników można zminimalizować poprzez stosowanie działań ograniczających, a część zupełnie wyeliminować poprzez wdrożenie odpowiedniego systemu edukacji ekologicznej i prowadzenie działań naprawczo-prewencyjnych. Istotą jest więc zaplanowanie takich działań ochronnych, które ograniczą zjawisko degradacji powierzchni ziemi i przywrócą stan zgodny ze standardami w tym zakresie.

W POŚ dla gminy Biała w ramach ochrony powierzchni ziemi i krajobrazu wyznaczono cele, kierunki i zadania administracyjne jak i inwestycyjne. Większość zadań zapisanych w POŚ dla Gminy Biała będzie miała charakter neutralny lub potencjalnie pozytywny na powierzchnię ziemi i krajobraz. Realizacja niektórych zadań może spowodować wystąpienie potencjalnych oddziaływań bezpośrednich i chwilowych oraz pośrednich, stałych i wtórnych. Oceniono, że wyznaczone w POŚ dla Gminy Biała zadania **nie będą mieć znaczącego negatywnego wpływu** na powierzchnię ziemi i krajobraz.

Do potencjalnych pozytywnych i stałych działań administracyjnych zalicza się odpowiednią gospodarkę złożami oraz uwzględnianie ich w dokumentach planistycznych a także monitoring jakości gleb. Odpowiednia gospodarka złożami pozwoli zminimalizować negatywne skutki wydobywania surowców oraz umożliwi sprawną rekultywację terenu. Badanie jakości gleby i ziemi prowadzone jest w celu monitorowania zmian różnych cech gleb, mających wpływ na jej użyteczność. Dopiero po zidentyfikowaniu terenów, na których występują przekroczenia standardów jakości gleby możliwe jest zaplanowanie oraz podjęcie odpowiednich działań naprawczych. Prowadzenie monitoringu jakości gleb zapewnia stałą kontrolę i pozwala na bieżąco reagować i dostosować postępowanie władz Gminy do zmieniającej się sytuacji. Opracowanie oraz realizacja planów rekultywacji obszarów, na których wystąpiło przekroczenie standardów jakości gleb możliwe jest tylko wtedy, gdy nastąpi właściwa identyfikacja tych terenów. Identyfikacji tej służy prowadzenie monitoringu. Z działań administracyjnych i organizacyjnych pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi i gleby będzie miało opracowanie map glebowo-rolniczych oraz realizacja programu rolno-środowiskowego. Istotnym będzie również prowadzenie kontroli terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych, w celu wytypowania obszarów problemowych i podjęcia odpowiednich działań naprawczych.

Potencjalne pozytywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz wystąpi w wyniku realizacji zadań związanych z odpowiednim odbiorem, kontrolą i zagospodarowaniem odpadów, co zmniejszy lub wyeliminuje proces powstawania „dzikich wysypisk”. „Dzikie” składowanie odpadów stanowi źródło zanieczyszczeń i stwarza zagrożenie zarówno dla człowieka jak i otaczającego go środowiska. Substancje toksyczne przenikające do gleby zanieczyszczają płytko zalegające wody gruntowe, co może powodować skażenie wód pitnych na obszarach nawet znacznie oddalonych od miejsca kumulacji odpadów. „Dzikie wysypiska” stanowią również zagrożenie epidemiologiczne, ze względu na możliwość występowania i rozwoju chorobotwórczych grzybów i bakterii.

Istotnym potencjalnym pozytywnym i stałym oddziaływaniem na powierzchnię ziemi i krajobraz będzie realizacja zadań z zakresu gospodarki leśnej. Odpowiednia ochrona zasobów przyrodniczych w tym różnorodności biologicznej w połączeniu z prowadzeniem zalesień i wykonywaniem zabiegów pielęgnacyjnych wpływa pozytywnie na jakość i zasobność gleb oraz zmniejsza ryzyko degradacji powierzchni ziemi. Dodatkowym pozytywnym i stałym oddziaływaniem na powierzchnię ziemi będą

zadania związane ze zwiększaniem możliwości retencyjnych obszarów leśnych, co doprowadzi do optymalizacji lokalnych stosunków gruntowo-wodnych (przeciwdziałanie przesuszeniu, przeciwdziałanie lokalnym podtopieniom). Pośrednio działania związane z małą retencją wodną zmniejszają ryzyko wystąpienia zjawisk erozji (wodnej, eolicznej, ruchy masowe), które mają negatywny wpływ na strukturę gleb, zmniejszają jej miąższość oraz powodują wyjaławianie gleb.

Potencjalny pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz gleby będą mieć działania edukacyjne, zwłaszcza popularyzowanie dobrych praktyk rolniczych wśród mieszkańców gminy. Przyczyni się to do zachowania właściwego chemizmu gleb i będzie zapobiegać ich degradacji. Odpowiednie użytkowanie środków ochrony roślin i nawozów pozwoli ograniczyć przedostawanie się pierwiastków biogenych do wód podziemnych i powierzchniowych. Do zadań inwestycyjnych, zawartych w programie zalicza się działania na rzecz rekultywacji terenów zdegradowanych. Ich efektem będzie doprowadzenie tych terenów do stanu poprzedzającego negatywne oddziaływanie oraz odzyskanie ich dla celów rolniczych lub leśnych.

Potencjalne negatywne bezpośrednie i chwilowe oddziaływanie związane będą z prowadzeniem prac ziemnych podczas zaplanowanych w POŚ dla Gmin Biała inwestycji drogowych, wodno-kanalizacyjnych, rekultywacyjnych i gospodarowania wodami. Negatywne oddziaływanie w większości zostaną ograniczone do etapu budowy i ustąpią po zakończeniu prac. Z tego typu przedsięwzięciami wiąże się najczęściej wykopy oraz przemieszczanie mas ziemnych w celu dokonania odpowiedniej makroniwelacji terenu. Skutkować to może zmianą struktury przypowierzchniowych warstw gleby, a w konsekwencji zmianą lokalnych stosunków gruntowo-wodnych. Awaryjne sprzętu budowlanego, niewłaściwe przechowywanie materiałów oraz tymczasowe składowanie odpadów może być również przyczyną negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi i przedostawania się do gleby szkodliwych zanieczyszczeń.

Na krajobraz oddziaływać będą głównie działania o charakterze inwestycyjnym. Inwestycje polegające na budowie dróg, dużych zbiorników retencyjnych, farm wiatrowych oraz infrastruktury technicznej napowietrznej spowodują stałą zmianę w krajobrazie. Rodzaj oddziaływania (pozytywny bądź negatywny) jest uzależniony od lokalizacji danej inwestycji i otaczającego je terenu. Właściwie zaprojektowany i zlokalizowany w przestrzeni nie powinien negatywnie oddziaływać na środowisko. Ponadto potencjalne pozytywne oddziaływanie będą miały zadania z zakresu likwidacji dzikich wysypisk odpadów. Inwestycje budowlane w sposób trwały wpiszą się w krajobraz, dlatego istotny jest wybór lokalizacji oraz odpowiedniej technologii. Niemniej jednak w większości negatywne oddziaływanie będzie krótkotrwałe i wystąpi jedynie w czasie prowadzonych robót. W związku z realizacją nowych inwestycji mogą pojawić się obiekty budowlane, których wysokość lub gabaryty nie będą dostosowane do otoczenia mogą spowodować zaburzenie estetyki krajobrazu. Na etapie niniejszej Prognozy nie jest możliwe odniesienie się do warunków technicznych realizacji inwestycji. W związku z powyższym na etapie Prognozy nie oceniono oddziaływania w tym zakresie.

11.2 Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Oceniono, że wyznaczone w POŚ dla Gminy Biała zadania **nie będą mieć znaczącego wpływu** na jakość i ilość wód powierzchniowych i podziemnych. **Brak oddziaływania lub oddziaływanie pozytywne** zidentyfikowano w zadaniach o charakterze nie inwestycyjnym (organizacyjnym) oraz zadaniach związanych z remontem, przebudową, adaptacją, termomodernizacją istniejących obiektów budowlanych.

Obszar gminy Biała położony jest w granicach PLGW600081 o numerze 81 i PLGW600082 o numerze 82, które zgodnie z aPGW dla dorzecza Odry nie są zagrożone nieosiągnięciem celu środowiskowego. Ich stan ilościowy i chemiczny oceniono na dobry, a więc cel środowiskowy został osiągnięty. Obszar gminy Biała położony jest w granicach 4 Jednolitych części wód powierzchniowych (JCWPPrz), największą część Gminy Biała obejmuje JCWP Pyszna do Dopływu z Gromadzie (46,96 km²) i osiągnięcie celów środowiskowych nie jest w tym przypadku zagrożone, następnie Struga Węglewska (17,18 km²), Oleśnica do Pysznej (9,42 km²) oraz Kanał Skomlin-Toplin (0,31 km²), które zagrożone są nieosiągnięciem celu środowiskowego, a ich stan oceniono na zły.

Zgodnie z „aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” dla sztucznych i silnie zmienionych części wód powierzchniowych celem środowiskowym jest osiągnięcie co najmniej dobrego potencjału ekologicznego i utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego, natomiast dla naturalnych części wód osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu. Dla jednolitych części wód podziemnych celem środowiskowym jest dobry stan, zarówno ilościowy, jak i chemiczny. Zadania przewidziane do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska obejmują działania proekologiczne, które mają służyć poprawie stanu środowiska w jak najszerszym zakresie aspektów. Wśród zagrożeń dla osiągnięcia celów środowiskowych na obszarach jednolitych części wód obejmujących teren gminy Biała jest brak skanalizowania oraz rolniczy charakter gminy, co może powodować znaczny dopływ azotu do wód ze źródeł rolniczych. Niemniej jednak zadania przewidziane w programie są ukierunkowane na wyeliminowanie tych zagrożeń w możliwie największym stopniu lub ograniczenie zakresu ich występowania. Działania przewidziane w ramach programu są ukierunkowane głównie na zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych, a także zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych. Realizacja zadań przewidzianych w Programie nie spowoduje pogorszenia stanu wód i nie będzie miała negatywnego wpływu na osiągnięcie celów środowiskowych ww. jednolitych części wód określonych w powyższym Planie. Program nie przewiduje również zadań, które wpłyną negatywnie na zasoby GZWP. Zaplanowane działania inwestycyjne nie będą również naruszać zakazów obowiązujących w strefach ochrony wód.

W ramach obszaru interwencji: Gospodarowanie wodami prowadzone będą działania związane z racjonalnym i zrównoważonym wykorzystaniem wody oraz ochroną jakości i zasobności wód powierzchniowych i podziemnych. W zakresie działań organizacyjnych potencjalne pozytywne oddziaływanie związane będzie z opracowaniem Planów zarządzania ryzykiem powodziowym, przeciwdziałania skutkom suszy, aktualizacją Planu Gospodarowania Wodami dla dorzecza Odry. Dodatkowo pozytywny wpływ na jakość i zasobność wód będzie miało ustanowienie obszarów ochrony pośredniej i bezpośredniej ujęć wód oraz ustanowienie obszaru ochronnych dla Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Tworzenie stref ochronnych ujęć wód stanowi jedną z form ochrony biernej. Ma na celu zasadniczo zapobiegać działaniom inwestycyjnym mogącym powodować pogorszenie jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów produkujących żywność. Realizacja analizowanego zadania będzie miała bezpośredni, długoterminowy i pozytywny wpływ na wody podziemne, co przełoży się także pośrednio, pozytywnie na stan wód powierzchniowych. Istotnym pozytywnym oddziaływaniem jest tutaj zaplanowane prowadzenie monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych, co ma na celu kontrolę stanu wód i dbałość o dotrzymanie poziomów substancji, zarówno w wodach jak i ściekach, określonych odpowiednimi rozporządzeniami. Działania te będą w sposób bezpośredni i długoterminowy wpływać na wody powierzchniowe i podziemne. Zaplanowana w POŚ dla Gminy Biała działalność kontrolna pod kątem jakości oczyszczonych ścieków odprowadzanych do odbiorników oraz postępowania w zakresie odpowiedniego gromadzenia i oczyszczania ścieków wpłynie pośrednio pozytywnie na jakość wód

powierzchniowych i podziemnych. Kontrole w zakresie przestrzegania standardów jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz odprowadzania ścieków będą stanowiły źródło informacji o problemach i skutkować będą podejmowaniem działań naprawczych w tym zakresie.

Zadania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej to w większości działania inwestycyjne. Inwestycje w zakresie budowy i modernizacji systemów wodociągowych przyczynią się do poprawy jakości wody pitnej i podniesienia standardu życia mieszkańców Gminy. Inwestycje z zakresu budowy oczyszczalni ścieków, budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, budowy i remontu zbiorników bezodpływowych oraz wyposażania gospodarstw rolnych w zbiorniki na gnojowicę i płyty obornikowe wyeliminują niekontrolowany sposób wprowadzania do środowiska nieoczyszczonych ścieków co poprawi stan sanitarny Gminy oraz pozytywnie wpłynie na lokalne środowisko gruntowo-wodne. Skutkiem utworzenia sprawnego systemu odprowadzania ścieków komunalnych będzie właściwe zagospodarowanie wytworzonych ścieków socjalno - bytowych, zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń przed wprowadzeniem do środowiska. Systemy kanalizacyjne, w tym przydomowe oczyszczalnie ścieków nie stwarzają podczas normalnej eksploatacji znaczących zagrożeń dla środowiska. Z uwagi jednak na znaczące oddziaływania w przypadku awarii lub wypadku wskazana jest stała kontrola stanu technicznego tych instalacji, jak również opracowanie szczegółowych planów usuwania skutków awarii. Zasięg oddziaływania inwestycji związanych z budową przydomowych oczyszczalni ścieków jest ograniczony i nie wykracza poza granice działek, na których są realizowane inwestycje. Efektem realizacji oczyszczalni będzie poprawa stanu środowiska (wód podziemnych i powierzchniowych, gleb oraz powietrza). Ze względu na niską przepustowość oczyszczalni, ich budowa nie wpłynie na zmianę stosunków wodnych, przekształcenia powierzchni ziemi ograniczą się do niewielkich prac ziemnych niezbędnych do wbudowania w grunt urządzeń, rzeźba terenu nie ulegnie zmianie, nie przewiduje się likwidacji zadrzewień śródpolnych – oczyszczalnie zlokalizowane w pobliżu zabudowań. Posiadanie przez gospodarstwa rolne odpowiednio szczelnych płyt, zabezpieczających przed przedostaniem się obornika do gruntu, ograniczy zanieczyszczenia wód azotem pochodzącym bezpośrednio ze źródeł rolniczych. Zaniechanie budowy płyt obornikowych wpłynie na zwiększenie stężenia azotanów w wodach pitnych, co stanowi zagrożenie dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz narusza równowagę biologiczną. Składowanie odchodów zwierzęcych na nieprzepuszczalnych płytach obornikowych uniemożliwia przenikanie zanieczyszczeń do gruntu i tym samym przyczynia się do ochrony zdrowia oraz środowiska. Jedynym efektem ubocznym budowy płyt obornikowych mogą być uciążliwości odorowe towarzyszące miejscu składowania odpadów. Jednakże, korzyści higieniczno-sanitarne dla zdrowia ludzkiego oraz pozytywny wpływ na stan wód i gleb świadczą o zasadności takich inwestycji.

Potencjalne negatywne bezpośrednie i chwilowe oddziaływania związane będą z prowadzeniem prac ziemnych podczas zaplanowanych w POŚ dla Gmin Biała inwestycji drogowych, wodno-kanalizacyjnych, rekultywacyjnych i gospodarowania wodami. Negatywne oddziaływania w większości zostaną ograniczone do etapu budowy i ustąpią po zakończeniu prac. Z tego typu przedsięwzięciami wiążą się najczęściej wykopy oraz przemieszczanie mas ziemnych w celu dokonania odpowiedniej makroniwelacji terenu. Skutkować to może zaburzeniem stosunków gruntowo-wodnych a nawet naruszeniem zwierciadła wód gruntowych. Prace budowlane w zakresie w/w inwestycji mogą przyczynić się do zmiany struktury przypowierzchniowych warstw gleby, co w konsekwencji może doprowadzić do zmiany warunków infiltracyjnych gruntu. Awaryje sprzętu budowlanego, niewłaściwe przechowywanie materiałów, niewłaściwa organizacja placów budowy oraz tymczasowe składowanie odpadów może być również przyczyną negatywnego oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne i przedostawania

się do wód szkodliwych zanieczyszczeń. Dlatego ważna jest odpowiednia organizacja zaplecza budowy oraz zastosowanie działań minimalizujących adekwatnych do lokalnych warunków środowiskowych.

W związku z realizacją inwestycji drogowych (budową lub przebudową dróg) wskazuje się na zagrożenie wynikające ze spływu wód opadowych i roztopowych z powierzchni utwardzonych. Wody opadowe i roztopowe niosą ze sobą ładunek zanieczyszczeń tj. zawiesina, różnego rodzaju substancje olejowe, w tym węglowodory ropopochodne, metale ciężkie (Pb, Zn, Cu, Cd, Cr, Ni i in.), związki organiczne i nieorganiczne, chlorki Na, Mg, Ca, zanieczyszczenia pływające grube, związki biogenne (N, P, K) oraz mikrozanieczyszczenia (np. węglowodory aromatyczne). Na etapie niniejszej Prognozy nie jest możliwe odniesienie się do przyjętych rozwiązań w zakresie gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi. W związku z powyższym na etapie Prognozy nie oceniono oddziaływania w tym zakresie.

Reasumując, pomimo wystąpienia krótkotrwałych potencjalnie negatywnych oddziaływań podczas realizacji zadań inwestycyjnych, w perspektywie długoterminowej nie spowodują one negatywnego stałego wpływu na jakość i zasobność wód powierzchniowych i podziemnych.

11.3 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta oraz obszary chronione

Oceniono, że wyznaczone w POŚ dla Gminy Biała zadania **nie będą mieć znaczącego wpływu** na zasoby przyrodnicze gminy Biała. **Brak oddziaływania lub oddziaływanie pozytywne** zidentyfikowano w zadaniach o charakterze nie inwestycyjnym (organizacyjnym) oraz zadaniach związanych z przebudową dróg i rekultywacją terenów zdewastowanych i zdegradowanych. Wszystkie działania w Programie z zakresu ochrony przyrody mają na celu poprawę stanu przyrody na terenie analizowanej jednostki samorządu terytorialnego poprzez zachowanie bioróżnorodności, ochronę siedlisk, walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz powstrzymanie systematycznie postępującej fragmentacji ekosystemów.

W zakresie działań organizacyjnych pozytywnym długoterminowym oddziaływaniem będzie opracowanie przez gminę szczegółowej inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej zasobów przyrody wraz z budowaniem i aktualizacją baz danych z zakresu ochrony przyrody. Wdrożenie tej procedury zapewni odpowiednie rozpoznanie i ocenę składników środowiska, czego konsekwencją będzie wyznaczenie obszarów cennych przyrodniczo. Budowa baz danych o jakości i zasobności środowiska przyrodniczego jest niewątpliwie pomocna przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych oraz administracyjnych.

Pozytywnym pośrednim oddziaływaniem na zasoby przyrodnicze gminy Biała będą zaplanowane zadania z zakresu opracowania Planów i Programów prawidłowej gospodarki leśnej, ochrony cennych walorów przyrodniczych, urządzania i utrzymania terenów leśnych oraz monitoringu ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych. Opracowanie lokalnych polityk i strategii w zakresie dbałości o elementy przyrodnicze doprowadzi w konsekwencji do ochrony bioróżnorodności i zachowania gatunków zwierząt i roślin chronionych.

Szczególne rolę w ochronie różnorodności biologicznej będą odgrywały właściwie prowadzone zalesienia gruntów. Lasy cechują się dużym zróżnicowaniem siedlisk przyrodniczych oraz stanowią ostoje wielu gatunków roślin i zwierząt. Ponadto zbiorowiska leśne stanowią ważny element spajający ze sobą inne ekosystemy, bezpośrednio wpływając na ich stan. Ważnym jest zatem prowadzenie gospodarki leśnej w sposób przemyślany, zrównoważony i zgodny z zasadami ochrony gatunków i siedlisk występujących na danym terenie. Właściwie prowadzone zalesienia gruntów w powiązaniu z zadaniami

małej retencji wodnej wpłyną pozytywnie na świat zwierzęcy i rośliny jak również na powierzchnię ziemi i lokalne zasoby wodne. Ochrona, pielęgnacja i utrzymanie terenów leśnych wpłynie również pozytywnie na ludzi i dobra materialne zwiększając możliwości rekreacyjne gminy. Nie bez znaczenia pozostaje tutaj budowa ścieżek/szlaków rowerowych i infrastruktury turystycznej, która poprzez odpowiednie zagospodarowanie terenu pośrednio wpłynie pozytywnie na kształtowanie walorów przyrodniczych gminy. Zorganizowana i przemyślana sieć połączeń pieszo-rowerowych w lasach z zagospodarowaniem rzek oraz miejsc biwakowych doprowadzi do uporządkowania przestrzeni turystycznej na terenie gminy poprawiając tym samym kondycję przyrodniczo-krajobrazową gminy.

Zadania związane z likwidacją „dzikich wysypisk”, upowszechnianie dobrych praktyk rolniczych, rekultywacja gruntów i wyrobisk poeksploatacyjnych oraz racjonalne stosowanie nawozów i środków ochrony roślin w rolnictwie wpłyną pozytywnie na różnorodność biologiczną i zachowanie cennych gatunków roślin i zwierząt.

Potencjalnym pozytywnym bezpośrednim oddziaływaniem będzie utrzymanie istniejących form ochrony przyrody i zakładanie nowych, w celu ochrony lokalnych walorów przyrodniczych gminy. Ochrona przyrody w granicach wyznaczonych obszarów chronionych odbywa się zgodnie z zakazami i nakazami określonymi w aktach powołujących te formy, a których źródło stanowi Ustawa o ochronie przyrody [4]. Zachowanie w stanie naturalnym lub niewiele zmienionym obszarów o cennych walorach przyrodniczych służy ochronie całego ekosystemu oraz zabezpiecza niezwykle wartościowe obiekty przyrodnicze. Tworzenie nowych obszarów chronionych umożliwia objęcie ochroną nowych gatunków i miejsc, co w konsekwencji prowadzi do zabezpieczenia większej ilości elementów środowiska przed degradacją. Plany zagospodarowania przestrzennego Gminy powinny uwzględniać prawne formy ochrony przyrody, tak aby inwestycje na obszarze gminnym nie naruszały terenów chronionych ze względu na szczególne i cenne walory przyrodnicze.

Realizacja zapisów POŚ dla gminy Biała w przypadku typowych działań inwestycyjnych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, infrastruktury drogowej, gospodarki wodami, rozbudowy infrastruktury turystycznej gminy w szczególności na obszarach chronionych może powodować wystąpienie negatywnych, bezpośrednich i chwilowych oddziaływań na środowisko przyrodnicze. Oddziaływania negatywne związane będą z etapem budowy i po zakończeniu prac ustąpią. Prace budowlane mogą wpływać negatywnie na bioróżnorodność poprzez: możliwe zniszczenie siedlisk roślin i zwierząt, zmiany stosunków gruntowo-wodnych, tworzenie barier w migracji zwierząt, zmianę warunków siedliskowych oraz wycinkę drzew i krzewów. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z rozbudową sieci kanalizacyjnej oraz sieci drogowej można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi.

W perspektywie długoterminowej działania związane z budową systemów kanalizacyjnych i przydomowych oczyszczalni ścieków będą miały pozytywny wpływ na bioróżnorodność zwłaszcza organizmów żyjących w glebie i w wodzie. Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa zmniejszy udział zanieczyszczeń bezpośrednio kierowanych do wód i do ziemi, co w konsekwencji zwiększy zasobność i jakość gleb oraz poprawi stan wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy.

Reasumując, pomimo wystąpienia krótkotrwałych potencjalnie negatywnych oddziaływań podczas realizacji zadań inwestycyjnych, w perspektywie długoterminowej nie spowodują one negatywnego

stałego wpływu na różnorodność biologiczną, świat zwierzęcy, roślinny i obszary prawnie chronione. W perspektywie długoterminowej realizacja założonych celów, kierunków i zadań przyniesie pozytywne efekty i zapewni odpowiednią ochronę i kształtowanie środowiska przyrodniczego gminy.

11.4 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Oceniono, że na etapie realizacji zadań typowo inwestycyjnych wyznaczonych w POŚ dla Gminy Biała będą wykorzystywane zasoby naturalne tj. woda, gleba, zasoby kopalin, drewno. Największe zużycie surowców naturalnych będą generowały inwestycje związane z budową nowej infrastruktury drogowej, dlatego działania te mogą wiązać się z krótkotrwałym negatywnym i bezpośrednim oddziaływaniem na ten komponent środowiska. Nieuniknionym negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne będzie trwałe zajęcie terenów biologicznie czynnych pod realizację zaplanowanych zadań infrastrukturalnych. Wielkość zapotrzebowania będzie wynikała jednak z rodzaju inwestycji i zastosowanej technologii. Na etapie sporządzania niniejszej Prognozy nie jest możliwe oszacowanie wielkości zużytych zasobów, jednak mając na względzie lokalnych charakter zaplanowanych inwestycji oraz stosowane rozwiązania proekologiczne **nie przewiduje się znaczącego oddziaływania** na ten komponent środowiska.

Pozytywnym oddziaływaniem będzie minimalizacja zużycia zasobów naturalnych (w szczególności węgla, wody, paliw energetycznych) poprzez realizację zadań związanych z ochroną powietrza i klimatu, do których należeć będą w szczególności: modernizacja oświetlenia, wymiana nieekologicznych pieców, termomodernizacja obiektów oraz rozwój energetyki odnawialnej na terenie gminy. Pozytywnym i długoterminowym oddziaływaniem będzie prowadzenie rekultywacji terenów poeksploatacyjnych oraz racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin. Wdrożenie zadań związanych z rekultywacją terenów poeksploatacyjnych pozwoli na przywrócenie w możliwie wysokim stopniu pierwotnych właściwości przyrodniczo – krajobrazowych zdegradowanych terenów. Zdegradowane przez eksploatację kopalin grunty są zróżnicowane pod względem możliwości produkcyjnych. Rekultywacja obejmuje ich stabilizację, regulację stosunków wodnych oraz poprawę cech przyrodniczych środowiska glebowego. Rekultywacja terenów zdegradowanych pozwoli przywrócić te tereny do produkcji rolniczej, leśnej lub na cele rekreacyjne.

11.5 Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne oraz klimat

Oceniono, że wyznaczone w POŚ dla Gminy Biała zadania **nie będą mieć znaczącego wpływu** na jakość powietrza atmosferycznego i klimat. **Brak oddziaływania** zidentyfikowano w zadaniach związanych z ochroną przed promieniowaniem elektromagnetycznym, gospodarowaniem wodami, gospodarką wodno-ściekową, gospodarowaniem odpadami, ochroną gleb i zasobów geologicznych.

Do potencjalnych pozytywnych, pośrednich i stałych działań nie inwestycyjnych (organizacyjnych) zaliczyć można zadania związane z wdrażaniem lokalnych polityk ograniczania emisji gazów i pyłów do powietrza, do których należy Programu Ochrony Powietrza dla województwa łódzkiego. Pośrednio na poprawę jakości powietrza będą oddziaływać również zadania z zakresu monitoringu jakości powietrza, kontroli źródeł emisji oraz stosowania odpowiednich zapisów umożliwiających ograniczenie emisji pyłu PM10 i PM2,5 w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące np. układu zabudowy, stosowania zieleni ochronnej oraz ustalenia sposobu zaopatrzenia w ciepło.

Pozytywny, bezpośredni i stały wpływ na powietrze atmosferyczne i klimat będą miały zadania typowo inwestycyjne tj. termomodernizacja obiektów, wymiana oświetlenia ulicznego na

energooszczędne, wymiana nieekologicznych źródeł ciepła, rozwój energetyki odnawialnej, modernizacja obiektów energetycznego spalania paliw (kotłowni) oraz przebudowa infrastruktury drogowej.

Głównym zagrożeniem powietrza atmosferycznego jest emisja niska z instalacji grzewczych budynków. Termomodernizacja budynków mieszkalnych oraz użytku publicznego, pozwoli na znaczące ograniczenie zużycia materiału opałowego niezbędnego do ogrzania obiektu oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej. W konsekwencji wpłynie to na redukcję emisji szkodliwych zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, zarówno gazowych (SO, NO, CO), jak i pyłowych. Przeprowadzone prace termomodernizacyjne budynków, dzięki zmniejszeniu zapotrzebowania na energię cieplną, minimalizują emisję zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł spalania energetycznego.

Podjętym w Programie kierunkiem działania jest również wzrost udziału energii z odnawialnych źródeł, które będą jednym z elementów prac termomodernizacyjnych. Należy zauważyć, że różnorodność postaci energii odnawialnej przekłada się na różnorodność oddziaływań na środowisko. Ogólnie rzecz biorąc, poza wykorzystaniem biomasy, zaletą energii odnawialnej jest eliminacja wytwarzania odpadów, ścieków i emisji do powietrza na etapie eksploatacji systemu. Istotną korzyścią rozwoju odnawialnych źródeł energii jest dywersyfikacja źródeł energii, co podnosi bezpieczeństwo energetyczne oraz obniżenie kosztów wytwarzania energii w gospodarstwach domowych. Ponadto zwiększenie w całkowitym zużyciu energii udziału energii ze źródeł odnawialnych jest wypełnieniem obowiązku Polski związanym z członkostwem w Unii Europejskiej.

Przedsięwzięcia związane z przebudową lub modernizacją układu drogowego korzystnie wpływają na poprawę stanu środowiska naturalnego. Poprawa nawierzchni dróg, zwiększenie ich przepustowości oraz tym samym usprawnienie ruchu drogowego na obszarze inwestycji pozwoli na redukcję ilości wydzielanych do atmosfery spalin samochodowych, tak powszechnych w sytuacji natężenia ruchu i jego skumulowania. Poprawa stanu nawierzchni dróg zwiększy bezpieczeństwo ruchu drogowego na terenie Gminy oraz może przyczynić się do skrócenia czasu dojazdu do miejsca przeznaczenia. Zaplanowane inwestycje obejmują tereny już przekształcone w wyniku działalności człowieka. W związku z czym, przebudowa planowanych dróg nie będzie znacząco zmieniała krajobrazu, a ze względu na wykonanie nowej konstrukcji nawierzchni poprawią się wartości architektoniczne terenu.

Budowa ścieżek rowerowych oraz infrastruktury turystycznej spowoduje bezpośrednia długotrwałą poprawę jakości powietrza poprzez ograniczenie użycia pojazdów silnikowych do przemieszczania się na krótkich trasach. Dobrze rozwinięta sieć infrastruktury rowerowej spowoduje, że turystyka rowerowa stanie się codziennością, co w znacznym stopniu może ograniczyć lokalną emisję (komunikacyjną) gazów i pyłów do powietrza.

Pozytywnym oddziaływaniem na jakość powietrza atmosferycznego będzie sukcesywne zwiększanie lesistości na terenie gminy oraz ochrona i utrzymanie terenów leśnych jako elementów wspomagających proces oczyszczania powietrza z zanieczyszczeń.

Z zadaniami inwestycyjnymi związane jest niebezpieczeństwo krótkookresowego, negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze. Do powietrza atmosferycznego, w czasie prac budowlanych, mogą przedostawać się pyły wydzielane podczas prac budowlano-remontowych. Podczas prac związanych z budową dróg będzie mieć miejsce emisja zarówno zorganizowana jak i niezorganizowana: gazów wylotowych z silników spalinowych maszyn drogowych i środków transportu, węglowodorów w czasie układania i utwardzania nawierzchni bitumicznych, emisji niezorganizowanej pyłu. Również zaplecze budowy drogi (wytwórnice betonu, mas bitumicznych, składowiska kruszywa) są źródłem emisji pyłów, fenolu, formaldehydów, naftalenu. Najwyższe poziomy zanieczyszczeń będą zlokalizowane w obrębie pasa drogowego. Poza granicą pasa poziomy zanieczyszczeń będą minimalne. Należy zaznaczyć, że te oddziaływania będą miały charakter krótkotrwały, ograniczony charakter i ustąpią wraz z zakończeniem inwestycji. Jednocześnie wskazuje

się, że szczegółowe badania oddziaływania prowadzi się na etapie oceny oddziaływania na środowisko w ramach karty informacyjnej przedsięwzięcia lub raportu oddziaływania na środowisko zgodnie z *Ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* [1].

W przypadku eliminacji wyrobów zawierających azbest, potencjalnym zagrożeniem dla środowiska jest niewłaściwe prowadzenie demontażu prowadzące do emisji niebezpiecznych dla zdrowia i życia ludzi i zwierząt włókien azbestowych. Zadania te powinny być realizowane ze szczególną ostrożnością.

Zadania wyznaczone w POŚ dla Gminy Biała w perspektywie długoterminowej sprzyjać będą ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza, a więc mają charakter prośrodowiskowy. Ocenia się, że realizacja celów, kierunków i zadań wyznaczonych w POŚ nie będzie przyczyniać się do zmian klimatycznych stanowiących zagrożenie dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu zgodnie ze *Strategicznym Planem Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 r. (SPA 2020)*.

11.6 Oddziaływanie na klimat akustyczny

Oceniono, że wyznaczone w POŚ dla Gminy Biała **nie będą mieć znaczącego wpływu** na klimat akustyczny. **Brak oddziaływania** zidentyfikowano w projektach o charakterze nie inwestycyjnym.

Do potencjalnych pozytywnych, pośrednich i stałych działań nie inwestycyjnych (organizacyjnych) zaliczyć można zadania związane z kontrolą przestrzegania emisji hałasu oraz źródeł ich powstawania, monitoringiem jakości klimatu akustycznego, opracowaniem map akustycznych oraz sporządzaniem i monitorowaniem Programów ochrony środowiska przed hałasem. Szczególne znaczenie mają także działania prowadzące do zidentyfikowania i zinwentaryzowania terenów, na których występują przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu. Dzięki nim, bowiem można prowadzić efektywne działania ograniczającego jego skutki np. poprzez budowę ekranów akustycznych, wymianę okien na dźwiękoszczelne, modernizację dróg i torowisk. Aktualna inwentaryzacja źródeł uciążliwości akustycznej pozwoli na bieżącą kontrolę przyczyn hałasu w Gminie i jednocześnie umożliwi wybór odpowiedniej strategii przeciwdziałania jego skutkom. Przeprowadzanie regularnych badań i pomiarów jest ważnym zadaniem z punktu widzenia ochrony zdrowia ludzkiego, jako że pozwala na zastosowanie właściwych rozwiązań w walce z najbardziej uciążliwymi źródłami hałasu.

Pozytywny, bezpośredni i stały wpływ na klimat akustyczny będą miały zadania związane z przebudową i budową dróg, które w konsekwencji ograniczą emisję hałasu komunikacyjnego i jego negatywne oddziaływanie na ludzi oraz budynki. Przebudowa i budowa dróg wiązać się będzie ze zwiększeniem płynności ruchu oraz wyprowadzeniem części ruchu poza obszary zabudowane. Kolejną korzyścią związaną z przebudową i modernizacją dróg jest zmniejszenie drgań i wibracji, które mogą powodować uszkodzenia budynków. Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego można uzyskać nie tylko poprzez poprawę stanu nawierzchni drogi, ale także poprzez poprawę płynności ruchu uzyskaną dzięki takim zabiegom jak: poszerzenie drogi, wydzielenie pasów do skrętu w rejonie skrzyżowań, budowa zatok w rejonie przystanków komunikacji, budowa przestrzeni parkingowych, zmiana geometrii łuków, zmiana geometrii skrzyżowań w tym budowa skrzyżowań wielopoziomowych i inne działania o podobnym charakterze. Jednak należy pamiętać, że korzystne efekty w tym zakresie mogą być jednocześnie niwelowane przez wzrost płynności ruchu, któremu towarzyszy jednoczesny wzrost jego natężenia.

Przebudowa i budowa dróg wiąże się ze spełnieniem ściśle określonych standardów w zakresie emisji hałasu, które zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku [16]. Stąd też przyjęte standardy akustyczne dla zabudowy chronionej będą wymagały niejednokrotnie zastosowania działań minimalizujących emisję hałasu w postaci m.in. ograniczeń prędkości, zastosowania ekranów akustycznych, zastosowania tzw. „cichej nawierzchni”.

Z zadaniami inwestycyjnymi związane jest niebezpieczeństwo krótkookresowego, negatywnego oddziaływania w zakresie emisji hałasu. W trakcie prowadzenia prac budowlanych mogą wystąpić przekroczenia standardów jakości hałasu w wyniku pracy ciężkiego sprzętu budowlanego oraz transportu materiałów budowlanych. Będą one stanowić uciążliwość o ograniczonym czasie oraz zasięgu występowania, przez co nie wpłyną negatywnie na klimat akustyczny w dłuższej perspektywie.

W perspektywie długofalowej wyznaczone w POŚ dla Gminy Biała zadania przyczynią się do ograniczenia emisji i drgań wprowadzanych do środowiska m.in. poprzez: poprawę stanu nawierzchni, zastosowanie ekranów akustycznych w miejscach szczególnego narażenia na ponadnormatywny poziom hałasu, budowa ciągów pieszych i ścieżek rowerowych. Ocenia się, że realizacja celów, kierunków i zadań wyznaczonych w POŚ nie będzie przyczyniać się do pogłębiania obszarów problemowych w zakresie klimatu akustycznego na terenie gminy Biała.

11.7 Oddziaływanie na krajobraz kulturowy i zabytki

Oceniono, że wyznaczone w POŚ dla Gminy Biała zadania będą mieć w większości **neutralne lub pozytywne oddziaływanie** na krajobraz kulturowy i zabytki.

Pozytywnym, stałym i pośrednim oddziaływaniem będzie poprawa estetyki i rewaloryzacja miejscowości. Ponadto zadania inwestycyjne w zakresie infrastruktury komunikacyjnej wpłyną pozytywnie na występujące w bliskim sąsiedztwie tych terenów zabytki nieruchome, poprzez minimalizację występowania drgań spowodowanych złym stanem technicznym nawierzchni lub szlaku. Prowadzenie założonych działań infrastrukturalnych w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów zabytkowych (zabytków nieruchomych, stanowisk archeologicznych) będzie wymagało od inwestora uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków postępowania i właściwego zabezpieczenia na etapie wykonywania robót budowlanych. W razie odkrycia podczas robót ziemnych przedmiotów, które mogłyby świadczyć o występowaniu w danym rejonie stanowiska archeologicznego, Inwestor zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić właściwego terenowo Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W trakcie ewentualnych ratowniczych badań archeologicznych wszystkie odkryte przedmioty zabytkowe oraz obiekty nieruchome a także nawarstwienia kulturowe podlegają ochronie w myśl przepisów Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami [8].

W perspektywie długofalowej wyznaczone w POŚ dla Gminy Biała zadania przyczynią się do ochrony wartości kulturowych i pozytywnego wpływu na zabytki i stanowiska archeologiczne. Ocenia się, że realizacja celów, kierunków i zadań wyznaczonych w POŚ nie będzie przyczyniać się do pogłębiania obszarów problemowych w zakresie krajobrazu kulturowego i zabytków.

11.8 Oddziaływanie na zdrowie i warunki życia ludzi oraz dobra materialne

Oceniono, że wyznaczone POŚ dla Gminy Biała zadania **będą mieć pozytywny długoterminowy** wpływu na zdrowie i warunki życia ludzi oraz dobra materialne. W POŚ dla Gminy Biała wpisane jest szereg projektów nie inwestycyjnych i inwestycyjnych mających pozytywny wpływ na ludzi tj. ograniczenie emisji gazów i pyłów do powietrza, ograniczenie emisji hałasu do środowiska, minimalizacja występowania zjawisk ekstremalnych (powódzie, susze), poprawa sytuacji w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, ochrona gleb przed degradacją, ograniczanie ryzyka wystąpienia poważanej awarii oraz ochrona i pielęgnacja zasobów przyrodniczych gminy.

W związku z realizacją projektów inwestycyjnych mogą pojawić się uciążliwości związane z emisją hałasu oraz emisją gazów i pyłów do powietrza na etapie realizacji, które szczegółowo zostały omówione w rozdziale 8.5 i 8.6. Przewiduje się że oddziaływanie zakończy się z chwilą ustania robót oraz będzie to oddziaływanie w granicach terenu, do którego inwestor ma tytuł prawny. Ponadto nie przewiduje się, aby działania te mogły zagrażać życiu i zdrowiu ludzi i pogarszać warunki życia. Ocenia się, że inwestycje **pozytywnie długoterminowo** wpłyną na podniesienie standardu życia mieszkańców gminy.

12 INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Z uwagi na lokalizację obszaru Gminy Biała w znacznej odległości od granic Państwa nie przewiduje się wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko zgodnie z *Ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [1]*. Zaplanowane w POŚ cele, kierunki i zadania dotyczą obszaru gminy Biała, a wszelkie możliwe oddziaływania stałe, chwilowe, krótkoterminowe, długoterminowe, bezpośrednie, pośrednie i wtórne zamkną się w większości w jej granicach.

13 ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, WYNIKAJĄCYCH Z REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

13.1 Ochrona powierzchni ziemi i krajobrazu

W zakresie ochrony powierzchni ziemi wskazuje się na przestrzeganie zapisów *Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych* [5] oraz *Rozporządzenia w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi* [23].

Podczas prowadzenie robót ziemnych i prac budowlanych wskazuje się na właściwe zagospodarowanie mas ziemnych, gromadzenie oddzielnie gruntu oraz warstwy próchniczej (humusu) oraz ponowne ich wykorzystanie w miejscu inwestycji lub w razie potrzeby w innej lokalizacji (np. w celu rekultywacji terenów).

Przeznaczenie terenów pod inwestycje należy prowadzić w sposób racjonalny, wykorzystując w pierwszej kolejności tereny przekształcone, zabudowane. Wskazuje się również na właściwe zachowanie proporcji pomiędzy powierzchnią zabudowaną i powierzchnią biologicznie czynną.

Zamierzenia inwestycyjne należy prowadzić w sposób zapobiegający zanieczyszczeniu środowiska glebowego substancjami chemicznymi. Każde prowadzenie robót budowlanych i robót ziemnych z użyciem sprzętu mechanicznego wymaga właściwego zabezpieczenia terenu wokół inwestycji (ochrona drzew i krzewów) oraz właściwe zagospodarowanie i oczyszczanie generowanych ścieków przed wprowadzeniem do gruntu oraz właściwe zagospodarowanie odpadów w trakcie realizacji inwestycji oraz na etapie eksploatacji. Ponadto przeglądy pojazdów, wymiana płynów hydraulicznych i chłodniczych oraz tankowanie paliwa wykonywane wyłącznie na terenach utwardzonych. Sprzęt mechaniczny wykorzystywany do prac ziemnych/ budowlanych ma być sprawny technicznie, użytkowany zgodnie z ich dokumentacjami techniczno-ruchowymi oraz spełniać inne wymagania określone w *Kodeksie o ruchu drogowym* oraz w *Rozporządzeniu w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy* [22].

W sytuacji wycieku substancji szkodliwych z pracującego sprzętu mechanicznego do gruntu lub wód gruntowych należy podjąć działania mające na celu oczyszczenie miejsca skażenia metodą in situ lub ex situ.

Negatywne oddziaływanie powinno być również minimalizowane na etapie prowadzenia eksploatacji inwestycji. Wskazuje się na właściwe zagospodarowanie ścieków socjalno – bytowych, gospodarczych oraz wód opadowych i roztopowych z terenów utwardzonych poprzez zastosowanie systemów kanalizacji sanitarnej i systemów kanalizacji deszczowej lub gromadzenie w szczelnych zbiornikach bezodpływowych. Konieczne jest oczyszczenie ścieków przed wprowadzeniem ich do wód i do gruntu zgodnie z *Rozporządzeniem w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego* [24].

W zakresie gospodarki odpadami (odpady budowlane, przemysłowe, komunalne) inwestor/właściciel zobligowany jest uregulować sposób gromadzenia i odbioru wytworzonych odpadów. Zatem odpady będą przekazywane specjalistycznym firmom prowadzącym działalność w

zakresie gospodarowania odpadami, posiadającym wymagane prawem zezwolenia zgodnie z *Ustawą o odpadach* [10] i *Ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* [11].

W przypadku realizacji inwestycji, które kwalifikować się będą jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z *Rozporządzeniem w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* [18] konieczna jest właściwa ocena oddziaływania na powierzchnię ziemi i krajobraz obszaru. Przed każdą inwestycją, nie tylko wymagającą sporządzenia Raportu oddziaływania na środowisko zgodnie z *Ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* [1] wskazuje się na potrzebę oceny wpływu inwestycji na krajobraz. Istotna jest również analiza w kontekście przygotowywanego przez Zarząd Województwa Łódzkiego audytu krajobrazowego zgodnie z wytycznymi pn. Identyfikacja i ocena krajobrazów – metodyka oraz główne założenia.

13.2 Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych

W związku ograniczeniem wpływu ewentualnych nowych inwestycji na wody powierzchniowe i podziemne wskazuje się na właściwe zagospodarowanie i oczyszczanie generowanych ścieków przed wprowadzeniem do gruntu, w trakcie realizacji inwestycji oraz na etapie eksploatacji. Konieczność ochrony wód przed zanieczyszczeniami i warunki korzystania z wód określają przepisy *Ustawy Prawo Wodne* [9].

Właściwa gospodarka wodnościekowa powinna opierać się o system kanalizacyjny zapewniający zbieranie całości generowanych ścieków i ich oczyszczanie. Stosowanie zbiorników bezodpływowych traktuje się jako rozwiązanie tymczasowe np. na etapie realizacji inwestycji lub w sytuacji braku technicznych i ekonomicznych możliwości na budowę sieci kanalizacyjnych. Wskazuje się również na właściwe zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych z terenów utwardzonych w oparciu o system kanalizacji deszczowej i oczyszczanie ścieków przed wprowadzeniem do wód i gruntu. Ścieki odprowadzane do wód i gruntu muszą spełniać zapisy *Rozporządzenia w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego* [24].

Wskazuje się również na konieczność przestrzegania zapisów art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW), zgodnie z którym należy utrzymywać dobry stan wód w ramach wyznaczonych jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych. Na obszarze Gminy Biała występują jednolite części wód powierzchniowych ze złym stanem wód, zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych wyznaczonych w RDW. Termin osiągnięcia stanu dobrego został przesunięty do roku 2021 lub 2027.

13.3 Ochrona różnorodności biologicznej, roślin i zwierząt oraz obszarów podlegających ochronie na podstawie *Ustawy o ochronie przyrody*

W zakresie *Ochrony różnorodności biologicznej, roślin i zwierząt oraz obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy o ochronie przyrody* [4], w tym obszarów Natura 2000 wskazuje się na lokalizację w miarę możliwości inwestycji poza obszarami chronionymi. Wyznaczone w POŚ dla Gminy Biała zadania częściowo będą realizowane poza granicami obszarów chronionych.

W zakresie ochrony bioróżnorodności, flory i fauny wskazuje się na ochroną gatunkową zgodnie z *Rozporządzeniem w sprawie ochrony gatunkowej roślin, ochrony gatunkowej zwierząt i ochrony gatunkowej grzybów* [19] [20] [21] oraz gatunków rzadki i ginących wymieniony w *Polskiej Czerwonej Księdze Roślin i Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt*.

W przypadku realizacji inwestycji, które kwalifikować się będą jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z *Rozporządzeniem w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* [18] konieczna jest właściwa ocena oddziaływania na przyrodę obszaru. Przed każdą inwestycją, nie tylko wymagającą sporządzenia Raportu oddziaływania na środowisko zgodnie z *Ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* [1] wskazuje się na potrzebę przeprowadzenia inwentaryzacji przyrodniczych stwierdzających występowanie chronionych siedlisk i gatunków.

W przypadku, gdy w wyniku realizacji przedsięwzięcia może dojść do naruszenia zakazów gatunków chronionych, konieczne jest uzyskanie zezwolenia na odstępstwo od zakazów na podstawie art. 56 ust. 1-2b w związku z art. 52 *Ustawy o ochronie przyrody* [4]. W sytuacji kiedy realizacja inwestycji będzie szkodliwa dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt, występują rozwiązania alternatywne oraz nie jest spełniona jedna z przesłanek w art. 56 ust. 4 *Ustawy o ochronie przyrody* [4] zezwolenie może nie zostać wydane.

W przypadku stwierdzenia występowania gatunków zwierząt w obiektach przeznaczonych do remontu, adaptacji, termomodernizacji, usuwania pokryć azbestowych itp. należy stwierdzić czy gatunki podlegają ochronie prawnej. W sytuacji występowania siedlisk gatunków chronionych wskazuje się na potrzebę uzyskania zezwolenia na odstępstwo od zakazu niszczenia takich siedlisk, które wydaje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi. Ww. zezwolenie określa termin wykonania prac (poza okresem lęgowym), jak również wskazuje warunki przeniesienia gniazd w stosowne miejsce. W przypadku stwierdzenia w obiekcie gatunków chronionych ptaków prace należy prowadzić poza okresem lęgowym, a w przypadku nietoperzy poza okresem lęgu i odchowania. Po przeprowadzeniu prac należy w miarę możliwości zachować możliwość gniazdowania i schronienia obecnych w obiekcie gatunków zwierząt. W przypadku braku takiej możliwości należy zapewnić zwierzętom schronienie zastępcze w miejscu bytowania (budki, boksy itp.).

Każde prowadzenie robót budowlanych i robót ziemnych z użyciem sprzętu mechanicznego wymaga właściwego zabezpieczenia terenu wokół inwestycji (ochrona drzew i krzewów) oraz właściwe zagospodarowanie i oczyszczanie generowanych ścieków przed wprowadzeniem do gruntu oraz właściwe zagospodarowanie odpadów w trakcie realizacji inwestycji oraz na etapie eksploatacji. Ponadto przeglądy pojazdów, wymiana płynów hydraulicznych i chłodniczych oraz tankowanie paliwa wykonywane wyłącznie na terenach utwardzonych. Sprzęt mechaniczny wykorzystywany przy pracach ziemnych/ budowlanych będzie sprawny technicznie, użytkowany zgodnie z ich dokumentacjami techniczno-ruchowymi oraz spełniać będzie inne wymagania określone w *Kodeksie o ruchu drogowym* oraz w *Rozporządzeniu w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy* [22].

W sytuacji wycieku substancji szkodliwych z pracującego sprzętu mechanicznego do gruntu lub wód gruntowych należy podjąć działania mające na celu oczyszczenie miejsca skażenia metodą in situ lub ex situ.

W przypadku wycinki drzew i krzewów wymaganych przy realizacji inwestycji zezwolenie na usunięcie drzew w obrębie pasa drogowego dróg publicznych (z wyłączeniem obcych gatunków topoli) wydaje się po uzgodnieniu z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska zgodnie z art. 83 ust. 2a *Ustawy o ochronie przyrody* [4]. Jeśli usunięcie drzew lub krzewów dotyczy nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków zezwolenie wydaje wojewódzki konserwator zabytków zgodnie z art. 83 ust. 2 *Ustawy o ochronie przyrody* [4]. W przypadku wycinki drzew i krzewów wskazuje się na przeprowadzenie kompensacji przyrodniczej poprzez nowe nasadzenia.

13.4 Ochrona zasobów naturalnych

Wskazuje się na ochronę zasobów naturalnych poprzez racjonalne ich wykorzystywanie. Istotne jest również właściwe oszacowanie wielkości zapotrzebowania na zasoby naturalne. Działalność gospodarcza winna być prowadzona z zastosowaniem najlepszych dostępnych technik (BAT). Istotnym jest prowadzenie technologii innowacyjnych ograniczających w znacznym stopniu wodochłonność i materiałochłonność gospodarki.

Warunki korzystania ze środowiska winny wskazywać wydane decyzje/pozwolenia, koncesje tj. na podstawie przepisów *Ustawy Prawo Wodne* [9] wydawane są pozwolenia wodnoprawne, a na podstawie przepisów *Ustawy Prawo geologiczne i górnicze* [12] koncesje na wydobywanie kopalin. Istotna jest tutaj weryfikacja i kontrola wydanych dokumentów przez odpowiednie jednostki. Przewidywana wielkość zasobów potrzebna do realizacji inwestycji określana jest również w Kartach informacyjnych i Raportach oddziaływania na środowisko zgodnie z *Ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* [1]

13.5 Ochrona powietrza atmosferycznego i zapobieganie zmianom klimatu

W zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami w ramach realizacji inwestycji wskazuje się na stosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT), prowadzenie działalności wewnątrz obiektów budowlanych, wychwytywanie zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, a następnie ich oczyszczanie na filtrach/separatorach itp. przed wprowadzeniem do powietrza atmosferycznego, prowadzenie przerw w pracy pojazdów mechanicznych, eliminowanie pracy maszyn i urządzeń na biegu jałowym.

Warunki wprowadzania gazów i pyłów do powietrza, wielkość emisji i źródła emisji określone są w decyzje/pozwolenia w zakresie wprowadzania gazów i pyłów do powietrza wydane na podstawie przepisów *Ustawy Prawo Ochrony Środowiska* [2]. Konieczne jest zachowanie standardów określonych w *Rozporządzeniu w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu* [15]. Istotna jest również weryfikacja i kontrola wydanych dokumentów (pozwoleń) przez odpowiednie jednostki.

13.6 Ochrona klimatu akustycznego

W zakresie ograniczenia wpływu na klimat akustyczny wskazuje się na stosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT), utrzymanie odpowiedniego stanu technicznego urządzeń emitujących hałas, utrzymanie dróg w dobrym stanie technicznym, eliminowanie pracy maszyn i urządzeń na biegu jałowym, prowadzenie działalności wyłącznie w porze dziennej, prowadzenie działalności wewnątrz obiektów budowlanych. Sprzęt mechaniczny wykorzystywany przy pracach ziemnych/budowlanych będzie sprawny technicznie, użytkowany zgodnie z ich dokumentacjami techniczno-ruchowymi oraz spełniać będzie inne wymagania określone w Kodeksie o ruchu drogowym oraz w *Rozporządzeniu w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy* [22].

W zakresie ochrony środowiska przed hałasem wskazuje się na dotrzymywanie standardów akustycznych określone w *Rozporządzeniu w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* [16], dla terenów chronionych akustycznie.

Zgodnie z *Ustawą Prawo Ochrony Środowiska* [2] w przypadku stwierdzenia przez organ ochrony środowiska (na podstawie pomiarów własnych, pomiarów wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska lub podmiotu zobowiązanego do ich przeprowadzenia), że wyniku prowadzonej działalności przekroczone są dopuszczalne poziomy hałasu organ wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu dla danej instalacji.

13.7 Ochrona krajobrazu kulturowego i zabytków

W przypadku realizacji inwestycji przy obiektach zabytkowych lub w ich sąsiedztwie, na terenach ochrony zgodnie z *Ustawą o ochronie zabytków [8]* wskazuje się na potrzebę analizy wpływu inwestycji na obszary i obiekty cenne kulturowo. Ponadto na podstawie cytowanej wyżej ustawy konieczne będzie uzgodnienie z właściwym organem ochrony konserwatorskiej zakresu i realizacji prac. Jednocześnie wskazuje się właściwy dobór technik konserwacyjnych przy prowadzeniu inwestycji (prac remontowo-budowlanych, adaptacyjnych, rewitalizacyjnych) przy zabytkach lub w ich sąsiedztwie.

13.8 Ochrona zdrowia i warunków życia ludzi i dóbr materialnych

W zakresie *ochrony zdrowia i życia ludzi* wskazuje się na rozwiązania ochrony przed hałasem omówione w pkt. 10.6 i ochrony powietrza atmosferycznego i klimatu omówione w pkt.10.5. Wybór właściwej lokalizacji w kwestii prowadzenia działalności gospodarczej pozwoli w znacznym stopniu zminimalizować zagrożenie na zdrowie i życie ludzi. Ponadto zastosowanie najnowszych dostępnych technologii (BAT) przy prowadzeniu inwestycji, stosowanie się do zasad bhp, ogrodzenie obszaru przed wtargnięciem osób trzecich pozwoli na wyeliminowanie zagrożenia bezpieczeństwa dla ludzi. Wskazuje się również na właściwe zabezpieczenie każdej inwestycji pod względem ochrony dóbr materialnych osób trzecich.

14 METODY ANALIZY SKUTÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

System wdrażania Programu Ochrony Środowiska powinien podlegać na regularnej ocenie poprzez odpowiednio zaplanowane działania monitorujące. Sprawne monitorowanie Programu Ochrony Środowiska wymaga okresowej wymiany informacji pomiędzy jednostkami organizacyjnymi, w zakresie stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych zadań. Celem monitoringu jest zatem zbieranie, analizowanie i udostępnianie danych o środowisku i zachodzących w nim zmian, w sposób zapewniający zwiększenie efektywności zaplanowanej polityki środowiskowej. Monitoring jest narzędziem wspomagającym prawne, finansowe i społeczne instrumenty zarządzania środowiskiem. Dostarcza on informacji o efektach wszystkich działań na rzecz ochrony środowiska.

Monitorowanie wdrażania postanowień Programu Ochrony Środowiska polegać będzie głównie na działaniach organizacyjno-kontrolnych, do których należą:

- 1) ocena stopnia wykonania zadań (ocena efektywności wykonania zadań)
- 2) ocena zidentyfikowanych problemów oraz podjętych działań w celu ich rozwiązania lub minimalizacji
- 3) ocena rozbieżności pomiędzy założonymi celami, kierunkami i zadaniami, a ich wykonaniem (ocena przyczynowo-skutkowa)

W celu prawidłowego nadzoru nad realizacją opracowanego Programu wyznaczono wskaźniki monitorowania, które będą pomocne w przedstawianiu stopnia realizacji założonych zadań. Dla każdego z wyznaczonych wskaźników określono wartość bazową i docelową, które będą podstawą do opracowania Raportów oraz przyszłych aktualizacji POŚ. Przy ustalaniu wskaźników monitorowania wzięto pod uwagę istniejące uwarunkowania środowiskowe, wyznaczone cele i kierunki interwencji oraz dostępność danych ilościowych i jakościowych. Dlatego dla każdego z przedstawionych w POŚ dla Gminy Biała wskaźników monitorowania podano jego źródło, co znacznie ułatwi proces kontroli i weryfikacji założonych efektów środowiskowych.

Ponadto jako główne narzędzie służące analizie skutków realizacji zadań POŚ dla Gminy Biała należy wskazać system Państwowego Monitoringu Środowiska. Zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Ustawy Prawo Ochrony Środowiska* [2] stanowi on system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Monitoring, powinien być prowadzony w cyklu rocznym, a sprawozdania z jego realizacji powinny być udostępniane, zgodnie z wymogami *Ustawy Prawo Ochrony Środowiska* [2], co najmniej w cyklu dwuletnim. System oceny skutków środowiskowych realizacji POŚ dla Gminy Biała powinien być oparty na odpowiednio dobranych wskaźnikach presji, stanu i reakcji.

Oprócz monitoringu państwowego, jako narzędzie służące monitorowaniu skutków funkcjonowania obiektów i urządzeń w środowisku należy wskazać analizę (monitoring) porealizacyjny - instrument mający na celu praktyczną weryfikację ustaleń/zaleceń zawartych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

15 ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Alternatywą dla rozwiązań zawartych w POŚ dla Gminy Biała jest tzw. wariant zerowy czyli brak realizacji działań wynikających z przyjętego dokumentu. Skutki takiego rozwiązania wskazane zostały w pkt. 6 niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko.

Warunkiem realizacji założeń przyjętych w POŚ dla gminy Biała jest zachowanie określonych terminów realizacji oraz zarezerwowanie i pozyskanie środków finansowych na realizację wskazanych zadań. Zaproponowane w POŚ dla Gminy Biała cele, kierunki interwencji i zadania wynikają bezpośrednio z przeprowadzonej oceny stanu poszczególnych elementów środowiska. Wynikiem przeprowadzonej diagnozy było wskazanie obszarów problemowych, w tym ocena mocnych/słabych stron oraz szans/zagrożeń dla gminy Biała. Należy zaznaczyć, że zaproponowane zadania mogą być realizowane w oparciu o różne warianty techniczne, technologiczne, środowiskowe, społeczne, gospodarcze itp., które wymagają indywidualnego podejścia na etapie prac koncepcyjnych. Skutki środowiskowe podejmowanych działań zależą od lokalnych uwarunkowań środowiskowych i przestrzennych. Dlatego przed przystąpieniem do konkretnych działań należy rozważać warianty alternatywne tak, aby możliwy był wybór takiego, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko.

Znaczna część planowanych inwestycji wymaga indywidualnego potraktowania i jeżeli jest to uzasadnione przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko. W tym przypadku wszelkie oddziaływania i środki zaradcze, w tym alternatywne rozwiązania, będą szczegółowo przeanalizowane pod kątem konkretnej inwestycji.

Ze wstępnych ustaleń niniejszej Prognozy wynika, że większość wyznaczonych w POŚ dla Gminy Biała działań będzie miała charakter pozytywny i długoterminowy. Założeniem POŚ było wskazanie takich działań i wyznaczenie takich celów i kierunków interwencji, aby stopniowo rozwiązywać zdiagnozowane problemy środowiskowe i wprowadzać środki zaradcze i naprawcze.

Ponadto, należy podkreślić, że Program ochrony środowiska jest dokumentem o charakterze programowym, wskazującym drogę do realizacji założonych celów. W związku z tym, możliwość precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych zadań, w tym napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy jest bardzo ograniczona.

16 STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Podstawa prawna i cel sporządzenia Prognozy oddziaływania na środowisko

Przedmiotem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest projekt „Programu ochrony środowiska dla gminy Biała na lata 2017 – 2020 z perspektywą do 2024 roku”. Konieczność oceny oddziaływania na środowisko dokumentu wymagana jest przez Ustawę o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2016r., poz. 353). Ocena oddziaływania dokumentu polega na przeanalizowaniu wpływu realizacji zapisów dokumentu na poszczególne komponenty środowiska tj. na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta, obszary chronione, powierzchnię ziemi i krajobraz, wody powierzchniowe i podziemne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny, zabytki, dobra materialne i ludzi.

Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

POŚ dla Gminy Biała realizując lokalną politykę ochrony środowiska sporządzony został z uwzględnieniem celów zawartych w strategiach i programach wynikających z *Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* [15]. Ponadto wpisuje się w szereg dokumentów strategicznych poziomu krajowego, regionalnego i lokalnego. Zgodność założeń POŚ dla Gminy Biała z dokumentami wyższego szczebla gwarantuje, że podejmowane działania będą uporządkowane i spójne na poziomie lokalnym i regionalnym. Nawiązanie do celów strategicznych wyższego poziomu powoduje, że zaplanowane w POŚ działania nie są przypadkowe, lecz służą osiągnięciu celów długoterminowych będących kontynuacją jednorodnej polityki strategicznej i ekologicznej.

Ocena stanu środowiska na terenie gminy Biała

Oceny stanu środowiska dokonano w ramach 11 obszarów interwencji, które są kluczowe do podjęcia działań strategicznych zmierzających do poprawy stanu poszczególnych elementów środowiska. Ocenie poddano następujące obszary/komponenty środowiska:

- 1) Ochrona klimatu i jakości powietrza** – ocenę jakości powietrza na terenie gminy Biała oparto o wyniki Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Łodzi. Teren gminy Biała przynależy do strefy łódzkiej, w której odnotowano przekroczenia wartości dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5}, bezno(a)pirenu. Na terenie gminy Biała nie są zlokalizowane żadne źródła emisji o szczególnych oddziaływaniach na środowisko. Na terenie Gminy Biała zanieczyszczenia trafiają do powietrza z czterech podstawowych źródeł: powierzchniowych, punktowych, liniowych i z rolnictwa. Na terenie gminy Biała zjawisko emisji powierzchniowej ma miejsce głównie na terenach zabudowanych, gdzie zabudowa mieszkaniowa wyposażona jest w indywidualne systemy grzewcze. Emisja liniowa skoncentrowana jest wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych i charakteryzuje się dużą nierównomiernością w ciągu doby. Gmina Biała nie posiada opracowanego Programu Gospodarki Niskoemisyjnej.
- 2) Zagrożenia hałasem** – badaniami klimatu akustycznego zajmuje się Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi. W 2015 roku na terenie powiatu wieluńskiego zostały wyznaczone cztery punkty monitoringu. Na terenie gminy Biała nie występuje negatywne oddziaływanie w zakresie emisji hałasu z zakładów produkcyjnych. Z uwagi na typowo wiejski charakter gminy oraz

umiarkowanie rozwiniętą sieć dróg o znaczeniu wojewódzkim i krajowym natężenie ruchu jest stosunkowo małe w porównaniu do większych ośrodków miejskich, przez co zjawisko hałasu komunikacyjnego uważa się za niskie.

- 3) **Polą elektromagnetyczne** – badaniami natężenia pól elektromagnetycznych zajmuje się Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi. Na przestrzeni 5-ciu ostatnich lat na terenie powiatu wieluńskiego wyznaczył jeden punkt monitoringu pól elektromagnetycznych. Zbliżony stan natężenia pola elektromagnetycznego można ustalić na podstawie pomiarów w punktach położonych możliwie blisko Gminy Biała, o analogicznej charakterystyce obszaru (punkty położone głównie na terenach wiejskich). Analiza wyników pomiarów wykazała, że występujące w środowisku poziomy pól elektromagnetycznych są mniejsze od poziomów dopuszczalnych.
- 4) **Gospodarowanie wodami** – podstawowymi jednostkami podziału wód podziemnych i powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) i podziemnych (JCWPd). Obszar gminy Biała położony jest w JCWPd nr 81 (PLGW600081) i JCWPd nr 82 (PLGW600082). Stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych na terenie Gminy Biała ocenia się jako dobry. Z rozpoznania warunków hydrogeologicznych wynika, że na terenie Gminy Biała w większości występują średnio korzystne warunki zaopatrzenia w wodę. Pod obszarem Gminy Biała zlokalizowany jest w niewielkiej części GZWP nr 325 - Zbiornik Częstochowa(W). Obszar Gminy Biała położony jest w granicach trzech Jednolitych części wód powierzchniowych. Większość wód powierzchniowych odznacza się złym stanem.
- 5) **Gospodarka wodno-ściekowa** – system zbiorowego zaopatrzenia w wodę gminy Biała jest dobrze rozwinięty. Obecnie na terenie gminy funkcjonują dwie stacje uzdatniania wody. Ścieki z gospodarstw odprowadzane są głównie do indywidualnych zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków.
- 6) **Zasoby geologiczne** – na terenie gminy Biała występują trzy udokumentowane złoża surowców okruchowych. Są to złoża nie kolizyjne z ochroną środowiska: złożo Młynisko, złożo Młynisko I, złożo Młynisko II.
- 7) **Gleby** – utwory powierzchniowe, z których wykształciły się gleby na terenie Gminy Biała stanowią głównie osady czwartorzędowe pochodzące ze zlodowaceń południowopolskiego i środkowopolskiego. Na terenie Gminy Biała nie wyznaczono punktów monitoringu gleb w ramach „Monitoringu chemizmu gleb ornych Polski”. Najbliższy punkt monitoringu został zlokalizowany w m. Bieniędzice, gm. Wieluń (powiat wieluński) i nie stwierdzono w nim podwyższonych zawartości metali w glebie. Ogólny stan jakości i zasobności gleb gminy Biała ocenia się na dobry i odpowiedni do produkcji rolnej.
- 8) **Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów** – obecnie na terenie Gminy Biała funkcjonuje system odpłatnego odbioru odpadów z terenu każdej posesji. Od 1 lipca 2013 roku zorganizowanym systemem objęci zostali wszyscy mieszkańcy gminy. Odbiór odpadów od mieszkańców odbywa się zgodnie z przyjętym harmonogramem odbioru odpadów komunalnych zmieszanych. Gmina Biała w latach 2015-2016 osiągnęła wyznaczone poziomy redukcji odpadów komunalnych, poziomy recyklingu i odzysku odpadów..
Gmina Biała posiada opracowany w 2010r. „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla gminy Biała na lata 2011-2014”. Podstawowym celem Programu jest oczyszczenie terenu gminy

Biała z azbestu zgodnie z przyjętym w dokumencie harmonogramem oraz wyeliminowanie negatywnego wpływu azbestu na zdrowie mieszkańców oraz na stan środowiska.

9) Zasoby przyrodnicze – grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione na terenie gminy Biała zajmują powierzchnię 265 ha, co stanowi 3,6% jej całej powierzchni. W nieco ponad 90% są to lasy prywatne. Pozostałe to grunty leśne publiczne, w tym 84% należy do Skarbu Państwa, a 16% do Gminy. Poza lasami i zadrzewieniami na szatę roślinną gminy Biała składają się głównie agrocenozy gruntów ornych i pastwisk, nieużytki, zieleń urządzona oraz zieleń towarzysząca terenom zabudowanym. Obszary prawnie chronione zajmują 19,8% powierzchni Powiatu Wieluńskiego, jednakże nie występują one na terenie gminy Biała. Najbliższym tego typu obiektem jest rezerwat „Lasek Kurowski”. Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody na terenie Gminy Biała występuje czternaście pomników przyrody.

10) Zagrożenie poważnymi awariami – w latach 2010-2013 na terenie Gminy Biała jak i całego powiatu wieluńskiego nie odnotowano zdarzeń o znamionach poważnej awarii.

11) Edukacja ekologiczna – Na terenie Gminy Biała edukacja ekologiczna prowadzona jest przede wszystkim przez funkcjonujące w poszczególnych miejscowościach szkoły. We wszystkich szkołach prowadzona jest odpowiednia międzyprzedmiotowa ścieżka edukacyjna: edukacja ekologiczna. Zagadnienia dotyczące ekologii, ochrony środowiska, rozwoju zrównoważonego poruszane są w ramach treści programowych podczas zajęć biologii, plastyki, geografii, fizyki, chemii, zajęć technicznych czy godzin wychowawczych. Ponadto, kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy następuje poprzez wpływ mediów, zarówno ogólnopolskich, jak i lokalnych oraz w dużej mierze z wychowania w domach rodzinnych.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Odstąpienie od wdrażania zapisów przedmiotowego dokumentu oznaczać będzie odstąpienie od obowiązku realizacji strategicznych celów ochrony środowiska w kontekście szerszej perspektywy postrzegania tej problematyki. W przypadku braku realizacji Programu, przeprowadzona analiza i ocena istniejącego stanu środowiska pozwala wykazać, że może nastąpić pogorszenie stanu środowiska.

Istniejące problemy ochrony środowiska na terenie gminy Biała

Szczególnie istotny z punktu widzenia projektu POŚ dla Gminy Biała jest problem występowania przekroczeń dopuszczalnych stężeń substancji tj. pyłu PM₁₀, PM_{2,5}, ozonu i benzo(a)pirenu. Znaczący wpływ na jakość powietrza ma głównie emisja komunikacyjna oraz emisja indywidualna tzw. „niska emisja”, której źródłem są domowe systemy grzewcze oraz niewielkie kotłownie pracujące na potrzeby zakładów produkcyjnych i budynków użyteczności publicznej, opalanych paliwami stałymi (koks, węgiel kamienny).

Kolejnym problemem jest emisja ponadnormatywnego hałasu do środowiska. Problemem jest stale zwiększający się ruch pojazdów oraz stan techniczny nawierzchni. W zasięgu oddziaływania znajduje się zabudowa mieszkaniowa, placówki oświatowe związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży. Zatem narażone są tereny chronione akustycznie.

Kolejnym ważnym aspektem jest ochrona środowiska przed ponadnormatywnym poziomem promieniowania elektromagnetycznego.

Obszar gminy Biała położony jest w granicach PLGW600081 o numerze 81 i PLGW600082 o numerze 82, które zgodnie z aPGW dla dorzecza Odry nie są zagrożone nieosiągnięciem celu środowiskowego. Ich stan ilościowy i chemiczny oceniono na dobry, a więc cel środowiskowy został osiągnięty. Obszar gminy Biała położony jest w granicach 4 Jednolitych części wód powierzchniowych (JCWPPrz), największą część Gminy Biała obejmuje JCWP Pyszna do Dopływu z Gromadzie (46,96 km²) i osiągnięcie celów środowiskowych nie jest w tym przypadku zagrożone, następnie Struga Węglewska (17,18 km²), Oleśnica do Pysznej (9,42 km²) oraz Kanał Skomlin-Toplin (0,31 km²), które zagrożone są nieosiągnięciem celu środowiskowego, a ich stan oceniono na zły. Istniejące warunki naturalne, zmiany morfologiczne, które mają znaczenie dla lokalnej gospodarki lub brak technicznych możliwości na osiągnięcie stanu dobrego spowodowało wprowadzenie derogacji czasowych do roku 2021 lub 2027.

Istotnym problemem z punktu ochrony środowiska jest niezadowalający stan gospodarki ściekami na terenie gminy Biała. Kluczowym czynnikiem jest tutaj brak kanalizacji sanitarnej i brak oczyszczalni ścieków.

W zakresie zasobów geologicznych i ochrony powierzchni ziemi, w tym gleb nie zdiagnozowano problemów istotnych z punktu środowiskowego.

Kolejnym ważnym obszarem w którym zdiagnozowano problemy jest gospodarka odpadami na terenie gminy Biała. Pomimo sukcesywnego wzrostu świadomości mieszkańców gminy o prawidłowym gospodarowaniu odpadami i objęcia zorganizowanym zbieraniem odpadów komunalnych 100% mieszkańców gminy w dalszym ciągu występują problemy, które wymagają naprawy.

W zakresie zasobów przyrodniczych nie zdiagnozowano problemów istotnych z punktu środowiskowego. Wskazane podczas analizy SWOT słabe strony i zagrożenia dotyczą głównie kwestii zagospodarowania przestrzennego i ładu krajobrazowego oraz szczegółowej inwentaryzacji walorów przyrodniczych gminy Biała. Nie zidentyfikowano problemów w zakresie obszarów chronionych.

Z uwagi na typowo rolniczy charakter gminy Biała oraz brak występowania zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii i o dużym ryzyku wystąpienia awarii nie odnotowano problemów w zakresie zagrożenia poważnymi awariami. Ponadto zgodnie z danymi WIOŚ na terenie gminy Biała w ostatnich latach nie odnotowano zdarzeń o znamionach poważnej awarii.

Potencjalne oddziaływania na środowisko zapisów POŚ dla Gminy Biała

Wyznaczone POŚ dla gminy Biała cele, kierunki i zadania są działaniami o charakterze inwestycyjnym i nie inwestycyjnym (organizacyjno-funkcjonalnym), które ujmują ogół potrzeb wynikających z rozwoju społeczno-gospodarczego oraz rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, społecznej, sportowo-rekreacyjnej, turystycznej itp. Niektóre zadania wyznaczone w POŚ dla gminy Biała mogą kwalifikować się jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji POŚ dla Gminy Biała na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie *bezpośrednie (B) pośrednie (P), wtórne (W), skumulowane (Sk), stałe/długoterminowe (S), chwilowe/krótkoterminowe (Ch), pozytywne, negatywne i neutralne* na powierzchnię ziemi i krajobraz, wody, różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, formy ochrony przyrody, zasoby naturalne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny, krajobraz kulturowy i zabytki, ludzi i dobra materialne wykorzystując metodę macierzy interakcji.

W POŚ dla gminy Biała w ramach ochrony powierzchni ziemi i krajobrazu wyznaczono cele, kierunki i zadania administracyjne jak i inwestycyjne. Większość zadań zapisanych w POŚ dla Gminy Biała będzie miała charakter neutralny lub potencjalnie pozytywny na powierzchnię ziemi i krajobraz. Realizacja niektórych zadań może spowodować wystąpienie potencjalnych oddziaływań bezpośrednich i chwilowych oraz pośrednich, stałych i wtórnych. Oceniono, że wyznaczone w POŚ dla Gminy Biała zadania nie będą mieć znaczącego negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi i krajobraz.

Oceniono, że wyznaczone w POŚ dla Gminy Biała zadania nie będą mieć znaczącego wpływu na jakość i ilość wód powierzchniowych i podziemnych. Brak oddziaływania lub oddziaływanie pozytywne zidentyfikowano w zadaniach o charakterze nie inwestycyjnym (organizacyjnym) oraz zadaniach związanych z remontem, przebudową, adaptacją, termomodernizacją istniejących obiektów budowlanych.

Oceniono, że wyznaczone w POŚ dla Gminy Biała zadania nie będą mieć znaczącego wpływu na zasoby przyrodnicze gminy Biała. Brak oddziaływania lub oddziaływanie pozytywne zidentyfikowano w zadaniach o charakterze nie inwestycyjnym (organizacyjnym) oraz zadaniach związanych z przebudową dróg i rekultywacją terenów zdewastowanych i zdegradowanych. Wszystkie działania w Programie z zakresu ochrony przyrody mają na celu poprawę stanu przyrody na terenie analizowanej jednostki samorządu terytorialnego poprzez zachowanie bioróżnorodności, ochronę siedlisk, walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz powstrzymanie systematycznie postępującej fragmentacji ekosystemów.

Oceniono, że na etapie realizacji zadań typowo inwestycyjnych wyznaczonych w POŚ dla Gminy Biała będą wykorzystywane zasoby naturalne tj. woda, gleba, zasoby kopalin, drewno. Największe zużycie surowców naturalnych będą generowały inwestycje związane z budową nowej infrastruktury drogowej, dlatego działania te mogą wiązać się z krótkotrwałym negatywnym i bezpośrednim oddziaływaniem na ten komponent środowiska. Nieuniknionym negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne będzie trwałe zajęcie terenów biologicznie czynnych pod realizację zaplanowanych zadań infrastrukturalnych.

Pozytywnym oddziaływaniem będzie minimalizacja zużycia zasobów naturalnych (w szczególności węgla, wody, paliw energetycznych) poprzez realizację zadań związanych z ochroną powietrza i klimatu, do których należeć będą w szczególności: modernizacja oświetlenia, wymiana nieekologicznych pieców, termomodernizacja obiektów oraz rozwój energetyki odnawialnej na terenie gminy. Pozytywnym i długoterminowym oddziaływaniem będzie prowadzenie rekultywacji terenów poeksploatacyjnych oraz racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalni.

Oceniono, że wyznaczone w POŚ dla Gminy Biała zadania nie będą mieć znaczącego wpływu na jakość powietrza atmosferycznego i klimat. Brak oddziaływania zidentyfikowano w zadaniach związanych z ochroną przed promieniowaniem elektromagnetycznym, gospodarowaniem wodami, gospodarką wodno-ściekową, gospodarowaniem odpadami, ochroną gleb i zasobów geologicznych.

Oceniono, że wyznaczone w POŚ dla Gminy Biała zadania nie będą mieć znaczącego wpływu na klimat akustyczny. Brak oddziaływania zidentyfikowano w projektach o charakterze nie inwestycyjnym. W perspektywie długofalowej wyznaczone w POŚ dla Gminy Biała zadania przyczynią się do ograniczenia emisji i drgań wprowadzanych do środowiska m.in. poprzez: poprawę stanu nawierzchni, zastosowanie ekranów akustycznych w miejscach szczególnego narażenia na ponadnormatywny poziom hałasu, budowa ciągów pieszych i ścieżek rowerowych. Ocenia się, że realizacja celów, kierunków i zadań wyznaczonych w POŚ nie będzie przyczyniać się do pogłębiania obszarów problemowych w zakresie klimatu akustycznego na terenie gminy Biała.

Oceniono, że wyznaczone w POŚ dla Gminy Biała zadania będą mieć w większości neutralne lub pozytywne oddziaływanie na krajobraz kulturowy i zabytki. W perspektywie długofalowej wyznaczone w POŚ dla Gminy Biała zadania przyczynią się do ochrony wartości kulturowych i pozytywnego wpływu na zabytki i stanowiska archeologiczne. Ocenia się, że realizacja celów, kierunków i zadań wyznaczonych w POŚ nie będzie przyczyniać się do pogłębiania obszarów problemowych w zakresie krajobrazu kulturowego i zabytków.

Oceniono, że wyznaczone POŚ dla Gminy Biała zadania będą mieć pozytywny długoterminowy wpływ na zdrowie i warunki życia ludzi oraz dobra materialne. W POŚ dla Gminy Biała wpisane jest szereg projektów nie inwestycyjnych i inwestycyjnych mających pozytywny wpływ na ludzi tj. ograniczenie emisji gazów i pyłów do powietrza, ograniczenie emisji hałasu do środowiska, minimalizacja występowania zjawisk ekstremalnych (powodzie, susze), poprawa sytuacji w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, ochrona gleb przed degradacją, ograniczanie ryzyka wystąpienia poważnej awarii oraz ochrona i pielęgnacja zasobów przyrodniczych gminy.

Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu

Z uwagi na lokalizację obszaru Gminy Biała w znacznej odległości od granic Państwa nie przewiduje się wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań

W zakresie ochrony bioróżnorodności, flory i fauny wskazuje się na potrzebę ochrony gatunków, które są chronione. W przypadku realizacji inwestycji, które mogą oddziaływać na bioróżnorodności, flory i fauny wskazuje się na potrzebę przeprowadzenia inwentaryzacji przyrodniczych stwierdzających występowanie chronionych siedlisk i gatunków. W przypadku, gdy w wyniku realizacji przedsięwzięcia może dojść do naruszenia zakazów dotyczących gatunków chronionych, konieczne jest uzyskanie zezwolenia na czynności podlegające zakazom wydawanego przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi. W przypadku stwierdzenia występowania gatunków zwierząt w obiektach przeznaczonych do remontu, adaptacji, termomodernizacji itp. należy stwierdzić czy gatunki podlegają

ochronie prawnej. W sytuacji występowania siedlisk gatunków chronionych wskazuje się na potrzebę uzyskania zezwolenia na odstępstwo od zakazu niszczenia takich siedlisk, które wydaje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi. Ww. zezwolenie określa termin wykonania prac (poza okresem lęgowym), jak również wskazuje warunki przeniesienia gniazd w stosowne miejsce.

Każde prowadzenie robót budowlanych i robót ziemnych z użyciem sprzętu mechanicznego wymaga właściwego zabezpieczenia terenu wokół inwestycji (ochrona drzew i krzewów) oraz właściwe zagospodarowanie i oczyszczanie ścieków przed wprowadzeniem do gruntu oraz właściwe zagospodarowanie odpadów w trakcie realizacji inwestycji oraz na etapie eksploatacji. Ponadto przeglądy pojazdów, wymiana płynów hydraulicznych i chłodniczych oraz tankowanie paliwa wykonywane wyłącznie na terenach utwardzonych. Sprzęt mechaniczny wykorzystywany przy pracach ziemnych/ budowlanych będzie sprawny technicznie, użytkowany zgodnie z ich dokumentacjami techniczno-ruchowymi oraz spełniać odpowiednie normy prawne. W sytuacji wycieku substancji szkodliwych z pracującego sprzętu mechanicznego do gruntu lub wód gruntowych należy podjąć działania mające na celu oczyszczenie miejsca skażenia.

W przypadku konieczności usunięcia drzew i krzewów kolidujących z realizacją poszczególnych inwestycji należy uzyskać stosowne zezwolenie wydawane w trybie przepisów ustawy o ochronie przyrody.

Podczas prowadzenia robót ziemnych i prac budowlanych wskazuje się na właściwe zagospodarowanie mas ziemnych, gromadzenie oddzielnie gruntu oraz warstwy próchnicznej (humusu) oraz ponowne ich wykorzystanie w miejscu inwestycji lub w razie potrzeby w innej lokalizacji (np. w celu rekultywacji terenów). Przeznaczenie terenów pod inwestycje należy prowadzić w sposób racjonalny, wykorzystując w pierwszej kolejności tereny przekształcone, zabudowane. Wskazuje się również na właściwe zachowanie proporcji pomiędzy powierzchnią zabudowaną i powierzchnią biologicznie czynną.

W zakresie gospodarki odpadami (odpady budowlane, przemysłowe, komunalne) inwestor/właściciel zobligowany jest uregulować sposób gromadzenia i odbioru wytworzonych odpadów. Zatem odpady będą przekazywane specjalistycznym firmom prowadzącym działalność w zakresie gospodarowania odpadami, posiadającym wymagane prawem zezwolenia.

W przypadku realizacji inwestycji, które kwalifikować się będą jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko konieczna jest właściwa ocena oddziaływania na powierzchnię ziemi i krajobraz obszaru. Jeśli jest to wymagane prawem, wskazuje się na potrzebę oceny wpływu inwestycji na krajobraz.

W związku z ograniczeniem wpływu ewentualnych nowych inwestycji na wody powierzchniowe i podziemne wskazuje się na właściwe zagospodarowanie i oczyszczanie generowanych ścieków przed wprowadzeniem do gruntu, w trakcie realizacji inwestycji oraz na etapie eksploatacji. Właściwa gospodarka wodnościekowa powinna opierać się o system kanalizacyjny zapewniający zbieranie całości generowanych ścieków i ich oczyszczanie. Stosowanie zbiorników bezodpływowych traktuje się jako rozwiązanie tymczasowe np. na etapie realizacji inwestycji lub w sytuacji braku technicznych i ekonomicznych możliwości na budowę sieci kanalizacyjnych. Wskazuje się również na właściwe zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych z terenów utwardzonych w oparciu o system kanalizacji deszczowej i oczyszczanie ścieków przed wprowadzeniem do wód i gruntu.

Wskazuje się na ochronę zasobów naturalnych poprzez racjonalne ich wykorzystywanie. Istotne jest również właściwe oszacowanie wielkości zapotrzebowania na zasoby naturalne. Działalność gospodarcza winna być prowadzona z zastosowaniem najlepszych dostępnych technik (BAT). Istotnym jest prowadzenie technologii innowacyjnych ograniczających w znacznym stopniu wodochłonność i materiałochłonność gospodarki.

Warunki korzystania ze środowiska winny wskazywać wydane decyzje/pozwolenia, koncesje. Istotna jest tutaj weryfikacji i kontrola wydanych dokumentów przez odpowiednie jednostki.

W zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami i oddziaływaniem hałasu w ramach realizacji inwestycji wskazuje się na stosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT), prowadzenie działalności wewnątrz obiektów budowlanych, wychwytywanie zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, a następnie ich oczyszczanie na filtrach/separatorach itp. przed wprowadzeniem do powietrza atmosferycznego, utrzymanie odpowiedniego stanu technicznego urządzeń emitujących hałas, prowadzenie przerw w pracy pojazdów mechanicznych, utrzymanie dróg w dobrym stanie technicznym, eliminowane pracy maszyn i urządzeń na biegu jałowym. Sprzęt mechaniczny wykorzystywany przy pracach ziemnych/budowlanych będzie sprawny technicznie, użytkowany zgodnie z ich dokumentacjami techniczno-ruchowymi

Warunki wprowadzania gazów i pyłów do powietrza, wielkość emisji i źródła emisji określone są w decyzje/pozwolenia. Istotna jest również weryfikacji i kontrola wydanych dokumentów (pozwoleń) przez odpowiednie jednostki.

W zakresie ochrony środowiska przed hałasem wskazuje się na dotrzymywanie standardów, dla terenów chronionych akustycznie m.in. zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo – usługowej.

W przypadku realizacji inwestycji przy obiektach zabytkowych lub w ich sąsiedztwie, wskazuje się na potrzebę analizy wpływu inwestycji na obszary i obiekty cenne kulturowo. Ponadto na podstawie cytowanej wyżej ustawy konieczne będzie uzgodnienie z właściwym organem ochrony konserwatorskiej zakresu i realizacji prac. Jednocześnie wskazuje się właściwy dobór technik konserwacyjnych przy prowadzeniu inwestycji (prac remontowo-budowlanych, adaptacyjnych, rewitalizacyjnych) przy zabytkach lub w ich sąsiedztwie.

W zakresie ochrony zdrowia i życia ludzi wskazuje się na rozwiązania ochrony przed hałasem i ochrony powietrza atmosferycznego i klimatu. Wybór właściwej lokalizacji w kwestii prowadzenia działalności gospodarczej pozwoli w znacznym stopniu zminimalizować zagrożenie na zdrowie i życie ludzi. Ponadto zastosowanie najnowszych dostępnych technologii (BAT) przy prowadzeniu inwestycji, stosowanie się do zasad bhp, ogrodzenie obszaru przed wtargnięciem osób trzecich pozwoli na wyeliminowanie zagrożenia bezpieczeństwa dla ludzi. Wskazuje się również na właściwe zabezpieczenie każdej inwestycji pod względem ochrony dóbr materialnych osób trzecich.

Rozwiązania alternatywne

Alternatywą dla rozwiązań zawartych w POŚ dla Gminy Biała jest tzw. wariant zerowy czyli brak realizacji działań wynikających z przyjętego dokumentu. Skutki takiego rozwiązania wskazane zostały w pkt. 6 niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko.

Zaproponowane zadania mogą być realizowane w oparciu o różne warianty techniczne, technologiczne, środowiskowe, społeczne, gospodarcze itp., które wymagają indywidualnego podejścia na etapie prac koncepcyjnych. Skutki środowiskowe podejmowanych działań zależą od lokalnych uwarunkowań środowiskowych i przestrzennych. Dlatego przed przystąpieniem do konkretnych działań należy rozważać warianty alternatywne tak, aby możliwy był wybór takiego, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko.

Ze wstępnych ustaleń niniejszej Prognozy wynika, że większość wyznaczonych w POŚ dla Gminy Biała działań będzie miała charakter pozytywny i długoterminowy. Założeniem POŚ było wskazanie takich działań i wyznaczenie takich celów i kierunków interwencji, aby stopniowo rozwiązywać zdiagnozowane problemy środowiskowe i wprowadzać środki zaradcze i naprawcze.

17 WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH

- [1] Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 poz. 353 – tekst jednolity)
- [2] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2016r., poz. 672 – tekst jednolity)
- [3] Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2016r., poz. 778 – tekst jednolity)
- [4] Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015, poz. 1651 – tekst jednolity z późn. zm.);
- [5] Ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2015r., poz. 909 – tekst jednolity z późn. zm.)
- [6] Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 2015r., poz. 774)
- [7] Ustawa z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2015r., poz. 1777)
- [8] Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2014r., poz. 1446 – tekst jednolity z późn. zm.)
- [9] Ustawa z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017r., poz. 1566);
- [10] Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013r., poz. 21 – tekst jednolity z późn. zm.)
- [11] Ustawa z dnia 13 września 1999r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2016r., poz. 250 – tekst jednolity)
- [12] Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2015r., poz. 196 – tekst jednolity z późn. zm.)
- [13] Ustawa z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2015r., poz. 2058 – tekst jednolity)
- [14] Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2016 poz. 446 – tekst jednolity)
- [15] Ustawa z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2014r., poz. 1649 ze zm.)
- [15] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012r., poz. 1031)
- [16] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014, poz. 112 – tekst jednolity z późn. zm.)
- [17] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz.U. Nr 192, poz. 1883).
- [18] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016r., poz. 71 – tekst jednolity z późn. zm.)
- [19] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014r., poz. 1409)
- [20] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014, poz. 1408)
- [21] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014r., poz. 1348)
- [22] Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny pospolite (Dz. U. 2002r., nr 109 poz. 962 z późn. zm.)

- [23] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz.U. 2002, nr 165, poz. 1359)
- [24] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014r., poz. 1800)

18 BIBLIGRAFIA

- 1) Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, Ministerstwo Środowiska, 2015
- 2) Długookresowa strategia rozwoju kraju „Polska 2030”. Trzecia fala nowoczesności, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, 2013
- 3) Strategia Rozwoju Kraju 2020, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, 2012
- 4) Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”, Ministerstwo Gospodarki, Ministerstwo Środowiska, 2014
- 5) Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”, Ministerstwo Gospodarki, 2013
- 6) Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku), Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, 2013
- 7) Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, 2012
- 8) Polityka energetyczną Polski do 2030 roku, Ministerstwo Gospodarki, 2009
- 9) Krajowy Program Ochrony Powietrza w Polsce do roku 2020, Ministerstwo Środowiska, 2015
- 10) Aktualizacja Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, 2015
- 11) Krajowy plan gospodarki odpadami 2014, Warszawa, 2015
- 12) Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, 2015
- 13) Program wodno – środowiskowy kraju, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, 2010
- 14) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, 2014
- 15) Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Plan działań na lata 2014–2020, Ministerstwo Środowiska, 2014
- 16) Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, 2013
- 17) Łódzki Regionalny Program Operacyjny 2014–2020, Zarząd Województwa Łódzkiego
- 18) Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego, Sejmik Województwa Łódzkiego
- 19) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego, Samorząd Województwa Łódzkiego,
- 20) Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla województwa, Zarząd Województwa Łódzkiego
- 21) Program ochrony powietrza dla stref województwa łódzkiego, w których został przekroczony poziom docelowy benzo(a)pirenu w powietrzu, Sejmik Województwa Łódzkiego
- 22) Program ochrony powietrza dla strefy łódzkiej, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM₁₀ i pyłu zawieszonego PM_{2,5} w powietrzu, Sejmik Województwa Łódzkiego
- 23) Plan działań krótkoterminowych dla strefy łódzkiej, w której istnieje ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego i docelowego ozonu w powietrzu, Sejmik Województwa Łódzkiego
- 24) Program Ochrony Środowiska Województwa, Samorząd Województwa Łódzkiego
- 25) Ogólne kierunki działania Inspekcji Ochrony Środowiska w latach 2016-2020, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, 2015
- 26) Program Państwowego monitoringu środowiska województwa łódzkiego, Łódzki Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska,
- 27) Raporty o stanie środowiska w województwie łódzkim, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska,
- 28) Program ochrony środowiska dla Powiatu Wieluńskiego, Samorząd Powiatu Wieluńskiego
- 29) Strategia Rozwoju Powiatu Wieluńskiego, Samorząd Powiatu Wieluńskiego,
- 30) Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Wieluń wraz z Programem Ochrony Przyrody, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi, 2014
- 31) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Biała,
- 32) Strategia Rozwoju Gminy Biała
- 33) Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Biała